

II

(Незаконодателни актове)

РЕГЛАМЕНТИ

ДЕЛЕГИРАН РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2017/565 НА КОМИСИЯТА

от 25 април 2016 година

за допълване на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на организационните изисквания и условията за извършване на дейност от инвестиционните посредници и за даването на определения за целите на посочената директива

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Директива 2002/92/ЕО и на Директива 2011/61/ЕС⁽¹⁾, и по-специално член 2, параграф 3, член 4, параграф 1, точка 2, втора алинея, член 4, параграф 2, член 16, параграф 12, член 23, параграф 4, член 24, параграф 13, член 25, параграф 8, член 27, параграф 9, член 28, параграф 3, член 30, параграф 5, член 31, параграф 4, член 32, параграф 4, член 33, параграф 8, член 52, параграф 4, член 54, параграф 4, член 58, параграф 6, член 64, параграф 7, член 65, параграф 7 и член 79, параграф 8 от нея,

като има предвид, че:

- (1) Директива 2014/65/ЕС установява рамката на регулаторния режим за финансовите пазари в Съюза, като урежда оперативните условия, свързани с дейността на инвестиционните посредници за инвестиционни услуги и, където е приложимо, допълнителни услуги и инвестиционни дейности; организационните изисквания към инвестиционните посредници, които осъществяват такива услуги и дейности, към регулираните пазари и към доставчиците на услуги за докладване на данни; изискванията за докладване по отношение на сделките с финансови инструменти; ограниченията на позициите и режимите на управление на позициите в стокови деривати; изискванията за прозрачност по отношение на сделките с финансови инструменти.
- (2) Директива 2014/65/ЕС оправомощава Комисията да приеме някои делегирани актове. Важно е всички подробни допълващи правила относно лицензирането, текущите операции, прозрачността и целостта на пазарите, които са неразривно свързани аспекти, присъщи на започването и упражняването на услугите и дейностите, предмет на Директива 2014/65/ЕС, да започнат да се прилагат едновременно с Директива 2014/65/ЕС, за да могат новите изисквания да функционират ефективно. За да се гарантира съгласуваност и за да се създадат условия за цялостен поглед и консолидиран достъп до разпоредбите от страна на лицата, които подлежат на тези задължения, и от страна на инвеститорите, е желателно делегираните актове, отнасящи се до горепосочените правила, да бъдат включени в настоящия регламент.
- (3) Необходимо е да се доуточнят критериите за определяне на обстоятелствата, при които договорите, отнасящи се до енергийни продукти на едро, подлежат на сепаратен физическа доставка за целите на ограничението на обхвата съгласно раздел В, точка 6 от приложение I към Директива 2014/65/ЕС. За да се гарантира, че обхватът на това освобождаване е ограничен така, че да не се допуснат пропуски в законодателството, е необходимо тези договори да изискват от продавача и купувача да разполагат с пропорционални механизми за извършване или получаване на доставката на базовата стока при изтичането на срока на договора. За да не се допуснат пропуски в законодателството в случаите на споразумения за балансиране с оператор на преносна система в областите електроенергия и газ, тези споразумения за балансиране следва да се разглеждат като пропорционални механизми само ако страните

⁽¹⁾ OBL 173, 12.6.2014 г., стр. 349.

по споразумението са задължени да извършват физически доставки на електроенергия или газ. Необходимо е също така договорите да установяват ясни задължения за физическа доставка, които не могат да бъдат прихванати с други задължения, като в същото време се има предвид, че формите на оперативно нетиране, определени в Регламент (ЕС) № 1227/2011 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ или националното законодателство, не следва да се разглеждат като прихващане. По отношение на договорите, изискващи сетълмент с физическа доставка, следва да се допуска доставката да се извършва по различни начини, но всички начини следва да включват една или друга форма на прехвърляне на право, което по естеството си е право на собственост, върху базовата стока или съответното количество от нея.

- (4) За да се изясни кога договор, отнасящ се до енергиен продукт на едро, подлежи на сетълмент с физическа доставка, е необходимо да се доуточни кога съществуват определени обстоятелства, като разпоредби за непреодолима сила или добросъвестно обоснована неспособност за извършване на сетълмент, които не следва да променят характеристиката на тези договори като „подлежащи на сетълмент с физическа доставка“. Необходимо е също така да се изясни как енергийните деривати за нефт и въглища следва да бъдат разбирани за целите на раздел В, точка 6 от приложение I към Директива 2014/65/ЕС. В този контекст договорите, отнасящи се до битуминозни шисти, не следва да бъдат разбирани като енергийни деривати за въглища.
- (5) Договорът за дериват следва да се разглежда като финансов инструмент по раздел В, точка 7 от приложение I към Директива 2014/65/ЕС само ако е свързан със стока и отговаря на набор от критерии за определяне на това дали договорът следва да бъде разглеждан като имащ характеристиките на други дериватни финансови инструменти и нямащ търговски цели. Това следва да включва договорите, които са стандартизирани и търгувани на места за търговия, или договори, които са равностойни на тях, ако всички условия на тези договори са равностойни на договорите, търгувани на места за търговия. В тези случаи условията на тези договори следва също така да се разбират като включващи разпоредби за качеството на стоката или мястото на доставка и други подобни.
- (6) За да се осигури яснота относно определенията на договорите, отнасящи се до базови променливи, посочени в раздел В, точка 10 от Директива 2014/65/ЕС, следва да се предвидят критерии, отнасящи се до условията и до базовите променливи на тези договори. Включването на актюерски статистически данни в списъка на базовите активи не следва да бъде разбрано като разширяване на обхвата на тези договори в областта на застраховането и презастраховането.
- (7) Директива 2014/65/ЕС установява общата рамка за регулаторния режим на финансовите пазари в Съюза, като в раздел В от приложение I е даден списък на обхванатите финансови инструменти. Раздел В, точка 4 от приложение I към Директива 2014/65/ЕС включва финансовите инструменти, свързани с валута, които поради това попадат в обхвата на тази директива.
- (8) За да се гарантира еднаквото прилагане на Директива 2014/65/ЕС, е необходимо да се изяснят определенията по раздел В, точка 4 от приложение I към Директива 2014/65/ЕС за други договори за деривати, свързани с валути, и да се поясни, че спот договорите, отнасящи се за валути, не са други дериватни инструменти за целите на раздел В, точка 4 от приложение I към Директива 2014/65/ЕС.
- (9) Общоприетият срок за сетълмент на спот договори е до два дни за повечето основни валути, но при липса на такава пазарна практика е необходимо да се предвидят разпоредби, позволяващи сетълментът да се извършва в съответствие с нормалната пазарна практика. В тези случаи сетълментът с физическа доставка не изисква използването на книжни пари и може да включва електронен сетълмент.
- (10) Валутните договори могат да се използват и за извършването на плащания и тези договори не следва да се разглеждат като финансови инструменти, при условие че не се търгуват на място за търговия. Поради това е уместно да се разглеждат като спот договори тези валутни договори, които се използват за заплащане по финансови инструменти, ако срокът за сетълмент на тези договори е повече от 2 дни за търговия и по-малко от 5 дни за търговия. Също така е уместно да се разглеждат като платежно средство валутните договори, които се сключват с цел постигане на сигурност относно размера на плащането за стоки, услуги и реални инвестиции. Това ще доведе до изключването от определението за финансови инструменти на валутните договори, сключвани от нефинансови дружества, които получават плащания в чуждестранна валута за износ на подлежащи на идентификация стоки и услуги, и от нефинансови дружества, които извършват плащания в чуждестранна валута за внос на определени стоки и услуги.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1227/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия (ОВ L 326, 8.12.2011 г., стр. 1).

- (11) Нетирането на плащания има съществено значение за ефективното и ефикасно функциониране на системите за валутен сетълмент, поради което за да бъде валутен договор класифициран като спот сделка, не би следвало да е задължително за всеки валутен спот договор да се извършва отделен сетълмент.
- (12) Форуюърдните сделки без доставка са договори за разликата между предварително договорен курс на дадена валута и реалния спот курс при настъпване на падежа и следователно не следва да се разглеждат като спот договори, независимо от техния срок за сетълмент.
- (13) Договор за обмяна на една валута с друга валута следва да бъде разбран като отнасящ се до пряка и безусловна обмяна на тези валути. При договор с две или повече обмени, всяка обмяна следва да се разглежда отделно. Валутна опция или валутен суап обаче не следва да се разглежда като договор за продажба или обмяна на валута, поради което не може да представлява спот договор или платежно средство, независимо от срока на суапа или опцията и независимо от това дали се търгува на място за търговия или извън място за търговия.
- (14) Съветите относно финансови инструменти, адресирани до обществеността, не следва да се разглеждат като персонални препоръки за целите на определението на „инвестиционни съвети“ в Директива 2014/65/ЕС. Предвид растящия брой посредници, предоставящи персонални препоръки с използване на канали за разпространение, следва да се поясни, че ако една препоръка е отправена, дори изключително, чрез канали за разпространение като интернет, тя би могла да се класифицира като персонална препоръка. Поради това случаите, когато персонални препоръки за конкретно лице се предоставят например по електронна поща, вместо да бъдат адресирани до обществеността, могат да представляват инвестиционни съвети.
- (15) Общите съвети относно даден вид финансов инструмент не се считат за инвестиционни съвети за целите на Директива 2014/65/ЕС. Ако обаче инвестиционен посредник предоставя общи съвети на клиент относно даден вид финансов инструмент, представяйки го като подходящ за клиента или съобразен с обстоятелствата на клиента, а в действителност съветът не е подходящ за клиента или не е съобразен с неговите обстоятелства, такъв посредник вероятно действа в нарушение на член 24, параграф 1 или параграф 3 от Директива 2014/65/ЕС. По-конкретно посредник, който дава такива съвети на клиенти, вероятно нарушава изискването на член 24, параграф 1 да действа честно, коректно и професионално в съответствие с най-добрите интереси на своите клиенти. Подобно или алтернативно на това, такива съвети вероятно нарушават изискването на член 24, параграф 3 информацията, адресирана от инвестиционния посредник до клиента, да бъде коректна, ясна и да не бъде подвеждаща.
- (16) Действия, извършени от инвестиционен посредник, които имат подготвителен характер за предоставянето на инвестиционна услуга или извършването на инвестиционна дейност, следва да бъдат считани като неразделна част от тази услуга или дейност. Това включва например предоставянето на общи съвети от инвестиционния посредник на клиентите или потенциалните клиенти преди или по време на предоставянето на инвестиционен съвет или на друг вид инвестиционна услуга или дейност.
- (17) Предоставянето на обща препоръка относно сделка с финансов инструмент или относно вид финансов инструмент представлява предоставяне на допълнителна услуга съгласно раздел Б, точка 5 от приложение I към Директива 2014/65/ЕС и следователно Директива 2014/65/ЕС и предвидената в нея защита се прилагат към предоставянето на такава препоръка.
- (18) За да се гарантира обективното и ефективно прилагане на определението за систематични участници в Съюза в съответствие с член 4, параграф 1, точка 20 от Директива 2014/65/ЕС, са необходими допълнителни спецификации относно приложимите предварително установени прагове, за да се определи кое представлява редовна систематична и значителна извънборсова търговия. Предварително установените прагове следва да се зложат на подходящо ниво, за да се гарантира, че извънборсовата търговия в обеми, които се отразяват съществено върху ценообразуването, попада в този обхват и едновременно с това от него е изключена извънборсовата търговията в малки обеми, при които би било непропорционално да се налага задължение за спазване на изискванията, приложими към систематичните участници.
- (19) В съответствие с Директива 2014/65/ЕС на систематичните участници не следва да бъде позволено да обединяват интересите на трети лица за покупка и продажба по същия във функционално отношение начин, както местата за търговия. Систематичният участник не следва да се състои от вътрешна съпоставителна система, която изпълнява клиентски нареждания на многостранна основа — дейност, за която се изисква лицензиране като многостранна

система за търговия (МСТ). В този контекст вътрешна съпоставителна система е система, съпоставяща клиентските нареждания, в резултат на което инвестиционният посредник осъществява за собствена сметка насрещни сделки като редовна, а не като допълнителна дейност.

- (20) За да се внесе яснота и правна сигурност и да се гарантира еднакво прилагане, е уместно да се предвидят допълнителни разпоредби във връзка с определенията, отнасящи се до алгоритмичната търговия, високочестотните способности за алгоритмична търговия и прекия електронен достъп. По отношение на автоматизираната търговия са въведени различни технически правила. Важно е да се изясни как тези правила следва да бъдат категоризирани във връзка с определенията за алгоритмична търговия и пряк електронен достъп. Процесите на търговия чрез пряк електронен достъп не се изключват взаимно с процесите, които включват алгоритмична търговия или нейния подсегмент — високочестотния способ за алгоритмична търговия. Поради това търговията, осъществявана от лице, което разполага с пряк електронен достъп, може също да попадне в определението за алгоритмична търговия, включително за високочестотен способ за алгоритмична търговия.
- (21) В съответствие с член 4, параграф 1, точка 39 от Директива 2014/65/ЕС алгоритмичната търговия следва да включва механизми, при които системата взема решения, различни от тези единствено за определяне на мястото или местата за търговия, на които следва да бъде подадено нареждането, на всеки етап от процесите на търговия, включително на етапа на инициране, генериране, насочване или изпълнение на нареждания. Поради това следва да се изясни, че алгоритмичната търговия, която обхваща търговията без човешка намеса или с ограничена човешка намеса, следва да се отнася не само до автоматизираното генериране на нареждания, а и до оптимизацията на процесите на изпълнение на нареждането чрез автоматизирани средства.
- (22) Алгоритмичната търговия следва да включва устройствата за интелигентно насочване на нареждания (УИНН), ако тези устройства използват алгоритми за оптимизиране на процесите на изпълнение на нарежданията, които определят параметри на нареждането, различни от мястото или местата за търговия, на които следва да бъде подадено нареждането. Алгоритмичната търговия не следва да включва устройствата за автоматизирано насочване на нареждания (УАНН), ако тези устройства, дори да използват алгоритми, определят само мястото или местата за търговия, на които следва да бъде подадено нареждането, без да променят останалите параметри на нареждането.
- (23) В съответствие с член 4, параграф 1, точка 40 от Директива 2014/65/ЕС, високочестотният способ за алгоритмична търговия, който е вид алгоритмична търговия, следва да бъде допълнително специфициран чрез установяването на критерии за дефиниране на голям брой съобщения в рамките на деня, които се състоят от нареждания, котировки или изменение и отменяне на нареждания. Използването на абсолютни количествени прагове за броя съобщения създава правна сигурност, като позволява на дружествата и компетентните органи да оценяват търговската дейност на отделните дружества. Нивото и обхватът на тези прагове следва да бъдат достатъчно широки, за да обхванат търговските дейности, съставляващи високочестотен способ за алгоритмична търговия, включително тези, свързани с единични инструменти или множество инструменти.
- (24) Тъй като използването на високочестотния способ за алгоритмична търговия е разпространено най-вече при ликвидните инструменти, в изчислението за голям брой съобщения в рамките на деня следва да се включват само инструментите, за които съществува ликвиден пазар. Също така, предвид обстоятелството, че високочестотният способ за алгоритмична търговия е вид алгоритмична търговия, съобщенията, въвеждани за целите на търговия, която отговаря на критериите в член 17, параграф 4 от Директива 2014/65/ЕС, следва да бъдат включени в изчислението за броя съобщения в рамките на деня. За да не бъде обхваната търговска дейност, различна от високочестотните способности за алгоритмична търговия, като се вземат предвид характеристиките на тази търговия, изложени в съображение 61 от Директива 2014/65/ЕС, и по-специално, че тази търговия се използва предимно от търговците, търгуващи със собствения си капитал за прилагане на по-традиционни стратегии за търговия, като например маркет мейкинг или арбитраж посредством високотехнологични приложения, в изчисляването за голям брой съобщения в рамките на деня следва да бъдат включвани само съобщенията, въведени за целите на търговията за собствена сметка, а не тези, които са въведени за целите на получаването и предаването на нареждания или изпълнението на нареждания от името на клиенти. Съобщенията обаче, които са въведени чрез способности, различни от разчитащите на търгуване за собствена сметка, следва да бъдат включени в изчислението за голям брой съобщения в рамките на деня, когато предвид цялостния процес и всички обстоятелства изпълнението на способа е структурирано по такъв начин, че да се избегне изпълнението за собствена сметка, например чрез предаване на нареждания между субекти в рамките на една и съща група. С цел да се вземе под внимание самоличността на клиента, който всъщност стои зад дейността, при определянето на това какво представлява голям брой съобщения в рамките на деня, от изчислението за голям брой съобщения в рамките на деня следва да бъдат изключени съобщенията, които са инициирани от клиенти на доставчици на пряк електронен достъп, по отношение на тези доставчици.
- (25) Необходимо е да се доуточни определението за пряк електронен достъп. Определението за пряк електронен достъп не следва да включва каквито и да било дейности извън предоставянето на пряк електронен достъп или спонсориран достъп. Поради това следва да се направи разграничение между механизмите, при които клиентски нареждания се опосредстват чрез електронни средства от членове или участници на място за търговия, като механизми за онлайн посредничество, и механизмите, при които клиентите имат пряк електронен достъп до място за търговия.

- (26) При опосредстването на нареждания лицата, които подават нареждания, не могат да контролират в достатъчна степен механизма за достъп до пазара, поради което това опосредстване не следва да попада в обхвата на прекия електронен достъп. Поради това механизмите, които позволяват на клиенти да изпращат нареждания до инвестиционния посредник в електронен формат, като механизмите за онлайн посредничество, не следва да се разглеждат като пряк електронен достъп, при условие че клиентите нямат възможност да определят частта от секундата за въвеждане на нареждането и валидността на нарежданията през този период.
- (27) Механизми, при които клиент на член или участник на място за търговия, включително клиент на пряк клиент на организирана система за търговия (ОСТ), подава своите нареждания чрез механизми за оптимизиране на процесите на изпълнение на нарежданията, които определят параметри на нареждането, различни от мястото или местата, където следва да бъде подадено нареждането, посредством УИНН вградени в инфраструктурата на доставчика, а не в инфраструктурата на клиента, следва да бъдат изключени от обхвата на прекия електронен достъп, тъй като клиентът на доставчика не може да контролира времето на подаване на нареждането или неговата валидност. Поради това характеризването на прекия електронен достъп при използване на устройства за интелигентно насочване на нареждания следва да зависи от това дали устройството за интелигентно насочване на нареждания е вградено в системите на клиента, а не в тези на доставчика.
- (28) Правилата за прилагане на режима, регулиращ организационните изисквания към инвестиционните посредници, професионално извършващи инвестиционни и евентуално допълнителни услуги и инвестиционни дейности, към регулираните пазари и към доставчиците на услуги за докладване на данни, следва да бъдат съвместими с целта на Директива 2014/65/ЕС. Те следва да бъдат насочени към гарантирането на високо равнище на почтеност, компетентност и стабилност сред инвестиционните посредници и субектите, които оперират регулирани пазари, МСТ или ОСТ, и да се прилагат по еднакъв начин.
- (29) Необходимо е да се определят конкретни организационни изисквания и процедури за инвестиционните посредници, извършващи такива услуги или дейности. По-специално следва да бъдат предвидени строги процедури по отношение на въпроси като съответствието, управлението на риска, разглеждането на жалби, личните сделки, възлагането на външни изпълнители и установяването, управлението и разкриването на конфликти на интереси.
- (30) Организационните изисквания и условията за лицензиране на инвестиционни посредници следва да бъдат изложени във формата на набор от правила, които гарантират еднаквото прилагане на съответните разпоредби на Директива 2014/65/ЕС. Това е необходимо, за да се гарантира равен достъп на инвестиционните посредници при равностойни условия до всички пазари в Общността и да се премахнат всички пречки, свързани с процедурите за лицензиране, пред трансграничните дейности в областта на инвестиционните услуги.
- (31) Правилата за прилагане на режима, регулиращ условията за извършване на инвестиционни и допълнителни услуги и на инвестиционни дейности, следва да отразяват целта, която е в основата на този режим. Те следва да са насочени към постигането на високо равнище на защита на инвеститорите, която да се прилага по еднакъв начин чрез въвеждането на ясни стандарти и изисквания, регулиращи взаимоотношенията между инвестиционния посредник и неговия клиент. От друга страна, що се отнася до защитата на инвеститорите, и по-специално предоставянето на информация на инвеститорите или искането на информация от тях, непрофесионалният или професионален статут на клиента или потенциалния клиент следва да бъде взет предвид.
- (32) С цел да се гарантира еднаквото прилагане на различните относими разпоредби на Директива 2014/65/ЕС, е необходимо да се установи хармонизиран набор от организационни изисквания и условия за извършване на дейност от инвестиционните посредници.
- (33) Инвестиционните посредници се различават значително по своя размер, своята структура и по естеството на стопанската си дейност. Регулаторният режим следва да бъде адаптиран към това многообразие, като същевременно налага някои основни нормативни изисквания, които са подходящи за всички посредници. Регулираните субекти следва да спазват своите задължения на високо равнище и да разработват и приемат мерки, които отговарят в най-голяма степен на тяхното специфично естество и положение.
- (34) Уместно е да се установят общи критерии за определяне на това дали дадена инвестиционна услуга се предоставя от съответното лице допълнително в хода на професионална дейност, за да се гарантира хармонизирано и строго прилагане на освобождаването, предоставено с Директива 2014/65/ЕС. Освобождаването следва да се прилага само ако инвестиционната услуга има вътрешна връзка с основната област на професионалната дейност и е подчинена на нея.
- (35) Организационните изисквания, установени с Директива 2014/65/ЕС, би трябвало да не засягат системите, установени в националното законодателство, за регистриране или наблюдение от компетентни органи или посредници на физически лица, работещи в инвестиционни посредници.

- (36) За целите на изискването към инвестиционния посредник да установи, прилага и поддържа адекватна политика за управление на риска, рисковете, свързани с дейностите, процесите и системите на посредника, следва да включват рисковете, свързани с възлагането на външни изпълнители на критични или важни функции. Тези рискове следва да включват рисковете, свързани с отношенията на посредника с доставчика на услугата, както и потенциалните рискове, възникващи, когато възложените функции на множество инвестиционни посредници или на други регулирани субекти се концентрират в ограничен брой доставчици на услуги.
- (37) Фактът, че функциите по управление на риска и проверка на съответствието се изпълняват от едно и също лице, не застрашава неминуемо независимото изпълнение на всяка функция. Условието лицата, участващи в звеното за проверка на съответствието, да не участват в изпълнението на наблюдаваните от тях функции и възнаграждението на тези лица да се определя по начин, който е малко вероятно да компрометира тяхната обективност, може да не са пропорционални за малките инвестиционни посредници. Те обаче биха били непропорционални за големите инвестиционни посредници само в изключителни обстоятелства.
- (38) Клиентите или потенциалните клиенти следва да имат възможност да изразяват своята неудовлетвореност от инвестиционните услуги, предоставяни от инвестиционните посредници, в интерес на защитата на инвеститорите, както и за укрепване на спазването от инвестиционните посредници на техните задължения. Жалбите от клиенти или потенциални клиенти следва да се обработват ефективно и по независим начин от звено за управление на жалби. В съответствие с принципа на пропорционалност тази функция може да се изпълнява от звеното за проверка на съответствието.
- (39) От инвестиционните посредници се изисква да събират и поддържат информация, свързана с клиентите и услугите, предоставяни на клиентите. Когато тези изисквания включват събирането и обработването на лични данни, зачитането на правото на защита на личните данни в съответствие с Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ и Директива 2002/58/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾, която регламентира обработването на лични данни, извършвано в изпълнение на посочената директива, следва да бъде гарантирано. Обработката на лични данни от Европейския орган за ценни книжа и пазари (ESMA) в изпълнение на настоящия регламент е предмет на Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾.
- (40) Следва да се въведе определение на термина „възнаграждение“, за да се гарантира ефикасното и последователно прилагане на изискванията по отношение на конфликта на интереси и извършването на дейност в областта на възнагражденията, като бъдат включени всички видове финансови или нефинансови облаги или плащания, предоставяни пряко или непряко от дружествата на съответните лица при предоставянето на инвестиционни или допълнителни услуги за клиенти, като парични суми, акции, опции, опростяване на заеми към съответните лица при освобождаване от длъжност, пенсионни вноски, възнаграждения от трети лица, например чрез схеми за участие в печалбата, увеличаване на заплатата или повишения, здравни застраховки, отстъпки или специални надбавки, щедри лимити за разходи или семинари в екзотични дестинации.
- (41) За да гарантират, че интересите на клиентите няма да бъдат увредени, инвестиционните посредници следва да разработват и прилагат политики по отношение на възнагражденията за всички лица, които могат да въздействат върху предоставяните услуги или корпоративното поведение на посредника, включително служителите в звената, работещи директно с клиенти, персонала в звената, отговарящи за продажбите, или други служители, които участват непряко в предоставянето на инвестиционни или допълнителни услуги. Лицата, които упражняват надзор върху персонала по продажбите, например ресорни ръководители, които могат да са мотивирани да оказват натиск върху персонала по продажбите, или финансови анализатори, чиито разработки могат да се използват от персонала по продажбите за убеждаване на клиентите да вземат инвестиционни решения, или лицата, участващи в разглеждането на жалби или в създаването и разработването на продукти, също следва да бъдат включени в обхвата на съответните лица, засегнати от правилата за възнаграждения. Съответните лица следва да включват и обвързаните агенти. Когато определят възнагражденията на обвързаните агенти, инвестиционните посредници следва да вземат предвид специалния статут на обвързаните агенти и съответните национални особености. В тези случаи обаче политиките и практиките на инвестиционните посредници по отношение на възнагражденията също следва да определят подходящи критерии за оценка на представянето на съответните лица, включително качествени критерии, които насърчават съответните лица да действат в най-добрия интерес на клиента.
- (42) Когато последователни лични сделки се извършват от името на лице в съответствие с предварителни указания, дадени от това лице, задълженията, свързани с личните сделки, не следва да се прилагат поотделно към всяка такава последователна сделка, ако тези указания остават в сила и са непроменени. Аналогично на това тези

⁽¹⁾ Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни (ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31).

⁽²⁾ Директива 2002/58/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 юли 2002 г. относно обработката на лични данни и защита на правото на неприкосновеност на личния живот в сектора на електронните комуникации (ОВ L 201, 31.7.2002 г., стр. 37).

⁽³⁾ Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000 г. относно защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни от институции и органи на Общността и за свободното движение на такива данни (ОВ L 8, 12.1.2001 г., стр. 1).

задължения не следва да се прилагат към прекратяването или оттеглянето на такива указания, при условие че в момента на прекратяване или оттегляне на указанията не се извършва продажба на финансови инструменти, които са били придобити по силата на тези указания. Тези задължения обаче следва да се прилагат във връзка с лична сделка или започване на последователни лични сделки, извършвани от името на едно и също лице, ако тези указания са изменени или ако се издадат нови указания.

- (43) Компетентните органи не следва да подлагат лиценза за предоставяне на инвестиционни услуги или извършване на инвестиционни дейности на обща забрана за възлагане на външни изпълнители на една или повече критични или важни функции. На инвестиционните посредници следва да бъде позволено да възлагат такива функции на външни изпълнители, ако договореностите за възлагане на външни изпълнители, установени от посредника, отговарят на определени условия.
- (44) Възлагането на външни изпълнители на инвестиционни услуги или дейности или на критични и важни функции може да съставлява съществено изменение на условията за издаване на лиценз на инвестиционния посредник в съответствие с посоченото в член 21, параграф 2 от Директива 2014/65/ЕС. Ако такива договорености за възлагане на външни изпълнители бъдат сключени, след като инвестиционният посредник е получил лиценз съгласно разпоредбите на дял II, глава I от Директива 2014/65/ЕС, тези договорености следва да бъдат съобщени на компетентния орган, когато това се изисква в член 21, параграф 2 от посочената директива.
- (45) Обстоятелствата, които следва да бъдат третираны като пораждащи конфликт на интереси, следва да обхващат случаи, когато е налице конфликт на интересите на посредника или на лица, свързани с посредника или с групата на посредника, и задължение, което посредникът има към инвеститор; или между различаващи се интереси на двама или повече клиенти, към които посредникът има задължение. Не е достатъчно посредникът да може да извлече печалба, ако клиент не е изложен на евентуални неблагоприятни последици, или клиент, спрямо когото посредникът има задължение, да може да извлече полза или да избегне загуба, без това да е съпътствано с евентуална загуба за друг такъв клиент.
- (46) Конфликтът на интереси следва да бъде регулиран само когато се предоставя инвестиционна услуга или допълнителна услуга от инвестиционен посредник. Статутът на клиента, на когото се предоставя услугата — професионален, непрофесионален или приемлива насрещна страна, е без значение за тази цел.
- (47) При спазване на задължението си за въвеждане на политика по отношение на конфликта на интереси съгласно Директива 2014/65/ЕС, която определя обстоятелствата, които съставляват или могат да породят конфликт на интереси, инвестиционният посредник следва да обръща особено внимание на дейностите в областта на инвестиционното проучване и консултиране, търгуването за собствена сметка, управлението на портфейли и корпоративната финансова дейност, включително поемане на емисии или продажба чрез предлагане на ценни книжа и консултиране по сливания и поглъщания. Такова специално внимание е особено уместно, когато посредникът или лице, което е пряко или косвено свързано с посредника чрез контрол, извършва комбинация от две или повече от тези дейности.
- (48) Инвестиционните посредници следва да имат за цел установяването и предотвратяването или управлението на конфликти на интереси, породени във връзка с различните им сфери на стопанска дейност и с дейностите на тяхната група, чрез цялостна политика по отношение на конфликта на интереси. Разкриването на конкретни конфликти на интереси, което се изисква в член 23, параграф 2 от Директива 2014/65/ЕС, трябва да бъде крайна мярка, използвана само ако организационните и административните механизми, установени от инвестиционния посредник за предотвратяване или управление на неговите конфликти на интереси в съответствие с член 23, параграф 1 от Директива 2014/65/ЕС, не са достатъчни, за да се гарантира, с разумна увереност, че рисковете от увреждане на интересите на клиента са предотвратени. Прекалено разчитане на разкриването, без подобавашо разглеждане на начините, по които конфликтите могат да бъдат подходящо предотвратявани и управлявани, не следва да се допуска. Разкриването на конфликт на интереси от страна на инвестиционния посредник не следва да го освобождава от задължението за поддържане и опериране на ефективните организационни и административни механизми, изисквани по член 16, параграф 3 от Директива 2014/65/ЕС.
- (49) Инвестиционните посредници следва винаги да спазват правилата за стимулите по член 24 от Директива 2014/65/ЕС, включително при предоставянето на услуги за пласиране. По-конкретно таксите, получавани от инвестиционни посредници, които пласират емитирани финансови инструменти на свои инвестиционни клиенти, следва да отговарят на тези разпоредби, а практиките „laddering“ и „spinning“ следва да се разглеждат като злоупотреби.
- (50) Инвестиционните проучвания следва да са подкатегория на типа информация, дефиниран като препоръка в Регламент (ЕС) № 596/2014 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ (пазарна злоупотреба).

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 596/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. относно пазарната злоупотреба (Регламент относно пазарната злоупотреба) и за отмяна на Директива 2003/6/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и директиви 2003/124/ЕО, 2003/125/ЕО и 2004/72/ЕО на Комисията (ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 1).

- (51) Мерките и договореностите, приети от инвестиционния посредник за управление на конфликт на интереси, който може да бъде породен от изготвяне и разпространение на материал, който се представя като инвестиционно проучване, следва да бъдат адекватни за защита на обективността и независимостта на финансовите анализатори и на инвестиционните проучвания, които те изготвят. Тези мерки и договорености следва да гарантират, че финансовите анализатори разполагат с подходяща степен на независимост от интересите на лицата, за чиито отговорности или бизнес интереси може основателно да се счита, че са в конфликт с интересите на лицата, до които инвестиционното проучване се разпространява.
- (52) Лицата, за чиито отговорности и бизнес интереси може основателно да се счита, че са в конфликт с интересите на лицата, до които инвестиционното проучване се разпространява, следва да включват корпоративния финансов персонал и лицата, участващи в продажби и търговия от името на инвеститорите или на инвестиционния посредник.
- (53) Изключителните обстоятелства, при които финансови анализатори и други лица, свързани с инвестиционните посредници, които участват в изготвянето на инвестиционно проучване, могат с предварително писмено одобрение да извършват лични сделки с инструменти, до които се отнася проучването, следва да включват обстоятелствата, при които поради лични причини, свързани с финансови затруднения, от финансов анализатор или от другото лице се изисква да закрие позиция.
- (54) Такси, комисиони, парични или непарични облаги, получавани от посредник, предоставящ инвестиционни проучвания, от което и да е трето лице, следва да са приемливи само ако се предоставят в съответствие с изискванията, установени в член 24, параграф 9 от Директива 2014/65/ЕС и член 13 от Делегирана директива (ЕС) 2017/593 на Комисията ⁽¹⁾.
- (55) Понятието за разпространение на инвестиционно проучване сред клиенти или обществеността не следва да включва разпространение изключително до лицата в рамките на групата на инвестиционния посредник. За текущи препоръки следва да се считат препоръките, които се съдържат в инвестиционно проучване, което не е оттеглено или не е изтекло. Същественото изменение на инвестиционно проучване, изготвено от трето лице, следва да подлежи на същите изисквания, приложими към изготвянето на проучването.
- (56) Финансовите анализатори не следва да участват в дейности, различни от изготвянето на инвестиционно проучване, когато участието в такива дейности е несъвместимо със запазването на обективността на лицето. Това включва участие в инвестиционни банкови дейности, като например корпоративна финансова дейност и поемане на емисии, участие в презентации на нови дружества или промоционални обиколки за нови емисии финансови инструменти; или друг вид участие в подготовката на маркетинга на емитента.
- (57) Предвид спецификата на услугите за поемане и пласиране на емисии и възможността от възникване на конфликт на интереси във връзка с тези услуги, в настоящия регламент следва да бъдат определени по-подробни и адаптирани изисквания. По-конкретно тези изисквания следва да гарантират управлението на процеса на поемане и пласиране по начин, който зачита интересите на различните участници. Инвестиционните посредници следва да гарантират, че техните собствени интереси или интересите на другите техни клиенти не оказват неподходящо влияние върху качеството на услугите, предоставяни на емитиращия клиент. Тези условия следва да бъдат разяснени на емитиращия клиент, заедно с друга важна информация относно процеса на предлагане, преди посредникът да се съгласи да поеме предлагането.
- (58) Инвестиционните посредници, участващи в дейности по поемане и пласиране на емисии, следва да имат подходящи механизми, които да гарантират, че процесът на ценообразуване, включително набирането на инвеститори, не уврежда интересите на емитента.
- (59) Процесът на пласиране включва упражняването на субективна преценка от инвестиционния посредник относно разпределението на емисията и е базиран на конкретните факти и обстоятелства на договореностите, което предизвиква опасения за конфликти на интереси. Посредниците следва да имат ефективни организационни изисквания, които гарантират, че разпределенията, извършвани като част от услугите за пласиране, не поставят интересите на посредника пред интересите на емитиращия клиент или интересите на един инвестиционен клиент над тези на друг инвестиционен клиент. По-конкретно посредниците следва ясно да изложат процеса на разработване на препоръки за разпределение в политика за разпределение.
- (60) Изискванията, наложени с настоящия регламент, включително тези, свързани с личните сделки, с използването на информация за инвестиционни проучвания и с изготвянето и разпространението на инвестиционни проучвания, следва да се прилагат, без да се засягат другите разпоредби на Директива 2014/65/ЕС и на Регламент (ЕС) № 596/2014 и на съответните им мерки за прилагане.

⁽¹⁾ Делегирана директива (ЕС) 2017/593 на Комисията от 7 април 2016 г. за допълване на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на защитата на финансовите инструменти и паричните средства, принадлежащи на клиенти, задълженията за управление на продукти и правилата, приложими към предоставянето или получаването на такси, комисиони или други парични или непарични облаги (вж. страница 500 от настоящия брой на Официален вестник).

- (61) Настоящият регламент установява изисквания относно информацията, адресирана до клиенти или потенциални клиенти, включително маркетинговите съобщения, за да се гарантира, че тази информация е коректна, ясна и не е подвеждаща в съответствие с член 24, параграф 3 от Директива 2014/65/ЕС.
- (62) Нищо в настоящия регламент не задължава компетентните органи да одобряват съдържанието и формата на маркетинговите съобщения. Също така обаче нищо не им забранява да направят това, доколкото всяко такова предварително одобрение се основава единствено на спазването на задължението, предвидено в Директива 2014/65/ЕС, информацията, адресирана до клиенти или потенциални клиенти, включително маркетинговите съобщения, да бъде коректна, ясна и да не бъде подвеждаща.
- (63) Следва да бъдат установени изисквания за информацията, които да отчитат статута на клиента — непрофесионален, професионален или приемлива насрещна страна. Директива 2014/65/ЕС има за цел да гарантира съответстващ баланс между защитата на инвеститорите и задълженията за оповестяване, които се прилагат към инвестиционния посредник. За тази цел е уместно да се установят по-малко строги изисквания за специфична информация по отношение на професионалните клиенти в сравнение с тези, приложими към непрофесионалните клиенти.
- (64) Инвестиционните посредници следва да предоставят на клиентите или потенциалните клиенти необходимата информация относно естеството на финансовите инструменти и рисковете, свързани с инвестирането в тях, с оглед на това клиентите им да бъдат надлежно информирани. Степента на подробност на информацията, която следва да бъде предоставяна, може да е различна, в зависимост от това дали клиентът е непрофесионален, или професионален, и от естеството и рисковия профил на предлаганите финансови инструменти, но във всички случаи следва да включва всички съществени елементи. Държавите членки могат да определят точните понятия или съдържанието на описанието на рисковете, изисквано по настоящия регламент, като вземат предвид изискванията по отношение на информацията, установени в Регламент (ЕС) № 1286/2014 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾.
- (65) Условието, които информацията, адресирана от инвестиционния посредник до клиентите и потенциалните клиенти, трябва да изпълни, за да бъде тя коректна и ясна и да не бъде подвеждаща, следва да се прилагат към съобщенията, предназначени за непрофесионалните или професионалните клиенти, по подходящ и съответстващ начин, като се отчита например начинът на съобщаване, както и информацията, която съобщението има за цел да предаде на клиентите и потенциалните клиенти. По-конкретно не би било подходящо прилагането на такива условия към маркетинговите съобщения, които включват само един или повече от следните видове информация: наименование на посредника, фирмено или друго изображение, свързано с посредника, данни за контакт, посочване на видовете инвестиционни услуги, предоставяни от посредника.
- (66) За да се подобри последователността на информацията, получавана от инвеститорите, инвестиционните посредници следва да гарантират, че информацията, предоставяна на всеки клиент, се представя последователно на същия език във всички видове информационни и маркетингови материали, предоставяни на този клиент. Това обаче не следва да предполага изискване посредниците да превеждат проспектите, изготвени в съответствие с Директива 2003/71/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾ или Директива 2009/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾, които се предоставят на клиенти.
- (67) За да представят по коректен и балансиран начин ползите и рисковете, инвестиционните посредници следва винаги да посочват по ясен и открояващ се начин всички значими рискове, включително недостатъците и слабостите, когато посочват потенциалните ползи на дадена услуга или финансов инструмент.
- (68) Дадена информация следва да се счита за подвеждаща, когато има вероятност да въведе в заблуждение лицето или лицата, до които тя е адресирана или от които тя вероятно ще бъде получена, независимо от това дали лицето, което предоставя информацията, я счита за подвеждаща или цели това.
- (69) В случаите, когато от инвестиционния посредник се изисква да предоставя информация на инвеститора преди предоставянето на услуга, всяка сделка с финансов инструмент от същия вид не следва да се счита за предоставяне на нова или различна услуга.
- (70) Подробна информация за това дали инвестиционните съвети се предоставят на независима база, за широкия или ограничен анализ на различните видове инструменти и за използвания процес на подбор следва да помага на

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1286/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 26 ноември 2014 г. относно основните информационни документи за пакети с инвестиционни продукти на дребно и основаващи се на застраховане инвестиционни продукти (ПИПДОЗИП) (ОВ L 352, 9.12.2014 г., стр. 1).

⁽²⁾ Директива 2003/71/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 4 ноември 2003 г. относно проспекта, който следва да се публикува, когато публично се предлагат ценни книжа или когато се допускат ценни книжа до търгуване, и за изменение на Директива 2001/34/ЕО (ОВ L 345, 31.12.2003 г., стр. 64).

⁽³⁾ Директива 2009/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК) (ОВ L 302, 17.11.2009 г., стр. 32).

клиентите да оценяват обхвата на предоставяните съвети. На клиентите следва да се предоставят достатъчно подробности относно броя на финансовите инструменти, анализирани от инвестиционните посредници. Броят и разновидностите на финансовите инструменти, които следва да бъдат разгледани и които са различни от тези, предоставяни от инвестиционния посредник или от лица, близки до посредника, следва да бъдат пропорционални на съветите, които се предвижда да бъдат предоставяни, и на предпочитанията и потребностите на клиента. Независимо от обхвата на предлаганите услуги обаче всички оценки следва да се основават на достатъчен брой финансови инструменти, налични на пазара, за да позволят подходящо разглеждане на алтернативите, предлагани от пазара.

- (71) По своя обхват съветите, предоставяни от инвестиционни посредници на независима база, може да варират от широки и общи до специализирани и конкретни. За да се гарантира, че обхватът на съветите позволява коректно и подходящо сравнение между различните финансови инструменти, инвестиционните консултанти, които са специализирани в определени категории финансови инструменти и са ориентирани към критерии, които не са основани на техническата структура на инструмента като такъв, например „зелени“ или „етични“ инвестиции, следва да съблюдават определени условия, ако се представят като независими консултанти.
- (72) Ако един и същ консултант получи възможност да предоставя както независими съвети, така и съвети, които не са независими, това може да създаде объркване за клиента. За да се гарантира разбирането от страна на клиентите на естеството на съветите и базата, на която те се предоставят, следва да бъдат установени и определени някои организационни изисквания.
- (73) Предоставянето от страна на инвестиционния посредник на клиент на копие от проспекта, който е изготвен и публикуван в съответствие с Директива 2003/71/ЕО, не следва да се счита за предоставяне на информация от посредника на клиент за целите на оперативните условия по Директива 2014/65/ЕС, които са свързани с качеството и съдържанието на тази информация, ако посредникът не е отговорен по същата директива за информацията, съдържаща се в проспекта.
- (74) Директива 2014/65/ЕС укрепва задълженията на инвестиционните посредници да оповестяват информация за всички разходи и такси, и разширява обхвата на тези задължения върху взаимоотношенията с професионални клиенти и приемливи насрещни страни. За да се гарантира, че всички категории клиенти ще имат полза от тази увеличена прозрачност на разходите и таксите, на инвестиционните посредници следва да бъде позволено, в определени случаи, когато предоставят инвестиционни услуги на професионални клиенти и приемливи насрещни страни, да се договарят с тези клиенти за ограничаване на подробните изисквания, установени с настоящия регламент. Това обаче при никакви обстоятелства не следва да води до неприлагане на задълженията, наложени на инвестиционните посредници в съответствие с член 24, параграф 4 от Директива 2014/65/ЕС. В тази връзка инвестиционните посредници следва да запознават професионалните клиенти с всички разходи и такси, определени в настоящия регламент, когато се предоставят услугите за инвестиционно консултиране или управление на портфейл или когато, независимо от предоставените инвестиционни съвети, съответните финансови инструменти включват дериват. Инвестиционните посредници следва също така да запознават приемливите насрещни страни с всички разходи и такси, определени в настоящия регламент, когато, независимо от предоставените инвестиционни съвети, съответният финансов инструмент включва дериват и е предвиден за разпространяване сред техните клиенти. В други случаи обаче, когато предоставят инвестиционни услуги на професионални клиенти или приемливи насрещни страни, инвестиционните посредници могат да договорят, например по искане на съответния клиент, да не предоставят илюстрацията, показваща кумулативния ефект на разходите върху възвръщаемостта или указание за използваната валута и приложимите валутни курсове и разходи, когато една или друга част от общите разходи и такси е изразена в чуждестранна валута.
- (75) Предвид основното задължение за осъществяване на дейността в съответствие с най-добрите интереси на клиентите и важноста на това клиентите да бъдат информирани предварително за всички разходи и такси, които ще бъдат направени, данните за препоръчаните или рекламираните финансови инструменти следва да включват, по-конкретно, инвестиционни посредници, предоставящи инвестиционни съвети или услуги за управление на портфейли, и посредници, които предоставят общи препоръки относно финансови инструменти или популяризират определени финансови инструменти при предоставянето на инвестиционни или допълнителни услуги на клиенти. Това се отнася например за инвестиционни посредници, които са сключили споразумения за разпространение или пласиране със създател или емитент на продукт.
- (76) В съответствие с основното задължение за осъществяване на дейността в най-добрия интерес на клиентите и предвид задълженията, произтичащи от специалното законодателство на Съюза, регламентиращо определени финансови инструменти (по-конкретно дялове в предприятия за колективно инвестиране и пакети с инвестиционни продукти на дребно и основаващи се на застраховане инвестиционни продукти (ПИПДОЗИП), инвестиционните посредници следва също така да оповестяват и сумират всички разходи и такси, включително разходите по финансовия инструмент, във всички случаи, когато инвестиционните посредници са длъжни да предоставят на клиента информация за разходите по финансовия инструмент в съответствие със законодателството на Съюза.
- (77) Когато инвестиционни посредници не са рекламирали или препоръчвали даден финансов инструмент или не са задължени от законодателството на Съюза да предоставят на клиентите информация за разходите по такъв инструмент, е възможно те да не са в състояние да вземат предвид всички разходи, свързани с този финансов инструмент. Дори в тези редки случаи инвестиционните посредници следва да информират клиентите предварително за всички разходи и такси, свързани с инвестиционната услуга или цената на придобиване на съответния

финансов инструмент. Освен това инвестиционните посредници следва да изпълняват всички други задължения за предоставяне на подходяща информация относно рисковете по съответния финансов инструмент в съответствие с член 24, параграф 4, точка б) от Директива 2014/65/ЕС или за последващо предоставяне на клиентите на подходящи доклади за предоставяните услуги в съответствие с член 25, параграф 6 от Директива 2014/65/ЕС, включително разходните елементи.

- (78) За да гарантират осведомеността на клиентите за всички разходи и такси, които ще бъдат направени, и за да дадат възможност за оценка на тази информация и за сравнение с други финансови инструменти и инвестиционни услуги, инвестиционните посредници следва да предоставят на клиентите ясна и разбираема информация за всички разходи и такси своевременно преди предоставянето на услугите. Предварителната информация относно разходите, свързани с финансовия инструмент или допълнителната услуга, може да се предоставя въз основа на предполагаемия размер на инвестицията. Оповестените разходи и такси обаче следва да представляват разходите, които клиентът би извършил реално въз основа на този предполагаем размер на инвестицията. Например ако инвестиционен посредник предлага набор от текущи услуги с различни такси за всяка услуга, посредникът следва да оповести разходите, свързани с услугата, за която е абониран клиентът. За последващите оповестявания информацията относно разходите и таксите следва да отразява реалната сума на инвестицията на клиента към момента на изготвяне на оповестяването.
- (79) За да се гарантира, че инвеститорите получават информация за всички разходи и такси в съответствие с член 24, параграф 4 от Директива 2014/65/ЕС, рискът за базовия пазар следва да бъде разбран като свързан само с промените на стойността на инвестирания капитал, които са пряко следствие от промените на стойността на базовите активи. Поради това трансакционните разходи и текущите такси върху финансовите инструменти следва да бъдат включени в изискуемото сумиране на разходите и таксите и да се оценяват с използване на разумни допускания, придружени от обяснение, че оценките са основани на допускания и могат да се различават от разходите и таксите, които ще бъдат реално заплатени. Следвайки същата цел за пълно оповестяване, практиките с „нетирание“ на разходи не следва да бъдат изключвани от задължението за предоставяне на информация за разходите и таксите. Оповестяването на разходи и такси се обуславя от принципа, че всяка разлика между цената на позиция за посредника и съответната цена за клиента следва да бъде оповестена, включително увеличенията и намаленията.
- (80) Докато от една страна инвестиционните посредници следва да сумират всички разходи и такси в съответствие с член 24, параграф 4 от Директива 2014/65/ЕС и да представят на клиентите общите разходи в парично и процентно изражение, от друга страна на инвестиционните посредници следва също така да бъде позволено да предоставят на клиентите или потенциалните клиенти отделни данни, включващи съвкупните първоначални разходи и такси, съвкупните разходи и такси на текуща база и съвкупните разходи за предсрочно извеждане.
- (81) Инвестиционните посредници, разпространяващи финансови инструменти, по отношение на които информацията за разходите и таксите е недостатъчна, следва допълнително да информират своите клиенти за тези разходи, както и за други разходи и свързани такси, отнасящи се до предоставянето на инвестиционни услуги във връзка с тези финансови инструменти, за да гарантират правата на клиента на пълно оповестяване на разходите и таксите. Това се отнася за инвестиционни посредници, разпространяващи дялове в предприятия за колективно инвестиране, за които не са предоставени разходи по сделката, например с разбивка по дялове в управляващи дружества на ПКИПЦК. В тези случаи инвестиционните посредници следва да се обръщат към управляващите дружества на ПКИПЦК, за да получат съответната информация.
- (82) С цел подобряване на прозрачността за клиентите относно разходите по техните инвестиции и резултатите от техните инвестиции във времето, измерени спрямо значимите разходи и такси, следва да бъдат предоставяни периодични последващи оповестявания, ако инвестиционни посредници имат или са имали взаимоотношения с клиента през годината. Последващите оповестявания за всички свързани разходи и такси следва да се предоставят персонализирано. Последващото периодично оповестяване може да се прави въз основа на съществуващите задължения за докладване, например задълженията на посредници, предоставящи услуги за изпълнение на нареждания, различни от управление на портфейли, за управление на портфейли или за държане на клиентски финансови инструменти или средства.
- (83) Информацията, която се изисква да бъде предоставена от инвестиционния посредник на клиент относно разходите и свързаните такси, включва информацията относно условията за плащане или за изпълнение на споразумението за предоставяне на инвестиционни услуги, както и на всяко друго споразумение, свързано с финансов инструмент, който се предлага. За тази цел условията за плащане по принцип са от значение, когато договор за финансов инструмент се прекратява с паричен сетълмент. Условията за изпълнение по принцип са от значение, когато при прекратяване даден финансов инструмент изисква доставка на акции, облигации, варант, благородни метали или друг инструмент или стока.

- (84) Необходимо е допълнително да бъде регламентирано прилагането на оценката за уместност по член 25, параграф 2 от Директива 2014/65/ЕС и на оценката за целесъобразност по член 25, параграф 3 от посочената директива. Тези оценки имат различен обхват по отношение на инвестиционните услуги, с които са свързани, и имат различни функции и характеристики.
- (85) Инвестиционните посредници следва да включват в доклада за уместност и да привличат вниманието на клиентите върху информация за това дали препоръчаните услуги или инструменти могат да изискват от непрофесионален клиент да иска периодичен преглед на своите условия. Това включва случаи, когато на клиент може да се наложи да поиска съвет за привеждане на портфейл от инвестиции в съответствие с първоначално препоръчаното разпределение, ако съществува вероятност портфейлът да се отклони от целевото разпределение на активите.
- (86) За да бъдат отчетени развитията на пазара и за да се гарантира същото ниво на защита на инвеститора, следва да се поясни, че инвестиционните посредници продължават да са длъжни да изготвят оценки за уместност и в случаите, когато инвестиционните съвети или услугите за управление на портфейл се предоставят изцяло или частично чрез автоматизирана или полуавтоматизирана система.
- (87) В съответствие с изискването за оценка за уместност по член 25, параграф 2 от Директива 2014/65/ЕС следва също така да се поясни, че инвестиционните посредници следва да извършват оценка за уместност не само по отношение на препоръките за закупуване на финансов инструмент, а и за всички решения относно това дали да се търгува, включително дали дадена инвестиция да бъде или да не бъде закупена, да бъде държана или да бъде продадена.
- (88) За целите на член 25, параграф 2 от Директива 2014/65/ЕС една сделка може да бъде неподходяща за клиент или потенциален клиент поради рисковете на свързаните финансови инструменти, поради вида сделка, поради характеристиките на нареждането или честотата на операциите. Серия от сделки, всяка от които е подходяща, разглеждани поотделно, може да бъде неподходяща, ако препоръката или решенията за търгуване се вземат с честота, която не е в най-добрия интерес на клиента. В случай на управление на портфейл една сделка може също така да бъде неподходяща, ако би довела до неподходящ портфейл.
- (89) Направена препоръка, отправено искане или съвет, даден от управител на портфейл на клиент, чийто смисъл е клиентът да даде мандат или да измени мандата на управител на портфейл, с който се определят границите на правото на преценка на управителя на портфейла, следва да се счита за препоръка по смисъла на член 25, параграф 2 от Директива 2014/65/ЕС.
- (90) За да се създаде правна сигурност и да се позволи на клиентите по-добре да разберат естеството на предоставяните услуги, инвестиционните посредници, предоставящи инвестиционни или допълнителни услуги на клиенти, следва да сключат писмено базово споразумение с клиента, в което са определени основните права и задължения на посредника и на клиента.
- (91) Настоящият регламент не следва да изисква от компетентните органи да одобряват съдържанието на базовото споразумение между инвестиционния посредник и неговите клиенти. Той обаче не следва да им забранява да направят това, доколкото такова одобрение се основава само на спазването от страна на посредника на неговите задължения по Директива 2014/65/ЕС да действа честно, коректно и професионално съгласно най-добрия интерес на неговите клиенти и да създаде процедура за регистриране, определяща правата и задълженията на инвестиционните посредници и техните клиенти, както и други условия, при които инвестиционните посредници ще предоставят услуги на своите клиенти.
- (92) Регистрите, които инвестиционният посредник е длъжен да поддържа, следва да бъдат адаптирани към вида търговска дейност и набора от изпълнявани инвестиционни услуги и дейности, при условие че задълженията за съхраняване на документация по Директива 2014/65/ЕС, Регламент (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, Регламент (ЕС) № 596/2014, Директива 2014/57/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾ и по настоящия регламент са изпълнени и компетентните органи са в състояние да изпълняват своите задачи по надзора и да извършват правоприлагащи действия с оглед да бъдат гарантирани както защитата на инвеститорите, така и целостта на пазара.
- (93) Предвид важността на докладите и периодичните съобщения за всички клиенти и разширяването на обхвата на член 25, параграф 6 от Директива 2014/65/ЕС, за да включва взаимоотношенията с приемливи насрещни страни, изискванията за докладване по настоящия регламент следва да се прилагат за всички категории клиенти. Отчитайки естеството на взаимоотношенията с приемливи насрещни страни, на инвестиционните посредници следва да бъде позволено да сключват споразумения, които да определят конкретното съдържание и срокове на докладите по начин, различен от условията за непрофесионални и професионални клиенти.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. за пазарите на финансови инструменти и за изменение на регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 84).

⁽²⁾ Директива 2014/57/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. относно наказателните санкции за пазарна злоупотреба (Директива за пазарната злоупотреба) (ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 179).

- (94) В случаите, когато от инвестиционния посредник, който предоставя услуги за управление на портфейл, се изисква да представя на клиенти или потенциални клиенти информация относно видовете финансови инструменти, които могат да бъдат включени в портфейла на клиентите, и видовете сделки, които могат да бъдат извършвани с такива инструменти, тази информация следва да указва отделно дали инвестиционният посредник ще има мандат да инвестира във финансови инструменти, които не са допуснати до търговия на регулиран пазар, в дериватни инструменти или в неликвидни или динамично променящи се инструменти или да осъществява къси продажби, покупки с привлечени средства, сделки за финансиране с ценни книжа или всякакви сделки, които включват заплащане на марж, депозиране на обезпечение или валутен риск.
- (95) Клиентите следва да бъдат информирани за резултатите от техния портфейл и обезценяването на техните първоначални инвестиции. В случая с управление на портфейл задействащият критерий следва да бъде установен на обезценяване от 10 %, след което на кратни на 10 % стойности от общата стойност на целия портфейл, и не следва да се прилага за отделните позиции.
- (96) За целите на задълженията за докладване по отношение на управлението на портфейл, понятието за сделка с условно задължение следва да включва всяко действително или потенциално задължение за клиента, което превишава цената на придобиване на инструмента.
- (97) За целите на разпоредбите относно представянето на информация на клиентите позоваването на вида нареждане следва да бъде разбрано като позоваване на статута му като лимитирано нареждане, пазарно нареждане или друг специфичен вид нареждане.
- (98) За целите на разпоредбите относно представянето на информация на клиентите позоваването на естеството на нареждането следва да бъде разбрано като позоваване на нареждания за записване на ценни книжа или за упражняване на опция или за подобно нареждане на клиент.
- (99) При формулирането на своята политика за изпълнение на нареждания в съответствие с член 27, параграф 4 от Директива 2014/65/ЕС инвестиционният посредник следва да определи относителната значимост на факторите, посочени в член 27, параграф 1 от посочената директива или поне да установи процедура, чрез която да определя относителната значимост на тези фактори, така че да предоставя възможно най-добрия резултат на клиентите си. С цел да въведе в действие такава политика, инвестиционният посредник следва да избере местата за изпълнение на нареждания, които му позволяват трайно да постига най-добрия резултат по отношение на изпълнението на нарежданията на клиентите. За да изпълнят правното задължение за най-добро изпълнение, при прилагането на критериите за най-добро изпълнение по отношение на професионални клиенти инвестиционните посредници обикновено не използват едни и същи места за изпълнение на сделки за финансиране с ценни книжа (СФЦК) и на други сделки. Причината е, че СФЦК се използват като източник на финансиране, предмет на ангажимент заемателят да върне еквивалентни ценни книжа на бъдеща дата, като условията на СФЦК обикновено се определят двустранно между контрагентите преди изпълнението. Поради това изборът на места за изпълнение за СФЦК е ограничен, отколкото за други сделки, като се има предвид, че този избор зависи от предварително определените от контрагентите конкретни условия и от това дали съществува конкретно търсене на тези места за изпълнение за съответните финансови инструменти. В резултат на това в установената от инвестиционните посредници политика за изпълнение на нареждания следва да бъдат отчетени специфичните характеристики на СФЦК и да бъдат посочени отделно местата за изпълнение, използвани за СФЦК. Инвестиционният посредник следва да прилага своята политика за изпълнение на нареждания към всяко нареждане на клиент, което изпълнява, с цел получаване на възможно най-добрия резултат за клиента в съответствие с тази политика.
- (100) С цел да се гарантира, че инвестиционните посредници, които предават или пласират нареждания на клиенти за изпълнение при други субекти, действат в най-добрия интерес на своите клиенти в съответствие с член 24, параграф 1 от Директива 2014/65/ЕС и в съответствие с член 24, параграф 4 от Директива 2014/65/ЕС във връзка с предоставянето на подходяща информация на клиентите относно посредника и неговите услуги, инвестиционните посредници следва да предоставят на клиентите подходяща информация за петте най-важни субекта за всеки клас финансови инструменти, в които предават или пласират нареждания на клиентите, и да предоставят на клиентите информацията относно качеството на изпълнение, в съответствие с член 27, параграф 6 от Директива 2014/65/ЕС и съответните мерки за прилагане. Инвестиционните посредници, които предават или пласират нареждания на други субекти за изпълнение, могат да изберат едно единствено място за изпълнение само когато са в състояние да покажат, че това им позволява последователно да получават най-добрия резултат за своите клиенти и когато могат разумно да очакват, че избраният субект ще им позволява да получават резултати за клиентите, които са поне толкова добри, колкото и резултатите, които разумно биха могли да очакват от използването на алтернативни субекти за изпълнение. Това разумно очакване следва да се подкрепи със съответни данни, публикувани в съответствие с член 27 от Директива 2014/65/ЕС, или с вътрешни анализи, извършени от тези инвестиционни посредници.
- (101) За да се гарантира постигането от инвестиционния посредник на възможно най-добрия резултат за клиента при изпълнението на нареждане на непрофесионален клиент в отсъствие на конкретни указания от страна на клиента, инвестиционният посредник следва да отчита всички фактори, които ще му позволят да осигури възможно най-добрия резултат по отношение на съвкупната стойност, представляваща цената на финансовия инструмент и разходите, свързани с изпълнението на нареждането. Скоростта, вероятността за изпълнение на нареждането и за

сетълмент, размерът и естеството на нареждането, пазарното въздействие, както и всички други имплицитно съдържащи се разходи по сделката могат да получат предимство пред преките съображения за цена и разходи само доколкото те служат за осигуряването на възможно най-добрия резултат по отношение на съвкупната стойност за непрофесионалния клиент.

- (102) Когато инвестиционният посредник изпълнява нареждане, като следва указания от страна на клиента, той следва да бъде разглеждан като изпълнил задълженията си за най-добро изпълнение на нареждането само по отношение на частта или аспекта на нареждането, с която/който са свързани указанията на клиента. Фактът, че клиентът е дал конкретни указания, които обхващат една част или аспект на нареждането, не следва да бъде разглеждан като освобождаващ инвестиционния посредник от задълженията му за най-добро изпълнение на нареждането по отношение на която/който и да било друг/а част или аспект на нареждането на клиента, която/който не е обхванат/а от такива указания. Инвестиционният посредник не следва да оказва въздействие върху клиента да му даде указания за изпълнение на нареждането по конкретен начин чрез изрично посочване или подразбиращо се предлагане на съдържанието на указанието на клиента, когато посредникът би следвало основателно да знае, че такова указание вероятно ще му попречи да постигне най-добрия възможен резултат за клиента. Това обаче не следва да възпрепятства инвестиционния посредник да предложи на клиента да избере между две или повече конкретни места за търговия, при условие че тези места отговарят на политиката за изпълнение на нареждания на посредника.
- (103) Сключването на сделки за собствена сметка с клиенти от страна на инвестиционния посредник следва да бъде считано за изпълнение на нареждания на клиент и по такъв начин като подлежащо на изискванията на Директива 2014/65/ЕС и на настоящия регламент, и по-специално на задълженията във връзка с най-доброто изпълнение на нарежданията. Ако обаче инвестиционният посредник предложи котировка на клиента и тази котировка би отговаряла на задълженията на инвестиционния посредник по член 27, параграф 1 от Директива 2014/65/ЕС при изпълнението ѝ от посредника по времето на нейното предоставяне, то посредникът следва да отговори на същите задължения, когато изпълнява своята котировка, след като клиентът я приеме, при условие че като се отчетат изменящите се пазарни условия и изтеклото време между предлагането и приемането на котировката, котировката не е очевидно неактуална.
- (104) Задължението за осигуряване на възможно най-добрия резултат при изпълнение на нареждания на клиент се прилага във връзка с всички видове финансови инструменти. Предвид разликите в пазарните структури или в структурата на финансовите инструменти обаче може да бъде трудно да се определи и прилага единен стандарт и процедура за най-добро изпълнение, която би важала и би била ефективна за всички класове инструменти. Поради това задълженията за най-добро изпълнение следва да се прилагат по начин, който отчита различните обстоятелства, свързани с конкретни видове финансови инструменти. Например сделки с индивидуализирани извънборсови инструменти, които са свързани със специфично договорно правоотношение, адаптирано към обстоятелствата на клиента и на инвестиционния посредник, могат да не бъдат съвместими за целите на най-доброто изпълнение със сделки с акции, търгувани на централизираните места за изпълнение на нареждания. Тъй като задължението за най-добро изпълнение се прилага за всички финансови инструменти, независимо дали се търгуват на места за търговия или на извънборсови пазари, инвестиционните посредници следва да събират съответните пазарни данни, за да проверят дали извънборсовата цена, предлагана за клиент, е справедлива и отговаря на задължението за най-добро изпълнение.
- (105) Разпоредбите от настоящия регламент по отношение на политиката за изпълнение на нареждания не засягат общото задължение на инвестиционния посредник по член 27, параграф 7 от Директива 2014/65/ЕС за наблюдение на ефективността на неговите механизми и политика за изпълнение на нареждания и за регулярна оценка на местата в неговата политика за изпълнение на нареждания.
- (106) Настоящият регламент няма за цел да изисква дублиране на усилията по отношение на най-доброто изпълнение между инвестиционен посредник, който предоставя услуга за приемане и предаване на нареждане или за управление на портфейл и всеки инвестиционен посредник, на който този инвестиционен посредник предава нарежданията си за изпълнение.
- (107) Задължението за най-добро изпълнение по Директива 2014/65/ЕС изисква от инвестиционните посредници да вземат всички достатъчни мерки, за да постигнат възможно най-добрите резултати за своите клиенти. Качеството на изпълнение, което включва аспекти като скорост и вероятност на изпълнението (степен на изпълнение), както и възможността за и действителната проява на подобрене на цената, е важен фактор на осигуряването на най-добро изпълнение. Наличността, съпоставимостта и консолидирането на данните, свързани с качеството на изпълнение, предоставени от различните места за изпълнение, е от изключително значение, за да могат инвестиционните посредници и инвеститорите да определят тези места за изпълнение, които осигуряват най-високо качество на изпълнение за техните клиенти. За да получат най-добър резултат от изпълнението за клиента, инвестиционните посредници следва да сравняват и анализират важните данни, включително данните, които са станали публично достояние в съответствие с член 27, параграф 3 от Директива 2014/65/ЕС, и съответните мерки за прилагане.
- (108) Инвестиционните посредници, които изпълняват нареждания, следва да предвиждат в своята политика едно единствено място за изпълнение само ако са в състояние да докажат, че това им позволява последователно да получават най-добро изпълнение за своите клиенти. Инвестиционните посредници следва да избират едно единствено място за изпълнение само ако могат разумно да очакват, че избраното място за изпълнение ще им дава възможност да получават резултати за клиентите, които са поне толкова добри, колкото и резултатите, които

разумно могат да очакват от избирането на алтернативни места за изпълнение. Това разумно очакване трябва да бъде подкрепено със съответни данни, публикувани в съответствие с член 27 от Директива 2014/65/ЕС, или с други вътрешни анализи, извършени от посредника.

- (109) Следва да се счита, че преразпределението на сделки е във вреда на клиента, ако в резултат на това преразпределение даден инвестиционен посредник или конкретен клиент некоректно се третира привилегировано.
- (110) Без да се засягат разпоредбите на Регламент (ЕС) № 596/2014, за целите на разпоредбите на настоящия регламент относно обработването на нареждания на клиенти, нарежданията на клиенти не следва да бъдат третирани като сравними в други отношения, ако са получени с различни средства и не би било осъществимо да бъдат третирани последователно. Всяко използване от страна на инвестиционен посредник на информация, свързана с висящо нареждане на клиент, с цел да договаря за собствена сметка финансови инструменти, с които е свързано нареждането на клиента, или със свързани финансови инструменти, следва да се счита за злоупотреба с тази информация. Независимо от това сам по себе си фактът, че маркет-мейкърите или органите, упълномощени да действат като контрагенти, се ограничават да извършват своята законна стопанска дейност за купуване и продаване на финансови инструменти или че лицата, упълномощени да изпълняват нареждания от името на трети страни, се ограничават да изпълнят дадено нареждане добросъвестно, не следва да се счита за злоупотреба с информация.
- (111) При оценката дали даден пазар изпълнява изискването по член 33, параграф 3, буква а) от Директива 2014/65/ЕС поне 50 % от емитентите, допуснати до търговия на този пазар, да са малки и средни предприятия (МСП), компетентните органи следва да възприемат гъвкав подход по отношение на пазарите без предишна оперативна история, новосъздадените МСП, чиито финансови инструменти са допуснати за търговия от по-малко от три години, и емитентите само на некапиталови финансови инструменти.
- (112) Предвид разнообразието от оперативни модели на съществуващите в Съюза МСП, насочени към МСП, и за да се гарантира успехът на новосъздадената категория „пазар за растеж за МСП“, е уместно на пазарите за растеж за МСП да се предостави подходяща степен на гъвкавост при оценката за целесъобразност във връзка с допускането на клиенти на тяхното място за търговия. Във всеки случай пазарът за растеж за МСП не следва да има правила, които налагат върху емитентите тежести, по-големи от тези, приложими към емитентите на регулирани пазари.
- (113) По отношение на съдържанието на документа за допускане, който емитентът следва да представи при първоначалното допускане на неговите ценни книжа за търговия на пазар за растеж за МСП, когато не се прилагат изискванията за публикуване на проспект в съответствие с Директива 2003/71/ЕС, е уместно компетентните органи да запазят право на преценка дали правилата, установени от оператора на пазар за растеж за МСП, осигуряват надлежна информация за инвеститорите. Въпреки че пълната отговорност за информацията в документа за допускане се носи от емитента, операторът на пазар за растеж за МСП следва да определи ред за подходящ преглед на документа за допускане. Не е задължително това да включва официално одобрение от компетентния орган или от оператора.
- (114) Публикуването от емитентите на годишни или шестмесечни финансови отчети представлява подходящ минимален стандарт за прозрачност, който съответства на преобладаващите най-добри практики на съществуващите пазари, насочени основно към МСП. Относно съдържанието на финансовите отчети операторът на пазар за растеж за МСП следва да разполага със свобода да предписва използването на Международните стандарти за финансово отчитане или стандартите за финансово отчитане, позволени от местните законови и подзаконови актове, или и двата вида, от емитентите, чиито финансови инструменти се търгуват на техния пазар. Сроковете за публикуване на финансови отчети следва да са по-необременителни от посочените в Директива 2004/109/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, тъй като по-малко строгите времеви рамки изглеждат по-подходящи за потребностите и обстоятелствата на МСП.
- (115) Тъй като правилата за разпространение на информация за емитентите на регулирани пазари по Директива 2004/109/ЕС биха били твърде обременителни за емитентите на пазарите за растеж за МСП, е уместно уебсайтът на оператора на пазар за растеж за МСП да стане централна точка за инвеститорите, които търсят информация за емитентите, чиито инструменти се търгуват на този пазар. Публикуването в уебсайта на оператора на пазар за растеж за МСП може да се извършва и чрез предоставяне на пряка връзка към уебсайта на емитента, в случай че информацията е публикувана там, ако връзката отвежда директно в съответната част от уебсайта на емитента, където нормативно изискваната информация може лесно да бъде намерена от инвеститорите.

⁽¹⁾ Директива 2004/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 декември 2004 г. относно хармонизиране изискванията за прозрачност по отношение на информацията за издателите, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар, и за изменение на Директива 2001/34/ЕО (ОВ L 390, 31.12.2004 г., стр. 38).

- (116) Необходимо е също така да се доуточни кога спирането или отстраняването на финансов инструмент от търговия е вероятно да причини съществено увреждане на интереса на инвеститори или нарушаване на нормалното функциониране на пазара. В тази област е необходимо сближаване, за да се гарантира, че участниците на пазар в държава членка, където търговията с финансови инструменти е спряна или финансови инструменти са отстранени, няма да са поставени в по-неизгодно положение в сравнение с участниците на пазар в друга държава членка, където търговията все още продължава.
- (117) За да се гарантира необходимото ниво на сближаване, е уместно да бъде определен списък от обстоятелства, които представляват съществено увреждане на интересите на инвеститорите и нарушаване на нормалното функциониране на пазара и могат да бъдат основание за решение на национален компетентен орган, пазарен оператор, организиращ регулиран пазар, инвестиционен посредник или пазарен оператор, организиращ МСТ или ОСТ, да не изисква спирането или отстраняването на финансов инструмент от търговия или да не предприема действия, когато е получил уведомление за това. Уместно е този списък да бъде неизчерпателен, защото по този начин на националните компетентни органи ще бъде предоставена рамка за упражняване на тяхната преценка и ще им бъде оставена необходимата степен на гъвкавост при оценката на отделните случаи.
- (118) Член 31, параграф 2 и съответно член 54, параграф 2 от Директива 2014/65/ЕС изискват инвестиционните посредници и пазарните оператори, организиращи МСТ или ОСТ, и операторите на регулирани пазари незабавно да информират своите национални компетентни органи при настъпването на определени обстоятелства. Предназначението на това изискване е да гарантира възможността на националните компетентни органи да изпълняват своите регулаторни функции и съвременното им информиране за важни инциденти, които могат да имат неблагоприятно въздействие върху функционирането и целостта на пазарите. Информацията, получена от операторите на места за търговия, следва да позволява на националните компетентни органи да установяват и оценяват рисковете за пазарите и участниците в тях, както и да реагират ефикасно и да предприемат действия, ако е необходимо.
- (119) Уместно е бъде установен неизчерпателен списък от обстоятелства на високо ниво, при които може да се предположи наличието на значителни нарушения на правилата на място за търговия, ненормални условия на търговия или срив в системата по отношение на финансов инструмент, които на свой ред да активират задълженията на операторите на местата за търговия да информират незабавно своите компетентни органи, както е посочено в член 31, параграф 2 и в член 54, параграф 2 от Директива 2014/65/ЕС. За тази цел позоваването на „правила на мястото за търговия“ следва да се разбира в широк смисъл и следва да обхваща всички правила, решения и разпоредения, както и общите условия на договорите между мястото за търговия и неговите участници, които съдържат условията за търгуване и допускане до мястото за търговия.
- (120) По отношение на действията, които може да са показателни за поведение, съставляващо злоупотреба по смисъла на Регламент (ЕС) № 596/2014, е уместно също така да бъде установен неизчерпателен списък от сигнали за злоупотреба с вътрешна информация и манипулиране на пазара, които операторът на място за търговия следва да взема предвид при разглеждането на сделки и нареждания за търгуване, за да установи дали е приложимо задължението за информиране на съответния национален компетентен орган, както е посочено в член 31, параграф 2 и в член 54, параграф 2 от Директива 2014/65/ЕС. За тази цел позоваването на „нареждане за търгуване“ следва да включва всички видове нареждания, включително първоначални нареждания, изменения, актуализации и отменяния на нареждания, независимо от това дали са изпълнени или не са изпълнени и независимо от използваното средство за достъп до мястото за търговия.
- (121) Списъкът от сигнали за злоупотреба с вътрешна информация и манипулиране на пазара не следва да бъде изчерпателен или определящ за наличието на пазарна злоупотреба или опити за пазарна злоупотреба, тъй като отделните сигнали сами по себе си не винаги съставляват пазарна злоупотреба или опити за пазарна злоупотреба. Сделки или нареждания за търгуване, които съответстват на един или повече сигнали, могат да се осъществяват за законосъобразни цели или в съответствие с правилата на мястото за търговия.
- (122) С цел да се осигури прозрачност за участниците на пазара, като едновременно с това се предотвратяват пазарните злоупотреби и се запазва поверителността по отношение на самоличността на держателите на позиции, публикуването на седмични доклади със съвкупните позиции по смисъла на член 58, параграф 1, буква а) от Директива 2014/65/ЕС следва да се отнася само за договорите, търгувани от определен брой лица, над определени размери, установени в настоящия регламент.
- (123) С цел да се гарантира, че пазарните данни се предоставят при разумни търговски условия и по еднакъв начин в Съюза, настоящият регламент определя условията, които трябва да изпълняват ОМП и ДКД. Тези условия са установени, с цел да се гарантира, че задължението за предоставяне на пазарни данни при разумни търговски условия е достатъчно ясно, за да позволи ефективно и еднакво прилагане, като едновременно с това се отчетат различните оперативни модели и структури на разходите на доставчиците на данни.

- (124) За да се гарантира, че таксите за пазарни данни се определят на разумно ниво, спазването на задължението за предоставяне на пазарни данни при разумни търговски условия изисква цените да имат подходяща връзка с разходите за съставянето и разпространението на данните. Поради това без да се засяга прилагането на правилата за конкуренция, доставчиците на данни следва да определят таксите си въз основа на своите разходи, като едновременно с това им бъде позволено да получават разумен марж, основан на фактори като марж на оперативната печалба, възвращаемост на разходите, възвращаемост на оперативните активи и възвращаемост на капитала. Когато доставчиците на данни извършват общи разходи за предоставяне на данни и за предоставяне на други услуги, разходите за предоставяне на данни могат да включват подходящ дял от разходите, произтичащи от всяка друга предоставена свързана услуга. Тъй като определянето на точните разходи е много сложно, вместо това следва да бъдат определени методиките за разпределяне и отнасяне на разходите, а определянето на тези разходи да бъде оставено на преценката на доставчиците на пазарни данни.
- (125) Пазарните данни следва да се предоставят при недискриминационни условия, което изисква едни и същи цени и други условия да бъдат предлагани на всички клиенти, които са отнесени в една и съща категория в съответствие с публикувани обективни критерии.
- (126) За да се позволи на потребителите на данни да получават пазарни данни, без да са длъжни да закупуват услуги, пазарните данни следва да бъдат предлагани отделно от други услуги. За да не допусне потребителите на данни да заплащат повече от един път за едни и същи данни, когато закупуват данни от различни разпространители на данни, пазарните данни следва да се предлагат на база отделен потребител, освен ако това би било непропорционално на съответните разходи за този начин на предлагане на данните предвид мащаба и обхвата на предоставените от ОМП и ДКД пазарни данни.
- (127) За да се позволи на потребителите на данни и на компетентните органи ефективно да преценяват дали пазарните данни се предоставят при разумни търговски условия, е необходимо всички съществени условия на предоставянето да бъдат оповестявани публично. Поради това доставчиците на данни следва да оповестяват информация за своите такси и съдържанието на пазарните данни, както и използваните счетоводни методики за определяне на своите разходи, без да се налага да оповестява действителните си разходи.
- (128) Подходящо е да се установят критериите за определяне на това кога операциите на регулиран пазар, МСТ или ОСТ са от съществено значение в приемашата държава членка по такъв начин, че да се избегне създаване на задължение на мястото за търговия за обръщане към или за подчиненост на повече от един компетентен орган, когато в противен случай не би имало такова задължение съгласно Директива 2014/65/ЕС. По отношение на МСТ и ОСТ е уместно за имащи съществено значение да бъдат считани само тези със значителен пазарен дял, така че не всяко преместване или придобиване на икономически незначителна МСТ или ОСТ да задейства автоматично сключването на споразумение за сътрудничество по член 79, параграф 2 от Директива 2014/65/ЕС.
- (129) Настоящият регламент спазва основните права и съблюдава принципите, признати в Хартата на основните права на Европейския съюз („Хартата“). Настоящият регламент съответно следва да бъде тълкуван и прилаган в съответствие с тези права и принципи, по-конкретно правото на защита на личните данни, свободата на стопанска инициатива, правото на защита на потребителите и правото на ефективни правни средства за защита и на справедлив съдебен процес. Всяка обработка на лични данни по настоящия регламент следва да спазва основните права, включително правото на зачитане на личния и семейния живот и правото на защита на личните данни по членове 7 и 8 от Хартата за основните права на Европейския съюз, и трябва да изпълнява изискванията на Директива 95/46/ЕС и Регламент (ЕС) № 45/2001.
- (130) Беше предоставено техническо становище в рамките на проведени консултации с ESMA, създаден с Регламент (ЕС) № 1095/2010 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾.
- (131) За да се позволи на компетентните органи и на инвестиционните посредници да се адаптират към съдържащите се в настоящия регламент нови изисквания, с оглед те да бъдат ефективно и ефикасно прилагани, началната дата за прилагане на настоящия регламент следва да бъде съгласувана с датата, от която ще започне прилагането на Директива 2014/65/ЕС,

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1095/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски орган за ценни книжа и пазари), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/77/ЕО на Комисията (ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 84).

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

ОБХВАТ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Член 1

Предмет и обхват

1. Глава II, глава III, раздели 1—4, член 59, параграф 4, член 60 и раздели 6 и 8 и, доколкото са свързани с тези разпоредби, глава I, глава III, раздел 9 и глава IV от настоящия регламент се прилагат към управляващите дружества в съответствие с член 6, параграф 4 от Директива 2009/65/ЕО и член 6, параграф 6 от Директива 2011/61/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾.
2. Позоваванията на инвестиционните посредници включват кредитните институции, а позоваванията на финансовите инструменти включват структурираните депозити във връзка с всички изисквания, посочени в член 1, параграф 3 и член 1, параграф 4 от Директива 2014/65/ЕО и в разпоредбите за нейното прилагане, установени с настоящия регламент.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- 1) „съответно лице“ във връзка с инвестиционен посредник означава което и да е от следните лица:
 - а) директор, партньор или равнопоставен на него, управител или обвързан агент на посредника;
 - б) директор, партньор или равнопоставен на него, или управител на обвързан агент на посредника;
 - в) служител на посредника или на обвързан агент на посредника, както и всяко физическо лице, чиито услуги са предоставени на разположение и под контрола на посредника или на обвързан агент на посредника и което участва в предоставянето на инвестиционни услуги и дейности от посредника;
 - г) физическо лице, което пряко участва в предоставянето на услуги на инвестиционния посредник или на неговия обвързан агент по силата на договореност за възлагане на външни изпълнители за целите на предоставянето на инвестиционни услуги и дейности от инвестиционния посредник;
- 2) „финансов анализатор“ означава съответно лице, което по същество изготвя инвестиционно проучване;
- 3) „възлагане на външни изпълнители“ означава договореност във всяка форма между инвестиционен посредник и доставчик на услуга, чрез която доставчикът на услуга извършва процес, услуга или дейност, които в противен случай биха били извършени от самия инвестиционен посредник;
- 3а) „лице, с което съответното лице е в семейно отношение“ означава едно от следните лица:
 - а) съпруг/а на съответното лице или партньор на това лице, считано по националното законодателство за равностойно лице на съпруг/а;
 - б) дете на издръжка или доведено/заварено дете на съответното лице;
 - в) всеки друг роднина на съответното лице, който споделя същото домакинство с това лице в продължение на поне една година към датата на съответната лична сделка;
- 4) „сделка за финансиране с ценни книжа“ означава сделка за финансиране с ценни книжа съгласно определението в член 3, параграф 11 от Регламент (ЕС) 2015/2365 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾.
- 5) „възнаграждение“ означава всички видове плащания или финансови или нефинансови облиги, предоставяни пряко или косвено от инвестиционни посредници на съответни лица при предоставянето на инвестиционни или допълнителни услуги на клиенти;
- 6) „стока“ означава всяка заменяема стока, която може да бъде доставена, включително метали и техните руди и сплави, земеделски продукти, както и енергия, например електричество.

⁽¹⁾ Директива 2011/61/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2011 г. относно лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове и за изменение на директиви 2003/41/ЕО и 2009/65/ЕО и на регламенти (ЕО) № 1060/2009 и (ЕС) № 1095/2010 (ОВ L 174, 1.7.2011 г., стр. 1)

⁽²⁾ Регламент (ЕС) 2015/2365 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 година относно прозрачността при сделките за финансиране с ценни книжа и при повторното използване, и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ L 337, 23.12.2015, стр. 1).

Член 3

Приложими условия към предоставянето на информация

1. Когато за целите на настоящия регламент се изисква информацията да бъде предоставена на траен носител по смисъла на член 4, параграф 1, точка 62 от Директива 2014/65/ЕС, инвестиционните посредници имат право да предоставят такава информация на траен носител, различен от хартия, само ако:

- а) предоставянето на такава информация на такъв носител е подходящо за контекста, в който се извършва или ще се извършва стопанската дейност между инвестиционния посредник и неговия клиент; и
- б) лицето, на което се предоставя информацията, при предложение да направи избор между информация на хартиен носител или на този друг траен носител, изрично избира предоставянето на информацията на посочения друг носител.

2. Когато в съответствие с членове 46, 47, 48, 49, 50 или член 66, параграф 3 от настоящия регламент инвестиционен посредник предоставя информация на клиент чрез уебсайт и тази информация не е адресирана лично до клиента, инвестиционните посредници гарантират изпълнението на следните условия:

- а) предоставянето на тази информация на този носител е подходящо за контекста, в който се извършва или ще се извършва стопанската дейност между инвестиционния посредник и неговия клиент;
- б) клиентът трябва да даде изрично съгласие за предоставянето на тази информация в тази форма;
- в) клиентът трябва да бъде уведомен по електронен начин за адреса на уебсайта и за мястото на уебсайта, където може да бъде получен достъп до информацията;
- г) информацията трябва да бъде актуална;
- д) информацията трябва да бъде непрекъснато достъпна чрез посочения уебсайт за срок, в рамките на който клиентът може да има основателна причина да я провери.

3. За целите на настоящия член предоставянето на информация чрез електронни съобщения се счита за подходящо за контекста, в който се извършва или ще се извършва стопанската дейност между инвестиционния посредник и неговия клиент, когато има доказателства, че клиентът има редовен достъп до интернет. Предоставянето от страна на клиента на електронна поща за целите на извършването на такава стопанска дейност се счита за такова доказателство.

Член 4

Допълнително предоставяне на инвестиционна услуга

(член 2, параграф 1 от Директива 2014/65/ЕС)

За целите на освобождаването по член 2, параграф 1, буква в) от Директива 2014/65/ЕС инвестиционна услуга се счита за предоставяна допълнително в хода на професионална дейност, ако са изпълнени следните условия:

- а) съществува тясна и фактическа връзка между професионалната дейност и предоставянето на инвестиционната услуга на същия клиент, така че инвестиционната услуга да може да се разглежда като допълваща основната професионална дейност;
- б) предоставянето на инвестиционни услуги на клиентите на основната професионална дейност няма за цел да осигури систематичен източник на приходи на лицето, което предоставя професионалната дейност, и
- в) лицето, което предоставя професионалната дейност, не рекламира или популяризира по друг начин своята способност да предоставя инвестиционни услуги, освен ако тези услуги са обявени на клиентите като допълващи основната професионална дейност.

Член 5

Енергийни продукти на едро, които подлежат на сетълмент с физическа доставка

(член 4, параграф 1, точка 2 от Директива 2014/65/ЕС)

1. За целите на раздел В, точка 6 от приложение I към Директива 2014/65/ЕС, енергиен продукт на едро подлежи на сетълмент с физическа доставка, когато са спазени всички посочени тук условия:

- а) той съдържа разпоредби, които гарантират, че страните по договора разполагат с пропорционални механизми, за да могат да извършват или приемат доставка на базовата стока; споразумение за балансиране с оператор на преносна система в областта електроенергия и газ се счита за пропорционален механизъм, ако страните по споразумението са длъжни да осигуряват физическа доставка на електроенергия или газ;

- б) той установява безусловни, неограничени и подлежащи на принудително изпълнение задължения на страните по договора да извършват или приемат доставка на базовата стока;
- в) той не позволява на която и да е страна по договора да заменя физическата доставка с паричен сетълмент;
- г) задълженията по договора не могат да бъдат прихващани със задължения, произтичащи от други договори между съответните страни, без да се засягат правата на страните по договора да нетират своите задължения за парични плащания.

За целите на буква г) оперативното нетиране на пазарите за електроенергия и газ не се счита за прихващане на задължения по договора със задължения, произтичащи от други договори.

2. Под „оперативно нетиране“ се разбира всяко указване на количества електроенергия или газ, които следва да бъдат подадени в мрежата съгласно правилата или по искане на оператор на преносна система по смисъла на член 2, параграф 4 от Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ за субект, осъществяващ дейност, равностойна на оператор на преносна система на национално ниво. Указването на количества въз основа на оперативното нетиране не може да се извършва по преценка на страните по договора.

3. За целите на раздел В, точка 6 от приложение I към Директива 2014/65/ЕС непреодолима сила включва всяко извънредно събитие или набор от обстоятелства, които са извън контрола на страните по договора, които страните по договора не са могли разумно да предвидят или избегнат чрез упражняване на подходяща и разумна комплексна проверка и които възпрепятстват едната или двете страни по договора да изпълнява/т своите договорни задължения.

4. За целите на раздел В, точка 6 от приложение I към Директива 2014/65/ЕС добросъвестно обоснована неспособност за извършване на сетълмент включва всяко събитие или набор от обстоятелства, неотговарящи на критериите за непреодолима сила по смисъла на параграф 3, които са обективно и изрично определени в условията на договора и представляват основания за едната или двете страни по договора, действат/а действат добросъвестно, да не изпълнява/т своите договорни задължения.

5. Съществуването на разпоредби за непреодолима сила или добросъвестно обоснована неспособност за извършване на сетълмент не е пречка за това договорът да се разглежда като подлежащ на „сетълмент с физическа доставка“ за целите на раздел В, точка 6 от приложение I към Директива 2014/65/ЕС.

6. Съществуването на клаузи за неизпълнение, които предвиждат, че страна по договора има право на финансово обезщетение в случаи на неизпълнение или неправилно изпълнение на договора, не е пречка за това договорът да се разглежда като подлежащ на „сетълмент с физическа доставка“ за целите на раздел В, точка 6 от приложение I към Директива 2014/65/ЕС.

7. Начините на доставка по договорите, разглеждани като подлежащи на „сетълмент с физическа доставка“ за целите на раздел В, точка 6 от приложение I към Директива 2014/65/ЕС, включват най-малко:

- а) физическа доставка на съответните стоки;
- б) предаване на документ, предоставящ права, които по естество са права на собственост, върху съответните стоки или съответното количество от тези стоки;
- в) други способи, водещи до прехвърлянето на права, които по естество са права на собственост, отнасящи се до съответното количество без тяхната физическа доставка, включително уведомяване, включване в график или указване на оператор на енергийна преносна мрежа, които предоставят на получателя право върху съответното количество стоки.

Член 6

Договори за енергийни деривати, свързани с нефт и въглища, и енергийни продукти на едро

(член 4, параграф 1, точка 2 от Директива 2014/65/ЕС)

1. За целите на раздел В, точка 6 от приложение I към Директива 2014/65/ЕС договори за енергийни деривати, свързани с нефт, са договори, при които базовата стока е минерално масло от всякакъв вид и нефтени газове, независимо дали в течно или газообразно състояние, нефтени продукти, съставки и деривати и нефтени транспортни горива, включително тези с добавени биогорива.

⁽¹⁾ Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за отмяна на Директива 2003/54/ЕО (ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 55).

2. За целите на раздел В, точка 6 от приложение I към Директива 2014/65/ЕС договори за енергийни деривати, свързани с въглища, са договори, при които базовата стока са въглища, дефинирани като черно или тъмнокафяво горимо минерално вещество състоящо се от карбонизирана растителна маса, използвано като гориво.

3. За целите на раздел В, точка 6 от приложение I към Директива 2014/65/ЕС договори за деривати, притежаващи характеристиките на енергийни продукти на едро по смисъла на член 2, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 1227/2011, са деривати с базова стока електроенергия или природен газ в съответствие с член 2, параграф 4, букви б) и г) от посочения регламент.

Член 7

Други дериватни финансови инструменти

(член 4, параграф 1, точка 2 от Директива 2014/65/ЕС)

1. За целите на раздел В, точка 7 от приложение I към Директива 2014/65/ЕС се счита, че договор, който не е спот договор по параграф 2 и който не е с търговска цел, както е установено в параграф 4, притежава характеристиките на други дериватни финансови инструменти, ако отговаря на следните условия:

а) договарът изпълнява един от следните критерии:

- i) търгува се на място за търговия на трета държава, което изпълнява функция, подобна на регулиран пазар, МСТ или ОСТ,
- ii) изрично е посочен за търгуване или подлежи на правила на регулиран пазар, МСТ, ОСТ или такова място за търговия на трета държава,
- iii) равностоен е на договор, търгуван на регулиран пазар, МСТ, ОСТ или такова място за търговия на трета държава, по отношение на цената, партидата, датата на доставка и други договорни условия;

б) договарът е стандартизиран, така че цената, партидата, датата на доставка или другите условия са определени предимно чрез позоваване на редовно публикувани цени, стандартни партиди или стандартни дати на доставка.

2. Спот договор за целите на параграф 1 е договор за продажба на стока, актив или право, по условията на който доставката е насрочена да се извърши в по-дългия от следните срокове:

а) 2 дни за търговия;

б) срокът, който е общоприет на пазара на тази стока, актив или право като стандартен срок на доставка.

Договор не се счита за спот договор, ако независимо от неговите изрични условия между страните по договора има договореност, че доставката на базовия инструмент ще бъде отложена и няма да бъде изпълнена в срока, посочен в параграф 2.

3. За целите на раздел В, точка 10 от приложение I към Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ се счита, че договор за дериват, свързан с базов инструмент по посочения раздел или по член 8 от настоящия регламент, притежава характеристиките на други дериватни финансови инструменти, ако е изпълнено едно от следните условия:

а) за този договор се извършва или може да бъде извършен паричен сетълмент по избор на една или повече от страните по причини, различни от неизпълнение или друго събитие, водещо до прекратяване на договора;

б) той се търгува на регулиран пазар, МСТ, ОСТ или място за търговия на трета държава, което изпълнява функция, подобна на регулиран пазар, МСТ или ОСТ;

в) условията, определени в параграф 1, са изпълнени по отношение на този договор.

⁽¹⁾ Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно пазарите на финансови инструменти, за изменение на Директиви 85/611/ЕИО и 93/6/ЕИО на Съвета и Директива 2000/12/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 93/22/ЕИО на Съвета (ОВ L 145, 30.4.2004 г., стр. 1).

4. Счита се, че даден договор е с търговска цел за целите на раздел В, точка 7 от приложение I към Директива 2014/65/ЕС и не притежава характеристиките на други дериватни финансови инструменти за целите на раздел В, точки 7 и 10 от посоченото приложение, ако са изпълнени едновременно следните две условия:

- а) той е сключен със или от оператор или администратор на енергийна преносна мрежа, механизъм за балансиране на енергия или тръбопроводна мрежа;
- б) той е необходим за поддържането на баланс между доставките и потреблението на енергия в даден момент, включително случаите, когато резервната мощност, договорена от оператор на електропреносна система по смисъла на член 2, параграф 4 от Директива 2009/72/ЕО, се прехвърля от един предварително квалифициран доставчик на балансиращи услуги на друг предварително квалифициран доставчик на балансиращи услуги със съгласието на оператора на съответната преносна система.

Член 8

Деривати съгласно раздел В, точка 10 от приложение I към Директива 2014/65/ЕС

(член 4, параграф 1, точка 2 от Директива 2014/65/ЕС)

Освен договорите за деривати, изрично посочени в раздел В, точка 10 от приложение I към Директива 2014/65/ЕС, даден договор за дериват е предмет на разпоредбите на посочения раздел, ако отговаря на критериите, установени в посочения раздел и в член 7, параграф 3 от настоящия регламент, и се отнася до едно от следните:

- а) диапазон на честотите в областта на телекомуникациите;
- б) капацитет за съхранение на стоки;
- в) преносен или транспортен капацитет, отнасящ се за стоки, независимо дали кабелни линии, тръбопроводи или други средства, с изключение на права за пренос, отнасящи се до междусистемен капацитет за пренос на електроенергия, когато те са договорени на първичния пазар със или от оператор на преносна система или от лица, действащи като доставчици на услуги от негово име, и имат за цел разпределението на преносния капацитет;
- г) квота, кредит, разрешение, право или подобен актив, който е пряко свързан с доставката, разпределението или потреблението на енергия, получена от възобновяеми източници, освен когато договорът вече е в обхвата на раздел В от приложение I към Директива 2014/65/ЕС;
- д) геоложка, екологична или друга физическа променлива, с изключение на случаите, когато договорът се отнася за единици, признати за изпълнение на изискванията по Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾;
- е) всеки друг актив или право със заменяем характер, различен от право на получаване на услуга, който/което може да бъде прехвърлен(о);
- ж) индекс или мярка, свързан/а с цената или стойността или обема на сделки с който(която/което) и да е актив, право, услуга или задължение;
- з) индекс или мярка, базиран/а на актюерски статистически данни.

Член 9

Инвестиционни съвети

(член 4, параграф 1, точка 4 от Директива 2014/65/ЕС)

За целите на определението на понятието „инвестиционен съвет“ в член 4, параграф 1, точка 4 от Директива 2014/65/ЕС „персонална препоръка“ означава препоръка, която е отправена до лице в качеството му на инвеститор или потенциален инвеститор или в качеството му на агент на инвеститор или потенциален инвеститор.

Тази препоръка трябва да бъде представена по подходящ начин за това лице или трябва да се основава на преценка на обстоятелствата на това лице и трябва да представлява препоръка за предприемане на един от следните набори от мерки:

- а) купуване, продажба, записване, замяна, обратно изкупуване, държане или поемане на емисията на конкретен финансов инструмент;

⁽¹⁾ Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 г. за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността и за изменение на Директива 96/61/ЕО на Съвета (ОВ L 275, 25.10.2003 г., стр. 32).

- б) упражняване или неупражняване на което и да е право, предоставено от конкретен финансов инструмент, за купуване, продажба, записване, замяна или обратно изкупуване на конкретен финансов инструмент.

Препоръката не се счита за персонална, ако е отправена единствено до обществеността.

Член 10

Характеристики на други договори за деривати, свързани с валути

1. За целите на раздел В, точка 4 от приложение I към Директива 2014/65/ЕС, други договори за деривати, свързани с валути, не са финансови инструменти, ако договорът представлява едно от следните:

- а) спот договор по смисъла на параграф 2 на настоящия член;
- б) платежно средство, което изпълнява следните условия:
- i) подлежи на сетълмент с физическа доставка по причини, различни от неизпълнение или друго събитие, водещо до прекратяване на договора,
 - ii) поне една от страните по него е лице, което не е финансов контрагент по смисъла на член 2, параграф 8 от Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾,
 - iii) възприето е с цел да способства за плащането на подлежащи на идентификация стоки, услуги или преки инвестиции, и
 - iv) не се търгува на място за търговия.

2. Спот договор за целите на параграф 1 е договор за обмяна на една валута с друга валута, по условията на който доставката е насрочена да се извърши в по-дългия от следните срокове:

- а) 2 дни за търговия за всяка двойка от основните валути, посочени в параграф 3;
- б) за всяка двойка валути, поне една от които не е основна валута, 2 дни за търговия или срока, общоприет на пазара за тази валутна двойка като стандартен срок на доставка, в зависимост от това кой от двата срока е по-дълъг;
- в) когато основната цел на договора за обмяна на тези валути е продажбата или покупката на прехвърляема ценна книга или дял в предприятие за колективно инвестиране — срокът, който е общоприет на пазара за сетълмент на тази прехвърляема ценна книга или дял в предприятие за колективно инвестиране като стандартен срок за сетълмент или 5 дни за търговия, в зависимост от това кой от двата срока е по-кратък.

Даден договор не е спот договор, ако независимо от неговите изрични условия, между страните по договора има договореност, че доставката на валутата ще бъде отложена и няма да бъде изпълнена в срока, посочен в първата алинея.

3. Основните валути за целите на параграф 2 включват само щатски долар, евро, японска йена, британска лира, австралийски долар, швейцарски франк, канадски долар, хонконгски долар, шведска крона, новозеландски долар, сингапурски долар, норвежка крона, мексиканско песо, хърватска куна, български лев, чешка крона, датска крона, унгарски форинт, плоска злата и румънска лея.

4. За целите на параграф 2 „ден за търговия“ означава всеки ден на нормална търговия в юрисдикцията на двете валути, които се обменят съгласно договора за обмяна на тези валути, и в юрисдикцията на трета валута, ако е спазено едно от следните условия:

- а) обмяната на тези валути включва конвертирането им през тази трета валута за целите на ликвидността;
- б) стандартният срок на доставка за обмяната на тези валути препраща към юрисдикцията на тази трета валута.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета на 4 юли 2012 г. относно извънборсовите деривати, централните контрагенти и регистрите на трансакции (ОВ L 201, 27.7.2012 г., стр. 1).

Член 11

Инструменти на паричния пазар

(член 4, параграф 1, точка 17 от Директива 2014/65/ЕС)

Инструментите на паричния пазар по член 4, параграф 1, точка 17 от Директива 2014/65/ЕС включват съкровищни бонове, депозитни сертификати, търговски книжа и други инструменти с по същество равностойни качества, ако притежават следните характеристики:

- а) имат стойност, която може да бъде определена по всяко време;
- б) не са деривати;
- в) при емитирането си имат срок до падежа от 397 дни или по-малко.

Член 12

Систематични участници за акции, депозитарни разписки, борсово търгувани фондове, сертификати и други подобни финансови инструменти

(Член 4, параграф 1, точка 20 от Директива 2014/65/ЕС)

Инвестиционен посредник се счита за систематичен участник в съответствие с член 4, параграф 1, точка 20 от Директива 2014/65/ЕС по отношение на всяка акция, депозитарна разписка, борсово търгуван фонд, сертификат и друг подобен финансов инструмент, ако извършва вътрешно изпълнение в съответствие със следните критерии:

- а) по редовен и систематичен начин с финансов инструмент, за който съществува ликвиден пазар съгласно определението в член 2, параграф 1, точка 17, буква б) от Регламент (ЕС) № 600/2014, ако през последните шест месеца:
 - i) броят на извънборсовите сделки, осъществени от него за собствена сметка при изпълнението на клиентски нареждания, е равен на или по-голям от 0,4 % от общия брой сделки със съответния финансов инструмент, изпълнени в Съюза на всяко място за търговия или извънборсов пазар за същия период,
 - ii) извънборсовите сделки, осъществявани от него за собствена сметка при изпълнението на клиентски нареждания със съответния финансов инструмент, са извършвани средно всеки ден;
- б) по редовен и систематичен начин с финансов инструмент, за който няма ликвиден пазар съгласно определението в член 2, параграф 1, точка 17, буква б) от Регламент (ЕС) № 600/2014, ако през последните 6 месеца извънборсовите сделки, осъществени от него за собствена сметка при изпълнението на клиентски нареждания, са извършвани средно всеки ден;
- в) по значителен начин с финансовия инструмент, ако обемът на извънборсовата търговия, осъществена от него за собствена сметка при изпълнението на клиентски нареждания през последните 6 месеца, е равен на или по-голям от една от следните стойности:
 - i) 15 % от общия оборот с този финансов инструмент, осъществен от инвестиционния посредник за собствена сметка или от името на клиенти и изпълнен на място за търговия или на извънборсов пазар,
 - ii) 0,4 % от общия оборот с този финансов инструмент, осъществен в Съюза на място за търговия или на извънборсов пазар.

Член 13

Систематични участници за облигации

(член 4, параграф 1, точка 20 от Директива 2014/65/ЕС)

Инвестиционен посредник се счита за систематичен участник в съответствие с член 4, параграф 1, точка 20 от Директива 2014/65/ЕС по отношение на всички облигации, които принадлежат към даден клас облигации, емитирани от един и същ субект или от който и да е субект в рамките на същата група, ако извършва вътрешно изпълнение по отношение на всяка такава облигация в съответствие със следните критерии:

- а) по редовен и систематичен начин с облигация, за която съществува ликвиден пазар съгласно определението в член 2, параграф 1, точка 17, буква а) от Регламент (ЕС) № 600/2014, ако през последните шест месеца:
 - i) броят на извънборсовите сделки, осъществени от него за собствена сметка при изпълнението на клиентски нареждания, е равен на или по-голям от 2,5 % от общия брой сделки със съответната облигация, изпълнени в Съюза на всяко място за търговия или извънборсов пазар за същия период,

- ii) извънборсовите сделки, осъществявани от него за собствена сметка при изпълнението на клиентски нареждания със съответния финансов инструмент, са извършвани средно веднъж седмично;
- б) по редовен и систематичен начин с облигация, за която няма ликвиден пазар съгласно определението в член 2, параграф 1, точка 17, буква а) от Регламент (ЕС) № 600/2014, ако през последните 6 месеца извънборсовите сделки, осъществени от него за собствена сметка при изпълнението на клиентски нареждания, са извършвани средно веднъж седмично;
- в) по значителен начин с облигацията, ако обемът на извънборсовата търговия, осъществена от него за собствена сметка при изпълнението на клиентски нареждания през последните 6 месеца, е равен на или по-голям от една от следните стойности:
 - i) 25 % от общия оборот с тази облигация, реализиран от инвестиционния посредник за собствена сметка или от името на клиенти и изпълнен на място за търговия или на извънборсов пазар,
 - ii) 1 % от общия оборот с тази облигация, реализиран в Съюза на място за търговия или на извънборсов пазар.

Член 14

Систематични участници за структурирани финансови продукти

(член 4, параграф 1, точка 20 от Директива 2014/65/ЕС)

Инвестиционен посредник се счита за систематичен участник в съответствие с член 4, параграф 1, точка 20 от Директива 2014/65/ЕС по отношение на всички структурирани финансови продукти, които принадлежат към даден клас структурирани финансови продукти, емитирани от един и същ субект или от който и да е субект в рамките на същата група, ако извършва вътрешно изпълнение по отношение на всеки такъв структуриран финансов продукт в съответствие със следните критерии:

- а) по редовен и систематичен начин със структуриран финансов продукт, за който съществува ликвиден пазар съгласно определението в член 2, параграф 1, точка 17, буква а) от Регламент (ЕС) № 600/2014, ако през последните шест месеца:
 - i) броят на извънборсовите сделки, осъществени от него за собствена сметка при изпълнението на клиентски нареждания, е равен на или по-голям от 4 % от общия брой сделки със съответния структуриран финансов продукт, изпълнени в Съюза на всяко място за търговия или извънборсов пазар за същия период,
 - ii) извънборсовите сделки, осъществявани от него за собствена сметка при изпълнението на клиентски нареждания със съответния финансов инструмент, са извършвани средно веднъж седмично;
- б) по редовен и систематичен начин със структуриран финансов продукт, за който няма ликвиден пазар съгласно определението в член 2, параграф 1, точка 17, буква а) от Регламент (ЕС) № 600/2014, ако през последните 6 месеца извънборсовите сделки, осъществени от него за собствена сметка при изпълнението на клиентски нареждания, са извършвани средно веднъж седмично;
- в) по значителен начин със структурирания финансов продукт, ако обемът на извънборсовата търговия, осъществена от него за собствена сметка при изпълнението на клиентски нареждания през последните 6 месеца, е равен на или по-голям от една от следните стойности:
 - i) 30 % от общия оборот с този структуриран финансов продукт, реализиран от инвестиционния посредник за собствена сметка или от името на клиенти на място за търговия или на извънборсов пазар,
 - ii) 2,25 % от общия оборот с този структуриран финансов продукт, реализиран в Съюза на място за търговия или на извънборсов пазар.

Член 15

Систематични участници за деривати

(член 4, параграф 1, точка 20 от Директива 2014/65/ЕС)

Инвестиционен посредник се счита за систематичен участник в съответствие с член 4, параграф 1, точка 20 от Директива 2014/65/ЕС по отношение на всички деривати, които принадлежат към даден клас деривати, ако извършва вътрешно изпълнение по отношение на всеки такъв дериват в съответствие със следните критерии:

- а) по редовен и систематичен начин с дериват, за който съществува ликвиден пазар съгласно определението в член 2, параграф 1, точка 17, буква а) от Регламент (ЕС) № 600/2014, ако през последните шест месеца:
 - i) броят на извънборсовите сделки, осъществени от него за собствена сметка при изпълнението на клиентски нареждания, е равен на или по-голям от 2,5 % от общия брой сделки със съответния клас деривати, изпълнени в Съюза на всяко място за търговия или извънборсов пазар за същия период,

- ii) извънборсовите сделки, осъществявани от него за собствена сметка при изпълнението на клиентски нареждания с този клас деривати, са извършвани средно веднъж седмично;
- б) по редовен и систематичен начин с дериват, за който няма ликвиден пазар съгласно определението в член 2, параграф 1, точка 17, буква а) от Регламент (ЕС) № 600/2014, ако през последните 6 месеца извънборсовите сделки със съответния клас деривати, осъществени от него за собствена сметка при изпълнението на клиентски нареждания, са извършвани средно веднъж седмично;
- в) по значителен начин с деривата, ако обемът на извънборсовата търговия, осъществена от него за собствена сметка при изпълнението на клиентски нареждания през последните 6 месеца, е равен на или по-голям от една от следните стойности:
 - i) 25 % от общия оборот с този клас деривати, реализиран от инвестиционния посредник за собствена сметка или от името на клиенти и изпълнен на място за търговия или на извънборсов пазар,
 - ii) 1 % от общия оборот с този клас деривати, реализиран в Съюза на място за търговия или на извънборсов пазар.

Член 16

Систематични участници за квоти за емисии

(член 4, параграф 1, точка 20 от Директива 2014/65/ЕС)

Инвестиционен посредник се счита за систематичен участник в съответствие с член 4, параграф 1, точка 20 от Директива 2014/65/ЕС по отношение на квоти за емисии, ако по отношение на всеки такъв инструмент извършва вътрешно изпълнение в съответствие със следните критерии:

- а) по редовен и систематичен начин с квота за емисии, за която съществува ликвиден пазар съгласно определението в член 2, параграф 1, точка 17, буква а) от Регламент (ЕС) № 600/2014, ако през последните шест месеца:
 - i) броят на извънборсовите сделки, осъществени от него за собствена сметка при изпълнението на клиентски нареждания, е равен на или по-голям от 4 % от общия брой сделки със съответния тип квоти за емисии, изпълнени в Съюза на всяко място за търговия или извънборсов пазар за същия период,
 - ii) извънборсовите сделки, осъществявани от него за собствена сметка при изпълнението на клиентски нареждания с този тип квоти за емисии, са извършвани средно веднъж седмично;
- б) по редовен и систематичен начин с квота за емисии, за която няма ликвиден пазар съгласно определението в член 2, параграф 1, точка 17, буква а) от Регламент (ЕС) № 600/2014, ако през последните 6 месеца извънборсовите сделки със съответния тип квоти за емисии, осъществени от него за собствена сметка при изпълнението на клиентски нареждания, са извършвани средно веднъж седмично;
- в) по значителен начин с квота за емисии, ако обемът на извънборсовата търговия, осъществена от него за собствена сметка при изпълнението на клиентски нареждания през последните 6 месеца, е равен на или по-голям от една от следните стойности:
 - i) 30 % от общия оборот с този тип квоти за емисии, реализиран от инвестиционния посредник за собствена сметка или от името на клиенти на място за търговия или на извънборсов пазар,
 - ii) 2,25 % от общия оборот с този тип квоти за емисии, реализиран в Съюза на място за търговия или на извънборсов пазар.

Член 17

Периоди за извършване на съответните оценки

(член 4, параграф 1, точка 20 от Директива 2014/65/ЕС)

Условията по членове 12 до 16 се оценяват на всяко тримесечие въз основа на данните от предходните 6 месеца. Периодът на оценка започва на първия работен ден от месеците януари, април, юли и октомври.

Новите емитирани инструменти се вземат предвид за целите на оценката само ако историческите данни обхващат период от минимум три месеца за акции, депозитарни разписки, борсово търгувани фондове, сертификати и други подобни финансови инструменти и шест седмици за облигации, структурирани финансови продукти и деривати.

Член 18

Алгоритмична търговия

(член 4, параграф 1, точка 39 от Директива 2014/65/ЕС)

За целите на доуточняването на определението за алгоритмична търговия в съответствие с член 4, параграф 1, точка 39 от Директива 2014/65/ЕС се приема, че в дадена система липсва човешка намеса или има ограничена човешка намеса, ако за всеки процес на генериране на нареждане или котировка или процес на оптимизиране на изпълнението на нареждане автоматизирана система взема решения на който и да било от етапите инициране, генериране, насочване или изпълнение на нареждания или котировки в съответствие с предварително определени параметри.

Член 19

Висококачествен способ за алгоритмична търговия

(член 4, параграф 1, точка 40 от Директива 2014/65/ЕС)

1. Голям брой съобщения в рамките на деня в съответствие с член 4, параграф 1, точка 40 от Директива 2014/65/ЕС означава подаването на която и да е от следните стойности на средния брой съобщения:

- a) най-малко 2 съобщения в секунда по отношение на всеки индивидуален финансов инструмент, търгуван на място за търговия;
- b) най-малко 4 съобщения в секунда по отношение на всички финансови инструменти, търгувани на място за търговия.

2. За целите на параграф 1 съобщенията относно финансови инструменти, за които съществува ликвиден пазар в съответствие с член 2, параграф 1, точка 17 от Регламент (ЕС) № 600/2014, се включват в изчислението. Съобщенията, въведени за целите на търговия, която изпълнява критериите по член 17, параграф 4 от Директива 2014/65/ЕС, се включват в изчислението.

3. За целите на параграф 1 съобщения, въведени с цел търгуването за собствена сметка, се включват в изчислението. Съобщенията, които са въведени чрез способи, различни от различащите на търгуване за собствена сметка, се включват в изчислението, когато способът за изпълнение на посредника е структуриран по такъв начин, че да се избегне изпълнението за собствена сметка.

4. За целите на параграф 1, при изчисляването за голям брой съобщения в рамките на деня по отношение на доставчици на пряк електронен достъп съобщенията, подадени от техни клиенти с пряк електронен достъп, се изключват от изчислението.

5. За целите на параграф 1, при поискване местата за търговия предоставят на съответните посредници оценки на средния брой съобщения в секунда ежемесечно две седмици след края на календарния месец, като при това вземат предвид всички съобщения, подадени през предходните 12 месеца.

Член 20

Пряк електронен достъп

(член 4, параграф 1, точка 41 от Директива 2014/65/ЕС)

1. Счита се, че дадено лице няма възможност да предава по електронен път нареждания, свързани с финансов инструмент, пряко до място за търговия в съответствие с член 4, параграф 1, точка 41 от Директива 2014/65/ЕС, ако това лице не може да определя самостоятелно точната част от секундата за въвеждане на нареждането и валидността на нареждането през този период.

2. Счита се, че дадено лице няма възможност за такова пряко предаване на нареждания по електронен път, ако то се извършва чрез механизми за оптимизиране на процесите на изпълнение на нарежданията, които определят параметрите на нареждането, различни от мястото или местата за търговия, където следва да бъде подадено нареждането, освен ако тези механизми са вградени в системите на клиентите, а не в тези на член или участник на регулиран пазар или на МСТ, или на клиент на ОСТ.

ГЛАВА II

ОРГАНИЗАЦИОННИ ИЗИСКВАНИЯ

РАЗДЕЛ 1

Организация

Член 21

Общи организационни изисквания

(член 16, параграфи 2—10 от Директива 2014/65/ЕС)

1. Инвестиционните посредници са длъжни да спазват следните организационни изисквания:
 - а) да установят, приложат и поддържат процедури за вземане на решения и организационна структура, която ясно и документирано определя линиите за докладване и разпределя функциите и отговорностите;
 - б) да гарантират, че съответните лица са запознати с процедурите, които трябва да се спазват за правилното изпълнение на техните задължения;
 - в) да установят, прилагат и поддържат адекватни механизми за вътрешен контрол, предназначени да осигурят спазването на решенията и процедурите на всички равнища на инвестиционния посредник;
 - г) да наемат персонал, притежаващ необходимите умения, знания и опит за изпълнение на отговорностите, които са му възложени;
 - д) да установят, прилагат и поддържат ефективни правила за вътрешно докладване и движение на информацията на всички съответни равнища на инвестиционния посредник;
 - е) поддържат подходяща и стриктна документация за своята стопанска дейност и вътрешна организация;
 - ж) при изпълнението на повече от една функция от съответно лице да се следи това да не възпрепятства или поражда възможност за възпрепятстване на изпълнението на всяка отделна функция коректно, честно и професионално.

При изпълнение на изискванията, установени в този параграф, инвестиционните посредници отчитат естеството, размера и сложността на стопанската дейност на посредника, както и естеството и обхвата на инвестиционните услуги и дейности, извършвани в хода на тази стопанска дейност.

2. Инвестиционните посредници установяват, прилагат и поддържат системи и процедури, които осигуряват сигурността, целостта и поверителността на информацията, като се има предвид естеството на въпросната информация.
3. Инвестиционните посредници установяват, прилагат и поддържат адекватна политика за непрекъснатост на дейността, която има за цел да гарантира, в случай на прекъсване на работата на техните системи и процедури, предпазването на основната информация и функции, както и поддържането на услугите и дейностите или, когато това е невъзможно, своевременното възстановяване на информацията и функциите и своевременното възобновяване на техните услуги и дейности.
4. Инвестиционните посредници установяват, прилагат и поддържат счетоводни политики и процедури, които им дават възможност при искане от компетентния орган да му предоставят своевременно финансови отчети, които дават явна и точна представа за тяхното финансово състояние и които отговарят на всички приложими счетоводни стандарти и норми.
5. Инвестиционните посредници наблюдават и редовно оценяват адекватността и ефективността на своите системи, механизми за вътрешен контрол и процедури, установени в съответствие с параграфи 1—4, и предприемат подходящи мерки за отстраняване на всички пропуски.

Член 22

Съответствие

(член 16, параграф 2 от Директива 2014/65/ЕС)

1. Инвестиционните посредници установяват, прилагат и поддържат адекватни политики и процедури, предназначени да установят всеки риск от неспазване от страна на посредника на задълженията му по силата на Директива 2014/65/ЕС, и свързаните с това рискове, и въвеждат адекватни мерки и процедури, за да сведат до минимум този риск, както и да позволят на компетентните органи да упражняват ефективно правомощията си съгласно посочената директива.

Инвестиционните посредници вземат предвид естеството, мащаба и сложността на своята стопанска дейност, както и естеството и обхвата на инвестиционните услуги и дейностите, извършвани в хода на тази стопанска дейност.

2. Инвестиционните посредници установяват и поддържат постоянно и ефективно действащо звено за проверка на съответствието, което функционира независимо и има следните отговорности:

- а) постоянно наблюдаване и редовно оценяване на адекватността и ефективността на въведените мерки и процедури в съответствие с параграф 1, алинея първа, както и на мерките за отстраняване на всички недостатъци при спазването на задълженията от страна на инвестиционния посредник;
- б) консултиране и оказване на съдействие на съответните лица, отговорни за изпълнението на инвестиционните услуги и дейности, във връзка със спазването на задълженията на инвестиционния посредник по Директива 2014/65/ЕС;
- в) докладване пред ръководния орган, поне веднъж годишно, за прилагането и ефективността на цялостните механизми за контрол на инвестиционните услуги и дейности, установените рискове, докладването във връзка с разглеждането на жалби, както и всички коригиращи мерки, които са взети или следва да бъдат взети;
- г) наблюдение на функционирането на системата за разглеждане на жалби и считане на жалбите за източник на важна информация в контекста на общите си отговорности за наблюдение.

В изпълнение на изискванията по букви а) и б) от настоящия параграф звеното за проверка на съответствието провежда оценка, въз основа на която установява ориентирана към риска програма за наблюдение, която взема предвид всички области на инвестиционните услуги и дейности на инвестиционния посредник и всички важни допълнителни услуги, включително важната информация, събрана във връзка с наблюдението на разглеждането на жалби. Програмата за наблюдение установява приоритети, определени въз основа на оценката на рисковете за съответствието, за да се гарантира цялостното наблюдение на тези рискове.

3. С цел да се осигури правилното и независимо изпълнение на посочените в параграф 2 задължения от страна на звеното за проверка на съответствието, инвестиционните посредници гарантират, че са спазени следните условия:

- а) звеното за проверка на съответствието разполага с необходимите правомощия, средства, опит и достъп до всякаква важна информация;
- б) ръководният орган назначава и сменя служител по съответствието, който отговаря за звеното за проверка на съответствието и за всяко докладване по отношение на съответствието, изисквано от Директива 2014/65/ЕС и член 25, параграф 2 от настоящия регламент;
- в) звеното за проверка на съответствието докладва пряко на ръководния орган във всеки отделен случай, когато установи значителен риск за неспазване от страна на инвестиционния посредник на задълженията му по Директива 2014/65/ЕС; (l)
- г) съответните лица, участващи в звеното за проверка на съответствието, не участват в изпълнението на контролираните от тях услуги или дейности;
- д) начинът на определяне на възнаграждението на съответните лица, участващи в звеното за проверка на съответствието, не компрометира тяхната обективност и не поражда възможност за това.

4. Инвестиционният посредник не е длъжен да спазва буква г) или д) от параграф 3, ако може да докаже, че с оглед на естеството, размера или сложността на неговата стопанска дейност, както и на естеството и обхвата на инвестиционните услуги и дейности, изискването по тези букви не са пропорционални и че звеното за проверка на съответствието продължава да бъде ефективно. В този случай инвестиционният посредник оценява дали ефективността на звеното за проверка на съответствието е компрометирана. Оценката подлежи на редовен преглед.

Член 23

Управление на риска

(член 16, параграф 5 от Директива 2014/65/ЕС)

1. Инвестиционните посредници предприемат следните действия във връзка с управлението на риска:

- а) установяват, прилагат и поддържат адекватни политики и процедури за управление на риска, които определят риска, свързан с дейностите, процесите и системите на инвестиционния посредник и, когато е приложимо, определят допустимото за него равнище на риск;

- б) приемат ефективни правила, процеси и механизми за управление на рисковете, свързани с дейностите, процесите и системите на инвестиционния посредник, съобразно допустимото за него равнище на риск;
- в) наблюдават следното:
- i) адекватността и ефективността на политиките и процедурите за управление на риска на инвестиционния посредник,
 - ii) степента на спазване от страна на инвестиционния посредник и неговите съответни лица на правилата, процесите и механизмите, приети в съответствие с буква б),
 - iii) адекватността и ефективността на мерките, предприети за отстраняване на евентуални недостатъци в тези политики, процедури, правила, процеси и механизми, включително неизпълнението от страна на съответните лица на тези правила, процеси и механизми или несъобразяването с тези политики и процедури.
2. Инвестиционните посредници, когато това е необходимо и пропорционално с оглед на естеството, размера и сложността на стопанската им дейност, както и на естеството и обхвата на инвестиционните услуги и дейности, извършвани в хода на тази стопанска дейност, установяват и поддържат звено за управление на риска, което функционира независимо и изпълнява следните задачи:
- (а) изпълнение на политиката и процедурите по параграф 1;
 - (б) предоставяне на доклади и консултиране на висшето ръководство в съответствие с член 25, параграф 2.

Когато инвестиционният посредник не установи и поддържа звено за управление на риска в съответствие с първата алинея, той трябва да е в състояние да докаже при поискване, че политиките и процедурите, приети от него в съответствие с параграф 1, удовлетворяват изискванията в същия параграф.

Член 24

Вътрешен одит

(член 16, параграф 5 от Директива 2014/65/ЕС)

Инвестиционните посредници, когато това е необходимо и пропорционално с оглед на естеството, размера и сложността на тяхната стопанска дейност и естеството и обхвата на инвестиционните услуги и дейности, извършвани в хода на тази стопанска дейност, установяват и поддържат звено за вътрешен одит, което е обособено и независимо от другите звена и дейности на инвестиционния посредник и което има следните отговорности:

- а) да формулира, прилага и поддържа план за одитиране с цел проверка и оценка на адекватността и ефективността на системите, механизмите и правилата за вътрешен контрол на инвестиционния посредник;
- б) да издава препоръки въз основа на работата, извършена в съответствие с буква а), и да следи за спазването на тези препоръки;
- в) да докладва във връзка с въпросите, свързани с вътрешния одит, в съответствие с член 25, параграф 2.

Член 25

Отговорност на висшето ръководство

(член 16, параграф 2 от Директива 2014/65/ЕС)

1. Когато установяват вътрешното разпределение на функциите, инвестиционните посредници гарантират, че висшето ръководство и при необходимост звеното по надзора отговарят за гарантирането на спазването от посредника на задълженията му по Директива 2014/65/ЕС. По-конкретно от висшето ръководство и при необходимост от звеното по надзора се изисква да оценяват и периодично да преразглеждат ефективността на въведените политики, правила и процедури за спазване на задълженията по Директива 2014/65/ЕС и да предприемат подходящи мерки за отстраняване на евентуални недостатъци.

При разпределянето на важни функции между служители от висшето ръководство изрично се определят лицата, които отговарят за контрола и обслужването на организационните изисквания на посредника. Документацията за разпределянето на важни функции се актуализира редовно.

2. Инвестиционните посредници гарантират, че тяхното висше ръководство получава регулярно и най-малко веднъж годишно писмени доклади по въпросите, уредени с членове 22, 23 и 24, в които се посочва по-специално дали са предприети подходящи коригиращи мерки в случай на недостатъци.

3. Инвестиционните посредници гарантират, че когато разполагат със звено по надзора, то получава регулярно писмени доклади по въпросите, уредени с членове 22, 23 и 24.
4. За целите на настоящия член „звено по надзора“ е звено в структурата на инвестиционния посредник, което отговаря за надзора на неговото висше ръководство.

Член 26

Разглеждане на жалби

(член 16, параграф 2 от Директива 2014/65/ЕС)

1. Инвестиционните посредници установяват, прилагат и поддържат ефективни и прозрачни политики и процедури за управление на жалби и процедури за своевременно разглеждане на жалби от клиенти или потенциални клиенти. Инвестиционните посредници водят документация за получените жалби и за предприетите мерки за тяхното решаване.

Политиката за управление на жалби осигурява ясна, точна и актуална информация относно процеса на разглеждане на жалби. Тази политика се утвърждава от ръководния орган на инвестиционния посредник.

2. Инвестиционните посредници публикуват подробности за процеса, прилаган при разглеждането на жалба. Тези подробности включват информация относно политиката за управление на жалби и данни за контакт със звеното за управление на жалби. Информацията се предоставя на клиенти и потенциални клиенти при поискване или при приемане на жалба. Инвестиционните посредници позволяват на клиентите и потенциалните клиенти да подават жалби безплатно.

3. Инвестиционните посредници установяват звено за управление на жалби, което отговаря за разглеждането на жалби. Тази функция може да се изпълнява от звеното за проверка на съответствието.

4. Когато разглеждат жалба, инвестиционните посредници поддържат връзка с клиентите или потенциалните клиенти ясно, на обикновен език, който е лесноразбираем, и отговарят на жалбата без неоснователно забавяне.

5. Инвестиционните посредници съобщават на клиентите или потенциалните клиенти своето становище по жалбата и уведомяват клиентите или потенциалните клиенти за наличните възможности, включително за това, че могат да отнесат жалбата до структура за алтернативно решаване на спорове (АРД) по смисъла на член 4, буква з) от Директива 2013/11/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾ за АРД за потребители, или че клиентът може да заведе граждански иск.

6. Инвестиционните посредници предоставят информация за жалбите и тяхното разглеждане на съответните компетентни органи и когато се изисква по националното законодателство — на структура за АРД.

7. Звеното на инвестиционния посредник за проверка на съответствието анализира данните от жалби и тяхното разглеждане, за да гарантира установяването и отстраняването на евентуални рискове или проблеми.

Член 27

Политики и практики по отношение на възнагражденията

(членове 16, 23 и 24 от Директива 2014/65/ЕС)

1. Инвестиционните посредници определят и прилагат политики и практики за възнагражденията по подходящи вътрешни процедури, отчитайки интересите на всички клиенти на посредника, за да гарантират, че клиентите биват третираны коректно и политиките за възнагражденията на посредника не увреждат техните интереси в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен план.

Политиките и практиките за възнагражденията се определят така, че да не създават конфликти на интереси или стимули, в резултат на които съответните лица могат да предпочетат собствените си интереси или интересите на посредника в потенциален ущърб на един или друг клиент.

⁽¹⁾ Директива 2013/11/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. за алтернативно решаване на потребителски спорове и за изменение на Регламент (ЕО) № 2006/2004 и Директива 2009/22/ЕО (Директива за АРС за потребители) (ОВ L 165, 18.6.2013 г., стр. 63).

2. Инвестиционните посредници гарантират техните политики и практики за възнагражденията да се прилагат за всички съответни лица, които имат пряко или косвено влияние върху инвестиционните и допълнителните услуги, предоставяни от инвестиционния посредник, или върху неговото корпоративно поведение, независимо от видовете клиенти, доколкото възнаграждението на тези лица или подобни стимули могат да създадат конфликт на интереси, който да ги насърчава да действат срещу интересите на един или друг клиент на посредника.

3. Ръководният орган на инвестиционния посредник одобрява, след консултации със звеното за проверка на съответствието, политиката за възнагражденията на посредника. Висшето ръководство на инвестиционния посредник отговаря за оперативното прилагане на политиката за възнагражденията и за наблюдението на рисковете за съответствието, свързани с тази политика.

4. Възнагражденията и подобните стимули не се определят единствено или предимно въз основа на количествени търговски критерии и се съобразяват изцяло с подходящи качествени критерии, които отразяват спазването на приложимите нормативни актове, коректното отношение към клиентите или качеството на услугите, предоставяни на клиентите.

Постоянните и променливите компоненти на възнагражденията се поддържат в постоянен баланс, с оглед на това структурата на възнагражденията да не благоприятства интересите на инвестиционния посредник или неговите съответни лица за сметка на интересите на един или друг клиент.

Член 28

Обхват на личните сделки

(член 16, параграф 2 от Директива 2014/65/ЕС)

За целите на член 29 и член 37 „лична сделка“ означава сделка с финансов инструмент, извършена от съответно лице или от името на съответно лице, когато е изпълнен поне един от следните критерии:

- a) съответното лице действа извън обхвата на дейностите, които то извършва служебно;
- b) сделката се извършва за сметка на някое от следните лица:
 - i) съответното лице,
 - ii) всяко лице, с което то е в семейна връзка или с което то е в тесни връзки,
 - iii) лице, чието отношение със съответното лице е такова, че съответното лице има пряк или косвен съществен интерес от резултата от сделката, различен от получаването на такса или комисиона за извършването на сделката.

Член 29

Лични сделки

(член 16, параграф 2 от Директива 2014/65/ЕС)

1. Инвестиционните посредници установяват, прилагат и поддържат адекватни правила с цел предотвратяване на дейностите по параграфи 2, 3 и 4 в случай на всяко съответно лице, участващо в дейности, които може да породят конфликт на интереси, или имашо достъп до вътрешна информация по смисъла на член 7, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 596/2014 или до друга поверителна информация, свързана с клиентите или със сделките, осъществявани с клиенти или за клиенти по силата на дейността, която се извършва от него от името на инвестиционния посредник.

2. Инвестиционните посредници гарантират, че съответните лица не встъпват в лична сделка, която отговаря на поне един от следните критерии:

- a) на това лице е забранено да сключва такава сделка по силата на Регламент (ЕС) № 596/2014;
- b) сделката е свързана със злоупотреба или с неправомерно оповестяване на поверителната информация;
- v) сделката противоречи или има вероятност да противоречи на задължение на инвестиционния посредник по Директива 2014/65/ЕС.

3. Инвестиционните посредници гарантират, че съответните лица не предоставят съвети или препоръки, освен в рамките на изпълнението на служебните задължения или на договор за услуги, на друго лице да сключи сделка с финансови инструменти, която, ако е лична сделка на съответното лице, попада в обхвата на параграф 2 или член 37, параграф 2, буква а) или б) или член 67, параграф 3.

4. Без да се засяга член 10, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 596/2014, инвестиционните посредници гарантират, че съответните лица не оповестяват на друго лице, освен в рамките на изпълнението на служебните задължения или на договор за услуги, всякаква информация или всякакво становище, когато съответното лице знае или основателно би следвало да знае, че в резултат на това оповестяване това друго лице ще предприеме или има вероятност да предприеме едно от следните действия:

- а) да сключи сделка с финансовите инструменти, която, ако е лична сделка на съответното лице, попада в обхвата на параграф 2 или 3 или член 37, параграф 2, буква а) или б) или член 67, параграф 3;
- б) да съветва или да подпомага друго лице да извърши такава сделка.

5. Правилата по параграф 1 имат за цел да гарантират следното:

- а) всяко съответно лице, обхванато от параграфи 1, 2, 3 и 4, е запознато с ограниченията към личните сделки и с мерките, установени от инвестиционния посредник във връзка с личните сделки и оповестяването в съответствие с параграфи 1, 2, 3 и 4;
- б) инвестиционният посредник е информиран незабавно за всяка лична сделка, сключена от съответно лице, било то чрез съобщение за такава сделка или чрез други процедури, които позволяват на инвестиционния посредник да установи такива сделки;
- в) води се регистър на личните сделки, за които инвестиционният посредник е информиран или които са установени от него, включително всяко разрешение или забрана във връзка с такава сделка.

В случай на договорености за възлагане на външни изпълнители инвестиционният посредник гарантира, че дружеството, на което е възложена дейността, води регистър на личните сделки, сключени от всяко съответно лице, и незабавно предоставя тази информация на инвестиционния посредник при поискване.

6. Параграфи 1—5 не се прилагат към следните лични сделки:

- а) лични сделки, извършени като част от услугата за неограничено управление на портфейл, когато във връзка със сделките няма предварителна комуникация между управителя на портфейла и съответното лице или друго лице, за чиято сметка се извършва сделката;
- б) лични сделки с предприятия за колективно инвестиране в прехвърляеми ценни книжа (ПКИПЦК) или алтернативни инвестиционни фондове, които са предмет на надзора съгласно законодателството на държава членка, което изисква равностойно равнище на разпределение на риска сред неговите активи, когато заинтересованото лице и което и да е друго лице, за чиято сметка се извършват сделките, не участват в управлението на това предприятие.

РАЗДЕЛ 2

Възлагане на дейности на външни изпълнители

Член 30

Обхват на критичните и важни оперативни функции

(член 16, параграф 2 и член 16, параграф 5, алинея първа от Директива 2014/65/ЕС)

1. За целите на член 16, параграф 5, алинея първа от Директива 2014/65/ЕС оперативна функция се счита за критична или важна, ако недостатък или неизпълнение на тази функция значително би нарушило продължаването на спазването от страна на инвестиционния посредник на условията и задълженията, свързани с неговия лиценз или с други задължения по Директива 2014/65/ЕС, или неговите финансови резултати, или стабилността или непрекъснатостта на неговите инвестиционни услуги или дейности.

2. Без да се засяга статутът на която и да било друга функция, следните функции не се считат за критични или важни за целите на параграф 1:

- а) предоставяне на инвестиционния посредник на консултантски услуги или на други услуги, които не съставляват част от инвестиционната дейност на посредника, включително предоставяне на правни съвети на посредника, обучение на персонала на посредника, услуги, свързани с фактуриране, както и със сигурността на помещенията и персонала на посредника;
- б) закупуване на стандартизирани услуги, включително услуги за пазарна информация и предоставяне на информация за цените.

Член 31

Възлагане на критични и важни оперативни функции на външни изпълнители

(член 16, параграф 2 и член 16, параграф 5, алинея първа от Директива 2014/65/ЕС)

1. Инвестиционните посредници, които възлагат критични и важни оперативни функции на външни изпълнители, продължават да носят пълна отговорност за изпълнението на своите задължения по Директива 2014/65/ЕС и спазват следните условия:

- а) при възлагането на външни изпълнители висшето ръководство не делегира своята отговорност;
- б) отношението и задълженията на инвестиционния посредник към неговите клиенти съгласно Директива 2014/65/ЕС не се променят;
- в) условията, които инвестиционният посредник трябва да изпълнява, за да получи и запази лиценз в съответствие с член 5 от Директива 2014/65/ЕО, не са нарушени;
- г) нито едно от условията, при които е бил издаден лицензът на инвестиционния посредник, не се премахва или променя.

2. Инвестиционните посредници упражняват надлежни умения, грижа и старание при сключване, прилагане или прекратяване на всяка договореност за възлагане на доставчик на услуги на критични или важни оперативни функции и предприемат необходимите стъпки, за да гарантират изпълнението на следните условия:

- а) доставчикът на услуги притежава способности, капацитет, достатъчно ресурси и подходяща организационна структура, способстващи за изпълнението на възложените функции, и всички изисквани от законодателството разрешения за надеждно и професионално изпълнение на възложените функции;
- б) доставчикът на услуги осъществява възложените услуги ефективно и в съответствие с приложимите закони и с нормативните изисквания, и за тази цел инвестиционният посредник е установил методи и процедури за оценка на изпълнението от доставчика на услуги и за текущ преглед на услугите, предоставяни от този доставчик;
- в) доставчикът на услуги осъществява надлежен надзор върху възложените функции и управлява по адекватен начин рисковете, свързани с възлагането;
- г) предприемат се подходящи мерки, ако има основания да се счита, че доставчикът на услуги може да не изпълнява функциите ефективно и в съответствие с приложимите закони и с нормативните изисквания;
- д) инвестиционният посредник упражнява ефективен надзор върху възложените функции и управлява рисковете, свързани с възлагането, и за тази цел инвестиционният посредник поддържа необходимия експертен опит и ресурси за упражняване на ефективен надзор върху възложените функции и за управление на тези рискове;
- е) доставчикът на услуги оповестява пред инвестиционния посредник всяко развитие, което може да има съществени последици за неговата възможност да изпълнява възложените функции ефективно и в съответствие с приложимите закони и с нормативните изисквания;
- ж) при необходимост инвестиционният посредник може да прекрати договореността за възлагане на външни изпълнители без предизвестие, когато прекратяването е в интерес на неговите клиенти, без това да засяга непрекъсваемостта и качеството на обслужване на неговите клиенти;
- з) доставчикът на услуги оказва съдействие на компетентните органи на инвестиционния посредник във връзка с възложените функции;
- и) инвестиционният посредник, неговите одитори и съответните компетентни органи имат ефективен достъп до данните, свързани с възложените функции, както и до съответните бизнес помещения на доставчика на услуги, когато това е необходимо за упражняването на ефективен контрол в съответствие с настоящия член, и компетентните органи са в състояние да упражняват тези права на достъп;

- й) доставчикът на услуги защитава всяка поверителна информация, свързана с инвестиционния посредник и неговите клиенти;
 - к) инвестиционният посредник и доставчикът на услуги установяват, прилагат и поддържат план за действие при извънредни ситуации за възстановяване след бедствия и мерки за периодично изпитване на системите за архивиране на данни, когато това е необходимо с оглед на функцията, услугата или дейността, която се възлага.
 - л) инвестиционният посредник е взел мерки за поддържането на непрекъсваемостта и качеството на възложените функции или услуги и при прекратяване на възлагането, чрез прехвърляне на възложените функции или услуги на друго трето лице или чрез изпълнението им от самия посредник.
3. Съответните права и задължения на инвестиционния посредник и на доставчика на услуги се разпределят ясно и се излагат в писмено споразумение. По-специално инвестиционният посредник гарантира правото си да издава указания и да прекратява споразумението, правото си да получава информация, както и правото си да извършва проверки и правото на достъп до счетоводната документация и до помещенията. Споразумението гарантира, че доставчикът на услуги може да извършва възлагане на трети лица само с писмено съгласие на инвестиционния посредник.
4. Когато инвестиционният посредник и доставчикът на услуги са членове на една и съща група, инвестиционният посредник трябва да може за целите на спазването на настоящия член и на член 32 да вземе предвид степента, в която посредникът контролира доставчика на услуги или разполага с възможността да влияе върху неговите действия.
5. Инвестиционните посредници предоставят на компетентния орган при поискване цялата необходима информация, за да може органът да контролира това дали изпълнението на възложените функции съответства на изискванията на Директива 2014/65/ЕС и мерките по прилагането ѝ.

Член 32

Доставчици на услуги, установени в трети държави

(член 16, параграф 2 и член 16, параграф 5, алинея първа от Директива 2014/65/ЕС)

1. Освен изискванията, установени в член 31, когато инвестиционен посредник възлага функции, свързани с инвестиционна услуга за управление на портфейл, предоставяна на клиенти, на доставчик на услуги, установен в трета държава, този инвестиционен посредник осигурява изпълнението на следните условия:
- а) доставчикът на услуги е лицензиран или регистриран в своята държава за предоставянето на тази услуга и подлежи на ефективен надзор от компетентен орган в тази трета държава;
 - б) между компетентния орган на инвестиционния посредник и надзорния орган на доставчика на услуги има подходящо споразумение за сътрудничество.
2. Споразумението за сътрудничество по точка б) от параграф 1 гарантира на компетентните органи на инвестиционния посредник най-малко следните възможности:
- а) да получават при поискване информацията, необходима за изпълнение на техните надзорни задачи по Директива 2014/65/ЕС и Регламент (ЕС) № 600/2014;
 - б) да получават достъп до документи, които са от значение за изпълнението на надзорните им задачи и се съхраняват в третата държава;
 - в) да получават от надзорния орган в третата държава във възможно най-кратки срокове информация, необходима за разследването на предполагаеми нарушения на изискванията на Директива 2014/65/ЕС и мерките за нейното прилагане и на Регламент (ЕС) № 600/2014;
 - г) да си сътрудничат по отношение на правоприлагането, в съответствие с актовете на националното и международното право, приложими по отношение на надзорния орган на третата държава и компетентните органи в Съюза, в случаи на нарушение на изискванията на Директива 2014/65/ЕС и на мерките за нейното прилагане, и на съответното национално право.
3. Компетентните органи публикуват на своите уебсайтове списък на надзорните органи в трети държави, с които те имат споразумения за сътрудничество, посочени в параграф 1, буква б).

Компетентните органи актуализират споразуменията за сътрудничество, сключени преди датата, от която се прилага настоящият регламент, в срок от шест месеца, считано от тази дата.

РАЗДЕЛ 3

Конфликт на интереси

Член 33

Потенциално увреждащ клиента конфликт на интереси

(член 16, параграф 3 и член 23 от Директива 2014/65/ЕС)

За целите на определянето на видовете конфликт на интереси, които възникват в хода на предоставянето на инвестиционни и допълнителни услуги или на комбинация от тях и чието съществуване може да увреди интересите на клиента, инвестиционните посредници вземат предвид, чрез минимални критерии, въпроса дали инвестиционният посредник или съответно лице, пряко или косвено свързано с посредника чрез контрол, попада в една от следните ситуации, независимо дали е възникнала като резултат от предоставянето на инвестиционни или допълнителни услуги, или по друг начин:

- а) инвестиционният посредник или това лице може да реализира финансова печалба или да избегне финансова загуба за сметка на клиента;
- б) инвестиционният посредник или това лице има интерес от резултата на предоставяната услуга на клиента или от осъществяваната за негова сметка сделка, който е различен от интереса на клиента от този резултат;
- в) инвестиционният посредник или това лице има финансов или друг стимул да предпочете интереса на друг клиент или група клиенти пред интересите на клиента;
- г) инвестиционният посредник или това лице извършва същата стопанска дейност, както и клиентът;
- д) инвестиционният посредник или това лице получава или ще получи от лице, различно от клиента, стимул във връзка с предоставената на клиента услуга под формата на парични или непарични облаги или услуги.

Член 34

Политика по отношение на конфликта на интереси

(член 16, параграф 3 и член 23 от Директива 2014/65/ЕС)

1. Инвестиционните посредници установяват, прилагат и поддържат ефективна политика по отношение на конфликта на интереси, изложена в писмен вид в съответствие с големината и организационната структура на инвестиционния посредник, както и с естеството, мащаба и сложността на неговата стопанска дейност.

Когато инвестиционният посредник е член на група, политиката също така трябва да отчита всички обстоятелства, с които инвестиционният посредник е или следва да бъде запознат, които могат да породят конфликт на интереси в резултат на структурата на групата и стопанските дейности на другите членове на групата.

2. Политиката по отношение на конфликта на интереси, установена в съответствие с параграф 1, включва следното съдържание:

- а) тя трябва да определя по отношение на конкретните инвестиционни услуги и дейности и допълнителни услуги, извършвани от инвестиционния посредник или от негово име, обстоятелствата, които представляват или могат да породят конфликт на интереси, водещи до риск от увреждане на интересите на един или повече клиенти;
- б) тя трябва да определя процедури, които да се следват, и мерки, които трябва да бъдат приети, с цел управление на такива конфликти.

3. Процедурите и мерките по параграф 2, буква б) имат за цел да гарантират, че съответните лица, участващи в различни стопански дейности, свързани с конфликт на интереси от вида, посочен в параграф 2, буква а), извършват тези дейности при степен на независимост, която съответства на големината и дейностите на инвестиционния посредник и на групата, към която той принадлежи, както и на риска от увреждане на интересите на клиентите.

За целите на параграф 2, буква б) процедурите, които трябва да се следват, и мерките, които трябва да бъдат приети, включват като минимум тези елементи от следния списък, които са необходими на инвестиционния посредник да осигури необходимата степен на независимост:

- а) ефективни процедури за предотвратяване или контрол на обмена на информация между съответните лица, участващи в дейности, свързани с риск от конфликт на интереси, когато обменът на тази информация може да увреди интересите на един или повече клиенти;

- б) обособен надзор на съответните лица, чиито основни функции са свързани с извършване на дейности от името на клиенти или с предоставяне на услуги на клиенти, чиито интереси могат да бъдат в конфликт, или които представляват по друг начин различни интереси, които могат да бъдат в конфликт, включително с тези на инвестиционния посредник;
- в) премахване на всякаква пряка връзка между възнаграждението на заинтересовани лица, участващи главно в извършването на дадена дейност, и възнаграждението на други заинтересовани лица, участващи главно в извършването на друга дейност, или приходите, създадени от тях, когато може да се породи конфликт на интереси във връзка с тези дейности;
- г) мерки за предотвратяване или ограничаване на упражняването от което и да било лице на неподходящо влияние върху начина, по който съответно лице извършва инвестиционни или допълнителни услуги или дейности;
- д) мерки за предотвратяване или контрол на едновременното или последователно участие на съответно лице в отделни инвестиционни или допълнителни услуги или дейности, когато това участие може да увреди правилното управление на конфликта на интереси.

4. Инвестиционните посредници гарантират, че разкриването пред клиентите по член 23, параграф 2 от Директива 2014/65/ЕС е крайна мярка, използвана само ако ефективните организационни и административни механизми, установени от инвестиционния посредник за предотвратяване или управление на неговите конфликти на интереси в съответствие с член 23 от Директива 2014/65/ЕС, не са достатъчни, за да се гарантира с разумна увереност, че рисковете за увреждане на интересите на клиента ще бъдат предотвратени.

При разкриването се посочва изрично, че организационните и административните механизми, установени от инвестиционния посредник за предотвратяването или управлението на този конфликт, не са достатъчни, за да се гарантира с разумна увереност, че рисковете за увреждане на интересите на клиента ще бъдат предотвратени. Разкриването включва конкретно описание на конфликтите на интереси, породени при предоставянето на инвестиционни и/или допълнителни услуги, като се вземе предвид естеството на клиента, пред когото се прави разкриването. Описанието съдържа достатъчно подробно обяснение на общия характер и източниците на конфликтите на интереси, както и на рисковете за клиента, породени от конфликтите на интереси, и на предприетите стъпки за ограничаване на тези рискове, за да може клиентът да вземе информирано решение относно инвестиционната или допълнителната услуга, в чийто контекст се пораждат конфликти на интереси.

5. Инвестиционните посредници оценяват и извършват периодичен преглед поне веднъж годишно на политиката по отношение на конфликта на интереси, установена в съответствие с параграфи 1—4, и вземат необходимите мерки за отстраняване на евентуални недостатъци. Прекомерното разчитане на разкриването на конфликта на интереси се счита за недостатък в политиката на инвестиционния посредник по отношение на конфликта на интереси.

Член 35

Регистър на услуги и дейности, пораждащи увреждащ конфликт на интереси

(член 16, параграф 6 от Директива 2014/65/ЕС)

Инвестиционните посредници водят и редовно актуализират регистър на видовете инвестиционни или допълнителни услуги или инвестиционна дейност, извършвани от инвестиционния посредник или от негово име, при които е възникнал — или в случай на текуща услуга или дейност — може да възникне конфликт на интереси, водещ до риск от увреждане на интересите на един или повече клиенти.

Висшето ръководство получава редовно и най-малко веднъж годишно писмени доклади относно случаите, посочени в настоящия член.

Член 36

Инвестиционни проучвания и маркетингови съобщения

(член 24, параграф 3 от Директива 2014/65/ЕС)

1. За целите на член 37 „инвестиционно проучване“ означава проучване или друга информация, което/която изрично или косвено препоръчва или предлага инвестиционна стратегия, свързана с един или няколко финансови инструменти или с емитентите на финансови инструменти, включително всяко мнение по отношение на настоящата или бъдещата стойност или цена на такива инструменти, което проучване или която информация е предназначена/о за канали за разпространение или за обществеността, и по отношение на което/която са изпълнени следните условия:

- а) проучването или информацията са обозначени като инвестиционно проучване или с подобни термини или са представени по друг начин като обективно или независимо разяснение на въпросите, съдържащи се в препоръката;

б) ако съответната препоръка би била направена от инвестиционен посредник на клиент, тя не би представлявала предоставяне на инвестиционен съвет за целите на Директива 2014/65/ЕС.

2. Препоръка от вида, обхванат от член 3, параграф 1, точка 35 от Регламент (ЕС) № 596/2014, която не отговаря на изискванията, посочени в параграф 1, се счита за маркетингово съобщение за целите на Директива 2014/65/ЕС и инвестиционният посредник, който изготвя или разпространява препоръката, е длъжен ясно да я определи като такава.

Освен това инвестиционните посредници гарантират, че всяка такава препоръка съдържа ясно и отчетливо изявление, че (или, в случай на устна препоръка, в смисъл че) тя не е изготвена в съответствие с нормативни изисквания, целящи насърчването на независимостта на инвестиционното проучване, и не е предмет на забрана за сключване на сделки преди разпространението на инвестиционното проучване.

Член 37

Допълнителни организационни изисквания по отношение на инвестиционните проучвания или маркетинговите съобщения

(член 16, параграф 3 от Директива 2014/65/ЕС)

1. Инвестиционните посредници, които изготвят или организират изготвянето на инвестиционни проучвания, които са предназначени или могат впоследствие да бъдат разпространени публично или до клиенти на инвестиционните посредници, на отговорност на инвестиционните посредници или член на групата, към която те принадлежат, гарантират прилагането на всички мерки, изложени в член 34, параграф 3, по отношение на финансовите анализатори, участващи в изготвянето на инвестиционното проучване, и на други съответни лица, чиито отговорности или делови интереси могат да влязат в конфликт с интересите на лицата, на които се предоставя инвестиционното проучване.

Задълженията в алинея първа се прилагат също така по отношение на препоръките, обхванати от член 36, параграф 2.

2. Инвестиционните посредници, обхванати от параграф 1, въвеждат правила, с цел да гарантират изпълнението на следните условия:

- а) финансовите анализатори и другите съответни лица не сключват лични сделки и не осъществяват търговия в друго качество, освен като маркет-мейкъри, действащи добросъвестно и в процеса на обичайното осъществяване на тази дейност или при изпълнението на нареждане на клиент, дадено по негова инициатива, от името на което и да било друго лице, включително инвестиционния посредник, с финансови инструменти, с които е свързано инвестиционно проучване, или със свързани финансови инструменти въз основа на информацията за вероятния период или съдържание на това инвестиционно проучване, което не е достъпно за обществеността или клиентите и което не може да бъде лесно изведено от достъпната за обществеността или клиентите информация, докато адресатите на инвестиционното проучване не получат разумна възможност да действат съгласно него;
- б) при обстоятелства, които не са обхванати от буква а), финансовите анализатори и другите съответни лица, участващи в изготвянето на инвестиционно проучване, не извършват лични сделки с финансови инструменти, с които е свързано инвестиционното проучване, или със свързани финансови инструменти в противоречие с текущите препоръки, освен при изключителни обстоятелства и с предварителното одобрение на служител на правното звено или звеното за проверка на съответствието на инвестиционния посредник;
- в) налице е физическо отделяне на финансовите анализатори, участващи в изготвянето на инвестиционно проучване, от другите съответни лица, чиито отговорности или делови интереси могат да бъдат в конфликт с интересите на лицата, на които се предоставя инвестиционното проучване, или — ако това се счита за неподходящо с оглед на големината и организацията на инвестиционния посредник и на естеството, мащаба и сложността на неговата стопанска дейност — установяване и прилагане на подходящи алтернативни информационни бариери;
- г) инвестиционните посредници, финансовите анализатори и другите съответни лица, участващи в изготвянето на инвестиционно проучване, не приемат облаги от лица, които имат съществен интерес по отношение на предмета на инвестиционното проучване;
- д) инвестиционните посредници, финансовите анализатори и другите съответни лица, участващи в изготвянето на инвестиционно проучване, не обещават на емитентите благоприятно отразяване в проучването;

- е) преди разпространяване на инвестиционно проучване, на емитентите и на съответните лица, които не са финансови анализатори, както и на всяко друго лице, не се позволява да преглеждат проекта на инвестиционното проучване с цел проверка на точността на фактите, изложени в това проучване, или с каквато и да било друга цел, различна от проверка на спазването на нормативните задължения на инвестиционния посредник, когато проектът съдържа препоръка или целева цена.

За целите на настоящия параграф „свързан финансов инструмент“ означава финансов инструмент, чиято цена пряко се влияе от промените на цената на друг финансов инструмент, който е предмет на инвестиционно проучване, и включва дериват върху този друг финансов инструмент.

3. Инвестиционните посредници, които разпространяват инвестиционни проучвания, изготвени от трето лице, публично или до клиенти, се освобождават от спазването на параграф 1, ако са изпълнени следните критерии:

- а) лицето, което изготвя инвестиционното проучване, не е член на групата, към която принадлежи инвестиционният посредник;
- б) инвестиционният посредник не изменя съществено препоръките, съдържащи се в инвестиционното проучване;
- в) инвестиционният посредник не представя инвестиционното проучване като изготвено от него;
- г) инвестиционният посредник проверява дали лицето, изготвило инвестиционното проучване, подлежи на изисквания във връзка с изготвянето на това проучване, равностойни на изискванията по настоящия регламент, или дали това лице е установило политика, въвеждаща такива изисквания.

Член 38

Допълнителни общи изисквания по отношение на услугите за поемане и пласиране на емисии

(член 16, параграф 3 и членове 23 и 24 от Директива 2014/65/ЕС)

1. Инвестиционните посредници, които предоставят съвети относно корпоративната финансова стратегия съгласно приложение I, раздел Б, точка 3 и услугата за поемане или пласиране на емисии на финансови инструменти, са длъжни, преди да приемат мандат за управление на предлагането, да имат правила за информиране на емитиращия клиент относно:

- а) различните алтернативи за финансиране, с които разполага инвестиционният посредник, с указване на размера на трансакционните такси, свързани с всяка алтернатива;
- б) времевите параметри и процеса по отношение на корпоративния финансов съвет, отнасящ се до определянето на ценовите условия на предложението;
- в) времевите параметри и процеса по отношение на корпоративния финансов съвет, отнасящ се до пласирането на предложението;
- г) данни за целевите инвеститори, на които инвестиционният посредник възнамерява да предложи финансовите инструменти;
- д) длъжностите и отделите на съответните лица, участващи в предоставянето на корпоративни финансови съвети, отнасящи се до цената и разпределението на финансови инструменти; и
- е) правилата на инвестиционния посредник за предотвратяване или управление на конфликти на интереси, които могат да бъдат породени, ако посредникът пласира съответните финансови инструменти сред свои инвестиционни клиенти или в собствения си портфейл.

2. Инвестиционните посредници поддържат централизиран процес за установяване на всички операции на посредника за поемане и пласиране на емисии и регистрират тази информация, включително датата, на която инвестиционният посредник е информиран за възможни операции за поемане и пласиране на емисии. Инвестиционните посредници установяват всички потенциални конфликти на интереси, породени от други дейности на посредника или групата, и прилагат подходящи процедури за управление. Когато инвестиционният посредник не е в състояние да управлява конфликт на интереси чрез прилагане на подходящи процедури, инвестиционният посредник не участва в операцията.

3. Инвестиционните посредници, които предоставят услуги за изпълнение и проучвания, както и тези, които осъществяват дейности за поемане и пласиране на емисии, прилагат подходящи механизми за контрол, насочени към управлението на потенциални конфликти на интереси между тези дейности и между различните клиенти на тези услуги.

Член 39

Допълнителни изисквания по отношение на определянето на ценовите условия на предложенията във връзка с емитирането на финансови инструменти

(член 16, параграф 3 и членове 23 и 24 от Директива 2014/65/ЕС)

1. Инвестиционните посредници поддържат системи, механизми за контрол и процедури за установяване и предотвратяване или управление на конфликти на интереси, породени във връзка с евентуално занижаване или завишаване на цената на емисията или с участието на съответни лица в процеса. По-конкретно инвестиционните посредници установяват, прилагат и поддържат като минимум вътрешни правила, гарантиращи едновременното спазване на следните изисквания:
 - а) определянето на ценовите условия на предложението да не благоприятства интересите на други клиенти или собствените интереси на посредника по начин, който може да бъде в конфликт с интересите на емитиращия клиент, и
 - б) да бъдат предотвратявани или управлявани ситуации, в които лица, отговарящи за предоставянето на услуги на инвестиционните клиенти на посредника, участват пряко в решенията относно корпоративните финансови съвети, предоставяни на емитиращия клиент във връзка с определянето на ценовите условия.
2. Инвестиционните посредници предоставят на клиентите информация относно начините, по които е изготвена препоръката относно цената на предложението и съответните времеви параметри. По-конкретно инвестиционният посредник предоставя на емитиращия клиент информация и съгласува с него стратегиите за хеджиране или стабилизиране, които възнамерява да приложи във връзка с предложението, включително потенциалните последици от тези стратегии за интересите на клиента. В процеса на предлагане инвестиционните посредници също така предприемат всички разумни мерки за редовно информиране на емитиращия клиент относно развитията, свързани с ценовите условия на емисията.

Член 40

Допълнителни изисквания по отношение на услугите за пласиране

(член 16, параграф 3 и членове 23 и 24 от Директива 2014/65/ЕС)

1. Инвестиционните посредници, които пласират финансови инструменти, установяват, прилагат и поддържат ефективни правила за недопускане на ситуации, в които съществуващи или бъдещи взаимоотношения оказват неподходящо въздействие върху препоръките за пласиране.
2. Инвестиционните посредници установяват, прилагат и поддържат ефективни вътрешни правила за предотвратяване или управление на конфликти на интереси, породени в случаите, когато лицата, отговарящи за предоставянето на услуги на инвестиционни клиенти на посредника, участват пряко в решенията относно препоръките за разпределение, предоставяни на емитиращия клиент.
3. Инвестиционните посредници не приемат плащания или облаги от трети страни, освен ако тези плащания или облаги съответстват на задълженията във връзка със стимулите, установени в член 24 от Директива 2014/65/ЕС. По-конкретно следните практики се считат за несъответстващи с тези изисквания и поради това се разглеждат като неприемливи:
 - а) разпределение, предназначено да стимулира плащането на непропорционално високи такси за несвързани услуги, предоставяни от инвестиционния посредник („laddering“), например непропорционално високи такси или комисиони, заплащани от инвестиционен клиент, или непропорционално големи обеми стопанска дейност при нормални нива на комисиони, предоставяни от инвестиционния клиент като компенсация за получаването на дял от емисията;
 - б) разпределение в полза на член на висшето ръководство или на корпоративен служител на съществуващ или потенциален емитиращ клиент срещу бъдещо или предишно възлагане на корпоративна финансова дейност („spinning“);
 - в) разпределение, което е поставено в изрична или имплицитна зависимост от получаването на бъдещи нареждания или от закупуването на която и да било друга услуга на инвестиционния посредник от инвестиционен клиент или от субект, в който инвеститорът е корпоративен служител.
4. Инвестиционните посредници установяват, прилагат и поддържат политика по отношение на разпределението, която установява процеса за разработване на препоръки за разпределение. Политиката по отношение на разпределението се предоставя на емитиращия клиент преди постигането на договореност за осъществяване на каквито и да е услуги за пласиране. Политиката определя съществената информация, налична на този етап, относно предлаганата методика за разпределение на емисията.
5. Инвестиционните посредници осигуряват участието на емитиращия клиент в обсъжданията относно процеса на пласиране, за да може инвестиционният посредник да разбере и вземе предвид интересите и целите на клиента. Инвестиционният посредник трябва да получи съгласие от емитиращия клиент относно предлаганото от него разпределение по видове клиенти за сделката в съответствие с политиката по отношение на разпределението.

Член 41

Допълнителни изисквания по отношение на консултирането, разпространението и пласирането на собствени финансови инструменти

(член 16, параграф 3 и членове 23 и 24 от Директива 2014/65/ЕС)

1. Инвестиционните посредници поддържат системи, механизми за контрол и процедури за установяване и управление на конфликти на интереси, породени при предоставянето на инвестиционна услуга на инвестиционен клиент за участие в нова емисия, когато инвестиционният посредник получава комисиони, такси или каквито и да било парични или непарични облаги във връзка с организацията на емитирането. Всички комисиони, такси или парични или непарични облаги задължително съответстват на изискванията по член 24, параграфи 7, 8 и 9 от Директива 2014/65/ЕС и се документират в политиките на инвестиционния посредник по отношение на конфликта на интереси и отразяват в правилата на посредника по отношение на стимулите.
2. Инвестиционните посредници, които участват в пласирането на финансови инструменти, емитирани от тях или от субекти в същата група, сред свои клиенти, включително съществуващи вложители в случая на кредитни институции, или инвестиционни фондове, управлявани от субекти в тяхната група, установяват, прилагат и поддържат ясни и ефективни правила за идентифицирането, предотвратяването или управлението на потенциални конфликти на интереси, породени във връзка с този вид дейност. Тези правила включват обмисляне на варианта за въздържане от участие в дейността, ако конфликтите на интереси не могат да бъдат подходящо управлявани с оглед недопускането на каквито и да било неблагоприятни последици за клиентите.
3. Когато се изисква разкриването на конфликт на интереси, инвестиционните посредници спазват изискването по член 34, параграф 4, включително за разясняване на естеството и източника на конфликтите на интереси, присъщи за този вид дейност, като предоставят информация за специфичните рискове, свързани с тези практики, за да позволят на клиентите да вземат информирано инвестиционно решение.
4. Инвестиционните посредници, предлагащи на свои клиенти финансови инструменти, които са емитирани от тях или от други субекти в групата и които са включени в изчислението на пруденциалните изисквания, установени в Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾ или Директива 2014/59/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾, предоставят на тези клиенти допълнителна информация, която обяснява разликите между съответния финансов инструмент и банковите депозити по отношение на доходността, риска, ликвидността и всяка защита, предоставена в съответствие с Директива 2014/49/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾.

Член 42

Допълнителни изисквания по отношение на предоставянето на заем или кредит в контекста на услугите за поемане или пласиране на емисии

(член 16, параграф 3 и членове 23 и 24 от Директива 2014/65/ЕС)

1. Когато предишен заем или кредит, предоставен на емитиращия клиент от инвестиционния посредник или от субект в същата група, може да бъде изплатен с постъпленията от емисията, инвестиционният посредник поддържа правила за установяване и предотвратяване или управление на всякакви конфликти на интереси, които могат да бъдат породени от това обстоятелство.
2. Когато приетите правила за управление на конфликти на интереси се окаже недостатъчна, за да гарантират предотвратяването на риска за увреждане на интересите на емитиращия клиент, инвестиционният посредник разкрива пред емитиращия клиент конкретните конфликти на интереси, породени от неговите дейности или от дейностите на субект от групата в качеството на кредитор, и дейностите им, свързани с предлагането на ценни книжа.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 1).

⁽²⁾ Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници, за изменение на Директива 2002/87/ЕО и за отмяна на директиви 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО (ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 338).

⁽³⁾ Директива 2014/59/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. за създаване на рамка за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници и за изменение на Директива 82/891/ЕИО на Съвета и директиви 2001/24/ЕО, 2002/47/ЕО, 2004/25/ЕО, 2005/56/ЕО, 2007/36/ЕО, 2011/35/ЕС, 2012/30/ЕС и 2013/36/ЕС и на регламенти (ЕС) № 1093/2010 и (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 190).

⁽⁴⁾ Директива 2014/49/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. относно схемите за гарантиране на депозити (ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 149).

3. Политиката на инвестиционния посредник по отношение на конфликта на интереси задължително изисква информацията за финансовото състояние на емитиращия клиент да бъде споделяна със субектите в групата, действащи като кредитори, при условие че това не нарушава информационните бариери, установени от посредника за защита на интересите на клиента.

Член 43

Водене на регистри по отношение на услугите за поемане и пласиране на емисии

(член 16, параграф 3 и членове 23 и 24 от Директива 2014/65/ЕС)

Инвестиционните посредници водят регистри на съдържанието и времевите параметри на получените нареждания от клиенти. Поддържа се регистър на решенията за разпределение, вземани за всяка операция, с оглед на осигуряването на пълна одиторска следа между промените, регистрирани по сметките на клиентите, и указанията, получени от инвестиционния посредник. По-конкретно окончателното разпределение на всеки инвестиционен клиент трябва да бъде ясно обосновано и регистрирано. При поискване на компетентните органи се предоставя пълната одиторска следа на съществените стъпки в процеса на поемане и пласиране на емисии.

ГЛАВА III

УСЛОВИЯ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ДЕЙНОСТ ОТ СТРАНА НА ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ПОСРЕДНИЦИ

РАЗДЕЛ 1

Информация до клиентите и потенциалните клиенти

Член 44

Изисквания за коректна, ясна и неподвеждаща информация

(член 24, параграф 3 от Директива 2014/65/ЕС)

1. Инвестиционните посредници гарантират, че цялата информация, която те адресират до или разпространяват по такъв начин, че е вероятно тя да бъде получена от непрофесионални или професионални клиенти или потенциални непрофесионални или професионални клиенти, включително маркетинговите съобщения, отговаря на условията, определени в параграфи 2—8.
2. Инвестиционните посредници гарантират, че информацията по параграф 1 съответства на следните изисквания:
 - а) информацията включва името на инвестиционния посредник,
 - б) информацията е точна и във всички случаи, когато се посочват потенциалните ползи от инвестиционната услуга или финансовия инструмент, съдържа коректно и открояващо се указване на всички значими рискове,
 - в) за указване на значимите рискове в информацията се използва размер на шрифта, който е поне равен на размера, използван преимуществено в цялата предоставена информация, както и оформление, гарантиращо открояването на това указване,
 - г) информацията е достатъчна за и представена по начин, който е вероятно да бъде разбран от средния представител на групата, до която тя е адресирана или от която е вероятно да бъде получена.
 - д) информацията не прикрива, намалява или води до неясноти по отношение на важни въпроси, изложения или предупреждения,
 - е) информацията се представя последователно на един и същ език във всички видове информационни и маркетингови материали, предоставяни на всеки клиент, освен ако клиентът е приел да получава информация на повече от един език,
 - ж) информацията е актуална и съобразена с използваното средство за комуникация.
3. Когато информацията сравнява инвестиционни или допълнителни услуги, финансови инструменти или лица, предоставящи инвестиционни или допълнителни услуги, инвестиционните посредници гарантират спазването на следните условия:
 - а) сравнението е съдържателно и представено по коректен и балансиран начин;
 - б) посочени са източниците на информация, използвани за сравнението;
 - в) включени са основните факти и допускания, използвани при изготвянето на сравнението.

4. Когато информацията съдържа указание за предишни резултати на финансов инструмент, финансов индекс или инвестиционна услуга, инвестиционните посредници гарантират спазването на следните условия:

- а) това указание не е най-открояващата се характеристика на съобщението;
- б) информацията включва подходяща информация за резултатите, която обхваща непосредствено предшествашите 5 години или целия период, през който финансовият инструмент е бил предлаган, финансовият индекс е бил установен или инвестиционната услуга е била предоставяна, ако този период е по-малък от пет години, или за по-дълъг период по преценка на инвестиционния посредник и във всеки случай тази информация относно резултатите се основава на пълни 12-месечни периоди;
- в) ясно са посочени референтният период и източникът на информация;
- г) информацията съдържа открояващо се предупреждение, че данните се отнасят за минал период и че миналите резултати не са надежден индикатор за бъдещите резултати;
- д) когато указанието се основава на данни, деноминирани във валута, различна от тази на държавата членка, в която непрофесионалният клиент или потенциалният непрофесионален клиент пребивава постоянно, валутата е посочена ясно заедно с предупреждение, че печалбата може да се увеличи или намали в резултат на колебания на валутния курс;
- е) когато информацията се основава на брутни резултати, ефектът от комисионите, таксите и другите разходи е оповестен.

5. Когато информацията съдържа или се позовава на симулирани предишни резултати, инвестиционните посредници гарантират, че информацията се отнася до финансов инструмент или финансов индекс и са изпълнени следните условия:

- а) симулираните предишни резултати се основават на действителни предишни резултати на един или повече финансови инструменти или финансови индекси, които са по същество същите като съответния финансов инструмент или са базови за този инструмент;
- б) по отношение на действителните предишни резултати по буква а) са изпълнени условията по параграф 4, букви от а)—в), д) и е);
- в) информацията съдържа открояващо се предупреждение, че данните се отнасят за симулирани предишни резултати и че миналите резултати не са надежден индикатор за бъдещите резултати.

6. Когато информацията съдържа информация за бъдещи резултати, инвестиционните посредници гарантират, че са изпълнени следните условия:

- а) информацията не се основава или позовава на симулирани минали резултати;
- б) информацията се основава на разумни допускания, подкрепени с обективни данни;
- в) когато информацията се основава на брутни резултати, ефектът от комисионите, таксите и другите разходи е оповестен;
- г) информацията се основава на сценарии за резултатите при различни пазарни условия (както положителни, така и отрицателни сценарии) и отразява естеството и рисковете на конкретните видове инструменти, включени в анализа;
- д) информацията съдържа открояващо се предупреждение, че тези прогнози не са надежден индикатор за бъдещите резултати.

7. Когато информацията се позовава на конкретно данъчно третиране, тя съдържа открояващо се указание, че данъчното третиране зависи от индивидуалните особености на всеки клиент и може да подлежи на изменение в бъдеще.

8. Информацията не използва името на който и да било компетентен орган по начин, който да указва или внушава гарантиране или одобрение от този орган на продуктите или услугите на инвестиционния посредник.

Член 45

Информация относно категоризирането на клиенти

(член 24, параграф 4 от Директива 2014/65/ЕС)

1. Инвестиционните посредници уведомяват новите клиенти и съществуващите клиенти, които инвестиционният посредник е категоризирал наново в съответствие с изискванията на Директива 2014/65/ЕС, за тяхната категоризация като непрофесионален клиент, професионален клиент или приемлива насрещна страна в съответствие с посочената директива.

2. Инвестиционните посредници информират клиентите си на траен носител относно всяко право на клиента да иска различна категоризация и относно всички ограничения на равнището на защита на клиента, до които това би довело.
3. Инвестиционните посредници могат по собствена инициатива или по искане на съответния клиент да третират клиента по следния начин:
 - а) да считат клиент, който в противен случай би бил класифициран като приемлива насрещна страна съгласно член 30, параграф 2 от Директива 2014/65/ЕС, за професионален или непрофесионален клиент;
 - б) да считат клиент, който се счита за професионален клиент съгласно раздел I от приложение II към Директива 2014/65/ЕС, за непрофесионален.

Член 46

Общи изисквания към информацията за клиенти

(член 24, параграф 4 от Директива 2014/65/ЕС)

1. Инвестиционните посредници предоставят своевременно на клиент или потенциален клиент, преди този клиент да бъде обвързан със споразумение за предоставяне на инвестиционни или допълнителни услуги или преди предоставянето на тези услуги, в зависимост от това кое настъпва по-рано, следната информация:
 - а) условията по това споразумение;
 - б) информацията, изисквана от член 47, относно това споразумение или относно тези инвестиционни или допълнителни услуги.
 2. Инвестиционните посредници своевременно предоставят преди предоставянето на инвестиционните услуги или допълнителните услуги на клиенти или потенциални клиенти информацията изисквана по членове 47—50.
 3. Информацията по параграфи 1 и 2 се предоставя на траен носител или чрез уебсайт (когато това не представлява траен носител), при условие че са изпълнени условията, определени в член 3, параграф 2.
 4. Инвестиционните посредници уведомяват съответния клиент своевременно относно всяка съществена промяна в информацията, предоставена по членове 47—50, която е свързана с услугата, предоставяна от инвестиционния посредник на този клиент. Уведомлението се дава на траен носител, ако информацията, с която то е свързано, е дадена на траен носител.
 5. Инвестиционните посредници гарантират съответствието на информацията, съдържаща се в маркетингово съобщение, с всяка информация, която инвестиционният посредник предоставя на клиентите при извършването на инвестиционни и допълнителни услуги.
 6. Маркетинговите съобщения, които съдържат предложение или покана със следния характер и посочват начина на отговор или съдържат формата, в която отговорът може да бъде направен, задължително включват тази част от информацията по членове 47—50, която е свързана с това предложение или тази покана:
 - а) предложение за сключване на споразумение във връзка с финансов инструмент или инвестиционна услуга или допълнителна услуга с всяко лице, което отговори на съобщението;
 - б) покана до всяко лице, което отговори на съобщението, да направи предложение или да сключи споразумение във връзка с финансов инструмент или инвестиционна услуга, или допълнителна услуга.
- Първа алинея обаче не се прилага, ако за да отговори на предложението или поканата, съдържаща се в маркетинговото съобщение, потенциалният клиент трябва да направи справка с друг документ или документи, които самостоятелно или разглеждани заедно съдържат тази информация.

Член 47

Информация относно инвестиционния посредник и неговите услуги, предназначена за клиенти и потенциални клиенти

(член 24, параграф 4 от Директива 2014/65/ЕС)

1. Инвестиционните посредници предоставят на клиентите или потенциалните клиенти следната обща информация, когато е приложимо:
 - а) наименованието и адреса на инвестиционния посредник и данни за контакти, необходими на клиентите, за да могат да поддържат ефективна връзка с посредника;
 - б) езиците, на които клиентът може да поддържа връзка с инвестиционния посредник и да получава документи и друга информация от него;

- в) начините на поддържане на връзка, които ще се използват между инвестиционния посредник и клиента, включително, когато е приложимо, тези за изпращане и получаване на нареждания;
- г) декларация, че инвестиционният посредник е получил лиценз, и името и адрес за контакт на компетентния орган, който му е издал лиценз;
- д) когато инвестиционният посредник действа чрез обвързан агент — декларация, указваща държавата членка, в която е регистриран този агент;
- е) естеството, честотата и периодичността на докладите за резултатите на услугата, които ще се предоставят от инвестиционния посредник на клиента в съответствие с член 25, параграф 6 от Директива 2014/65/ЕС;
- ж) когато инвестиционният посредник държи финансови инструменти на клиента или средства на клиента — кратко описание на мерките, които той предприема, за да гарантира тяхната защита, включително резюмирани данни относно всяка съответна компенсация за инвеститора или схема за гарантиране на депозити, която се прилага към инвестиционния посредник поради неговите дейности в държава членка;
- з) описание, което може да бъде предоставено в резюмиран вид, на политиката по отношение на конфликта на интереси, водена от инвестиционния посредник в съответствие с член 34;
- и) по искане на клиента — допълнителни подробности за тази политика по отношение на конфликта на интереси на траен носител или чрез уебсайт (когато това не представлява траен носител), при условие че са изпълнени условията, определени в член 3, параграф 2.

Информацията по букви а)—и) се предоставя своевременно преди предоставянето на инвестиционни услуги или допълнителни услуги на клиенти или потенциални клиенти.

2. При предоставяне на услуга за управление на портфейл инвестиционните посредници установяват подходящ метод на оценка и сравнение, като например подходящ целеви показател, основан на инвестиционните цели на клиента и видовете финансови инструменти, включени в портфейла на клиента, за да позволи на клиента, на който се предоставя услугата, да оценява резултатите, реализирани от инвестиционния посредник.

3. Когато инвестиционните посредници предлагат предоставяне на услуги за управление на портфейл на клиент или потенциален клиент, инвестиционните посредници предоставят на клиента в допълнение към информацията, изисквана по параграф 1, такава част от следната информация, която може да е необходима:

- а) информация за метода и честотата на оценка на финансовите инструменти в портфейла на клиента;
- б) подробности относно всяко делегиране на неограничено управление на всички или на част от финансовите инструменти или средства в портфейла на клиента;
- в) спецификация на всеки целеви показател, с който ще бъдат сравнявани резултатите на портфейла на клиента;
- г) видовете финансови инструменти, които могат да бъдат включени в портфейла на клиента, и видовете сделки, които могат да бъдат сключвани с такива инструменти, включително евентуални ограничения;
- д) целите на управлението, нивото на риска, което ще се отрази в упражняването на свободата на преценка на мениджъра, както и всякакви ограничения на тази свобода на преценка.

Информацията по букви а)—д) се предоставя своевременно преди предоставянето на инвестиционни услуги или допълнителни услуги на клиенти или потенциални клиенти.

Член 48

Информация относно финансови инструменти

(член 24, параграф 4 от Директива 2014/65/ЕС)

1. Инвестиционните посредници предоставят на клиентите или потенциалните клиенти своевременно преди предоставянето на инвестиционни услуги или допълнителни услуги на клиентите или потенциалните клиенти общо описание на естеството и риска на финансовите инструменти, отчитайки по-конкретно категоризацията на клиента като непрофесионален клиент, професионален клиент или приемлива насрещна страна. Това описание обяснява естеството на конкретния вид на съответния инструмент, функционирането и резултатите от функционирането на финансовия инструмент в различни условия, включително благоприятни и неблагоприятни условия, както и рисковете, характерни за този конкретен вид инструмент, с достатъчно подробности, които да позволят на клиента да вземе инвестиционни решения на информирана основа.

2. Описанието на рисковете по параграф 1 включва, когато те са свързани с конкретния вид на съответния инструмент и със статута и равнището на знания на клиента, следните елементи:
- а) рисковете, свързани с този тип финансови инструменти, включително обяснение на ливъриджа и неговите последици, и риска от загуба на цялата инвестиция, включително рисковете, произтичащи от евентуална несъстоятелност на емитента или свързани с нея събития, като например споделяне на загуби;
 - б) нестабилността на цената на такива инструменти и евентуални ограничения на наличния пазар на такива инструменти;
 - в) информация относно пречките или ограниченията пред освобождаването от инвестицията, например при неликвидни финансови инструменти или финансови инструменти с фиксиран срок на инвестицията, включително илюстрация на възможните начини за предсрочно извеждане и последиците от всяко извеждане, възможните ограничения и очакваните срокове за продажбата на финансовия инструмент до момента на възстановяване на първоначалните разходи по сделката за този вид финансови инструменти;
 - г) факта, че в резултат на сделките с такива инструменти инвеститорът може да поеме финансови задължения и други допълнителни задължения, включително условни задължения, в допълнение към разходите за придобиване на инструментите;
 - д) всички изисквания за марж или подобни задължения, приложими към инструменти от този вид.
3. Когато инвестиционен посредник предоставя на непрофесионален клиент или потенциален непрофесионален клиент информация относно финансов инструмент, който е предмет на текущо публично предлагане, във връзка с което е публикуван проспект в съответствие с Директива 2003/71/ЕО, този посредник информира клиента или потенциалния клиент къде този проспект е предоставен на обществеността своевременно, преди предоставянето на инвестиционни услуги или допълнителни услуги на клиенти или потенциални клиенти.
4. Когато финансов инструмент е съставен от два или повече различни финансови инструменти или услуги, инвестиционният посредник предоставя надлежно описание на правното естество на финансовия инструмент, компонентите на този инструмент и на начина, по който взаимодействието между компонентите се отразява върху риска за инвестицията.
5. В случай на финансови инструменти, които включват гаранция или защита на капитала, инвестиционният посредник предоставя на клиента или потенциалния клиент информация относно обхвата и естеството на тази гаранция или защита на капитала. Когато гаранцията е предоставена от трета страна, информацията относно гаранцията включва достатъчно подробности относно гаранта и гаранцията, които да позволят на клиента или потенциалния клиент да направи коректна оценка на гаранцията.

Член 49

Информация относно защитата на финансовите инструменти или средствата на клиентите

(член 24, параграф 4 от Директива 2014/65/ЕС)

1. Инвестиционните посредници, които държат финансови инструменти или средства, принадлежащи на клиенти, предоставят на тези клиенти информацията, посочена в параграфи 2—7, когато е приложимо.
2. Инвестиционният посредник информира клиента или потенциалния клиент за случаите, когато финансовите инструменти или средства на този клиент могат да бъдат държани от трета страна от името на инвестиционния посредник, и за отговорността на инвестиционния посредник по приложимото национално законодателство за всички действия или бездействия на третата страна, както и за последиците за клиента от евентуална несъстоятелност на третата страна.
3. Когато финансови инструменти на клиент или потенциален клиент могат да бъдат държани на омнибус сметка от трета страна, ако това е позволено от националното законодателство, инвестиционният посредник информира клиента за този факт и предоставя открояващо се предупреждение за рисковете от това.
4. Инвестиционният посредник информира клиента или потенциалния клиент, когато по националното законодателство не е възможно финансовите инструменти на клиента, държани при трета страна, да бъдат ясно разграничени от собствените финансови инструменти на тази трета страна или на инвестиционния посредник, и предоставя открояващо се предупреждение за рисковете от това.
5. Инвестиционният посредник информира клиента или потенциалния клиент, когато сметките, които съдържат финансови инструменти или средства на този клиент, подлежат или ще подлежат на законодателството на юрисдикция, различна от тази на държава членка, и посочва, че правата на клиента или потенциалния клиент, свързани с тези финансови инструменти или средства, могат съответно да се различават.

6. Инвестиционният посредник информира клиента относно съществуването и условията на всеки обезпечителен интерес или всяко право на задържане, което инвестиционният посредник има или може да има по отношение на финансовите инструменти или средствата на клиента, или за всяко право на прихващане, което той притежава във връзка с тези инструменти или средства. Когато е приложимо, посредникът също така информира клиента за факта, че депозитарната институция може да има обезпечителен интерес или право на задържане, или право на прихващане по отношение на тези клиентски инструменти или средства.

7. Преди да сключи сделки за финансиране с ценни книжа, отнасящи се до финансови инструменти, държани от него от името на клиент, или преди да използва по друг начин такива финансови инструменти за собствена сметка или за сметка на друг клиент, инвестиционният посредник предоставя на клиента своевременно преди използването на тези инструменти ясна, пълна и точна информация на траен носител относно задълженията и отговорностите на инвестиционния посредник по отношение на използването на тези финансови инструменти, включително условията за тяхното връщане и за съпътстващите рискове.

Член 50

Информация относно разходите и свързаните такси

(член 24, параграф 4 от Директива 2014/65/ЕС)

1. За целите на предоставянето на информация на клиентите относно всички разходи и такси в съответствие с член 24, параграф 4 от Директива 2014/65/ЕС инвестиционният посредник спазва подробните изисквания в параграфи 2—10.

Без да се засягат задълженията, установени в член 24, параграф 4 от Директива 2014/65/ЕС, инвестиционните посредници, които предоставят инвестиционни услуги на професионални клиенти, имат право да договарят с тези клиенти ограничено прилагане на подробните изисквания по настоящия член. На инвестиционните посредници не е позволено да договарят такива ограничения, когато се предоставят услуги за инвестиционни съвети или управление на портфейл или когато, независимо от предоставяната инвестиционна услуга, съответните финансови инструменти включват дериват.

Без да се засягат задълженията, установени в член 24, параграф 4 от Директива 2014/65/ЕС, инвестиционните посредници, които предоставят инвестиционни услуги на приемливи насрещни страни, имат право да договарят ограничено прилагане на подробните изисквания по настоящия член, освен ако, независимо от предоставяната инвестиционна услуга, съответните финансови инструменти включват дериват и приемливата насрещна страна възнамерява да ги предлага на своите клиенти.

2. За целите на предварителното и последващото оповестяване на информация за разходите и таксите пред клиенти, инвестиционните посредници сумират:

- а) всички разходи и свързани такси, наложени от инвестиционния посредник или от други лица, когато клиентът е бил насочен към такива други лица, за инвестиционните и/или допълнителните услуги, предоставяни на клиента; и
- б) всички разходи и свързани такси, отнасящи се до създаването и управлението на финансовите инструменти.

Разходите по букви а) и б) са посочени в приложение II към настоящия регламент. За целите на буква а) плащанията от трети страни, които инвестиционните посредници получават във връзка с инвестиционната услуга, предоставяна на клиент, се описват поединично и отделно и съвкупните разходи и такси се сборуват и представят както в стойностно, така и в процентно изражение.

3. Когато дадена част от съвкупните разходи и такси трябва да се плати или представлява сума в чуждестранна валута, инвестиционните посредници указват съответната валута и приложимите обменни курсове и разходи. Инвестиционните посредници предоставят също така информация за условията за плащане или друго изпълнение.

4. Във връзка с оповестяването на разходи и такси за продукт, които не са включени в документа с ключова информация за инвеститорите (ДКИИ) на ПКИПЦК, инвестиционните посредници изчисляват и оповестяват тези разходи, например като се обърнат към управляващи дружества на ПКИПЦК за получаване на съответната информация.

5. Задължението за своевременно и пълно предварително оповестяване на информация относно общите разходи и такси, свързани с финансовия инструмент и с предоставяната инвестиционна или допълнителна услуга, се прилага по отношение на инвестиционните посредници в следните случаи:

- а) когато инвестиционният посредник препоръчва или рекламира финансови инструменти на клиенти; или

- б) когато от инвестиционния посредник, предоставящ каквито и да било инвестиционни услуги, се изисква да предоставя на клиентите ДКИИ на ПКИПЦК или основен информационен документ (ОИД) на ПИПДОЗИП във връзка със съответните финансови инструменти в съответствие с приложимото законодателство на Съюза.
6. Инвестиционни посредници, които не препоръчват или рекламират финансов инструмент на клиента и не са длъжни да предоставят на клиента ОИД/ДКИИ в съответствие с приложимото законодателство на Съюза, информират своите клиенти за всички разходи и такси, свързани с предоставяната инвестиционна и/или допълнителна услуга.
7. Когато повече от един инвестиционен посредник предоставят инвестиционни или допълнителни услуги на клиента, всеки инвестиционен посредник предоставя информация относно разходите и таксите за инвестиционните или допълнителните услуги, които той предоставя. Инвестиционен посредник, който препоръчва или рекламира на свои клиенти услугите, предоставяни от друг посредник, събира разходите и таксите за своите услуги с разходите и таксите за услугите, предоставяни от другия посредник. Инвестиционният посредник взема предвид разходите и таксите, свързани с предоставянето на други финансови или допълнителни услуги от други посредници, ако е насочил клиента към тези други посредници.
8. Когато изчисляват разходите и таксите на предварителна база, инвестиционните посредници използват реално извършените разходи като представителни за очакваните разходи и такси. Ако липсва информация за реалните разходи и такси, инвестиционният посредник извършва разумни оценки на тези разходи. Инвестиционните посредници извършват преглед на предварителните допускания въз основа на последващия опит и при необходимост внасят корекции в тези допускания.
9. Инвестиционните посредници предоставят на годишна база последваща информация за всички разходи и такси, свързани както с финансовите инструменти (един или повече), така и с инвестиционните и допълнителните услуги (една или повече), ако те са препоръчвали или рекламирали финансовия инструмент (финансовите инструменти) или ако са предоставяли на клиента ОИД/ДКИИ във връзка с финансовия инструмент (финансовите инструменти) и имат или са имали текущо взаимоотношение с клиента през годината. Тази информация се основава на извършените разходи и се предоставя персонализирано.

Инвестиционните посредници могат да предоставят тази обобщена информация относно разходите и таксите за инвестиционните услуги и финансовите инструменти заедно с установеното периодично представяне на информацията на клиентите.

10. Инвестиционните посредници предоставят на своите клиенти илюстрация, която показва кумулативния ефект на разходите при предоставянето на инвестиционни услуги върху възвращаемостта. Тази илюстрация се предоставя на предварителна и последваща база. Инвестиционните посредници гарантират, че илюстрацията отговаря на следните изисквания:

- а) илюстрацията показва ефекта на общите разходи върху възвращаемостта на инвестицията;
- б) илюстрацията показва всички очаквани резки промени или колебания на разходите; и
- в) илюстрацията се придружава от описание на илюстрацията.

Член 51

Информация, предоставяна в съответствие с Директива 2009/65/ЕО и Регламент (ЕС) № 1286/2014

(член 24, параграф 4 от Директива 2014/65/ЕС)

Инвестиционните посредници, които разпространяват дялове в предприятия за колективно инвестиране или ПИПДОЗИП, информират също така своите клиенти за всички други разходи и свързани такси, отнасящи се за продукт, който може да не е бил включен в ДКИИ на ПКИПЦК или ОИД на ПИПДОЗИП, и за разходите и таксите по предоставяните от тях инвестиционни услуги, свързани с този финансов инструмент.

РАЗДЕЛ 2

Инвестиционни съвети

Член 52

Информация относно инвестиционните съвети

(член 24, параграф 4 от Директива 2014/65/ЕС)

1. Инвестиционните посредници обясняват по ясен и стегнат начин дали и защо даден инвестиционен съвет се класифицира като независим или като такъв, който не е независим, както и вида и естеството на приложимите ограничения, включително, когато инвестиционният съвет се предоставя на независима основа, забраната за получаване и задържане на стимули.

Когато съвет се предлага или предоставя на един и същ клиент едновременно по независим начин и по начин, който не е независим, инвестиционните посредници обясняват обхвата на двата вида услуги, за да позволят на инвеститорите да разберат разликата между тях, и не се представят като независими инвестиционни консултанти за дейността като цяло. В комуникацията си с клиентите инвестиционните посредници не изтъкват безпричинно своите услуги за независими инвестиционни съвети пред инвестиционните услуги, които не са независими.

2. Инвестиционните посредници, които предоставят инвестиционни съвети по независим начин или по начин, който не е независим, обясняват на клиента гамата от финансови инструменти, които могат да бъдат препоръчвани, включително връзката на посредника с емитентите или доставчиците на инструментите.

3. Инвестиционните посредници предоставят описание на разглежданите видове финансови инструменти, гамата от финансови инструменти и анализиратите доставчици за всеки вид инструмент съгласно обхвата на услугите и, когато предоставят независими съвети, на това как предоставяната услуга удовлетворява условията за предоставяне на инвестиционни съвети на независима основа и факторите, вземани предвид в процеса за подбор на препоръчаните финансови инструменти, използван от инвестиционния посредник, например рискове, разходи и сложност на финансовите инструменти.

4. Когато гамата от финансови инструменти, оценявани от инвестиционен посредник, предоставящ инвестиционни съвети на независима основа, включва собствени финансови инструменти на инвестиционния посредник или инструменти, емитирани или предоставяни от лица, имащи тесни връзки или други тесни правни или икономически отношения с инвестиционния посредник, както и на други емитенти или доставчици, с които няма връзка или отношения, инвестиционният посредник разграничава, за всеки вид финансов инструмент, гамата от финансови инструменти, които са емитирани или предоставяни от лица, нямащи никакви връзки с инвестиционния посредник.

5. Инвестиционните посредници, предоставящи периодични оценки за уместност на предоставените препоръки в съответствие с член 54, параграф 12, оповестяват всички следващи елементи:

- а) честотата и степента на периодичната оценка за уместност и когато е приложимо — условията, които задействат извършването на такава оценка;
- б) степента, в която събраната по-рано информация ще подлежи на преоценка, и
- в) начинът, по който актуализираната препоръка ще бъде съобщена на клиента.

Член 53

Инвестиционни съвети на независима основа

(член 24, параграфи 4 и 7 от Директива 2014/65/ЕС)

1. Инвестиционните посредници, които предоставят инвестиционни съвети на независима основа, разработват и прилагат процес на подбор за оценяване и сравняване на достатъчна гама от налични на пазара финансови инструменти в съответствие с член 24, параграф 7, буква а) от Директива 2014/65/ЕС. Процесът на подбор включва следните елементи:

- а) броят и разновидностите на разглежданите финансови инструменти са пропорционални на обхвата на услугите за инвестиционни съвети, предлагани от независимия инвестиционен консултант;
- б) броят и разновидностите на разглежданите финансови инструменти са достатъчно представителни за тези, които са налични на пазара;
- в) количеството на финансовите инструменти, емитирани от инвестиционния посредник или от лица, тясно свързани с инвестиционния посредник, е пропорционално на общото количество на разглежданите финансови инструменти; и
- г) критериите за подбор на различните видове финансови инструменти включват всички значими аспекти, например рискове, разходи и сложност, както и характеристиките на клиентите на инвестиционния посредник, и гарантират отсъствието на субективизъм при подбора на финансовите инструменти, които могат да бъдат препоръчвани.

Когато такова сравнение не е възможно поради бизнес модела или специфичния обхват на предоставяните услуги, инвестиционният посредник, който предоставя инвестиционни съвети, не се представя като независим.

2. Инвестиционен посредник, който предоставя инвестиционни съвети на независима основа и е специализиран в определени категории или в определена гама от финансови инструменти, спазва следните изисквания:

- а) инвестиционният посредник се рекламира по начин, предназначен да привлече единствено клиенти, които имат предпочитание към тези категории или гами от финансови инструменти;

- б) инвестиционният посредник изисква от клиентите да посочат, че се интересуват единствено от инвестиране в посочената категория или гама от финансови инструменти; и
- в) преди предоставянето на услугата инвестиционният посредник се уверява, че неговата услуга е подходяща за всеки нов клиент въз основа на това, че неговият бизнес модел съответства на потребностите и целите на клиента, и на гамата от финансови инструменти, които са подходящи за този клиент. Когато случаят не е такъв, инвестиционният посредник не предоставя тази услуга на клиента.
3. Инвестиционен посредник, който предлага инвестиционни съвети както по независим начин, така и по начин, който не е независим, спазва следните изисквания:
- а) съевременно преди предоставянето на своите услуги инвестиционният посредник информира клиентите си на траен носител за това дали съветите са независими или не са независими в съответствие член 24, параграф 4, буква а) от Директива 2014/65/ЕС и съответните мерки за прилагане;
- б) инвестиционният посредник се представя като независим по отношение на услугите, за които предоставя инвестиционни съвети на независима основа;
- в) инвестиционният посредник поддържа подходящи организационни изисквания и механизми за контрол, с които гарантира, че двата вида услуги за съвети и съответните консултанти са ясно обособени едни от други, няма вероятност сред клиентите да възникнат недоразумения относно вида на получаваните съвети, и на клиентите се предоставят видовете съвети, които са подходящи за тях. Инвестиционният посредник не допуска едно и също физическо лице да предоставя както независими съвети, така и съвети, които не са независими.

РАЗДЕЛ 3

Оценка за уместност и целесъобразност

Член 54

Оценка за уместност и доклади за оценка на уместността

(член 25, параграф 2 от Директива 2014/65/ЕС)

1. Инвестиционните посредници не създават каквото и да било двусмислие или объркване относно техните отговорности при оценяването на уместността на инвестиционни услуги или финансови инструменти в съответствие с член 25, алинея 2 от Директива 2014/65/ЕС. Когато пристъпва към оценката за уместност, инвестиционният посредник уведомява клиентите или потенциалните клиенти, ясно и семпло, че причината за оценяването на уместността е посредникът да може да действа в най-добрия интерес на клиента.

Когато инвестиционни съвети или услуги за управление на портфейл се предоставят изцяло или частично посредством автоматизирана или полуавтоматизирана система, отговорността за извършването на оценката за уместност се носи от инвестиционния посредник, който предоставя услугата, и тази отговорност не се ограничава от използването на електронна система за формулиране на персонални препоръки или за вземане на решения за търгуване.

2. Инвестиционните посредници определят до каква степен следва да бъде събирана информация от клиентите в контекста на всички елементи на инвестиционните съвети или услугите за управление на портфейл, които се предвижда да бъдат предоставяни на тези клиенти. Инвестиционните посредници получават от клиентите или потенциалните клиенти такава информация, каквато е необходима на инвестиционния посредник, за да разбере основните факти за клиента и да разполага с разумна основа за убеденост, вземайки предвид естеството и обхвата на предоставяната услуга, че конкретната сделка, която ще бъде препоръчана или сключена в хода на предоставяне на услуга за управление на портфейл, отговаря на следните критерии:

- а) тя отговаря на инвестиционните цели на въпросния клиент, включително равнището на риск, допустимо за клиента;
- б) тя е такава, че клиентът е в състояние да понесе финансово всички инвестиционни рискове, съизмерими с неговите инвестиционни цели;
- в) тя е такава, че клиентът разполага с нужния опит и знания, за да може да разбере рисковете, свързани със сделката или с управлението на неговия портфейл.
3. Когато инвестиционен посредник предоставя инвестиционна услуга на професионален клиент, той има право да предположи, че по отношение на продуктите, сделките и услугите, за които клиентът е класифициран като професионален, същият разполага с нужното равнище на опит и знания за целите на параграф 2, буква в).

Когато инвестиционната услуга се състои в предоставяне на инвестиционен съвет на професионален клиент, обхванат от раздел 1 от приложение II към Директива 2014/65/ЕС, инвестиционният посредник има правото да предположи за целите на параграф 2, буква б), че клиентът е в състояние да понесе финансово всички свързани инвестиционни рискове, съизмерими с инвестиционните цели на този клиент.

4. Информацията относно финансовото положение на клиента или на потенциалния клиент съдържа, когато е приложимо, информация за източника и размера на неговия редовен доход, неговите активи, включително ликвидни активи, инвестиции и недвижима собственост, както и неговите редовни финансови задължения.

5. Информацията относно инвестиционните цели на клиент или потенциален клиент съдържа, когато е приложимо, информацията относно продължителността от време, през което клиентът желае да държи инвестицията, неговите предпочитания по отношение на поемането на риск, неговия рисков профил и целите на инвестицията.

6. Когато клиентът е юридическо лице или група от две или повече физически лица или когато едно или повече физически лица се представляват от друго физическо лице, инвестиционният посредник установява и прилага политика по отношение на това кой подлежи на оценка за уместност и как тази оценка ще бъде извършена на практика, включително от кого следва да събира информацията относно знанията и опита, финансовото състояние и инвестиционните цели. Инвестиционният посредник документира тази политика.

Когато при оценката за уместност следва да бъде взето предвид физическо лице, което се представлява от друго физическо лице, или юридическо лице, поискано третиране като професионален клиент в съответствие с раздел 2 от Приложение II към Директива 2014/65/ЕС, финансовото състояние и инвестиционните цели са тези на юридическото лице или, по отношение на физическото лице — на крайния клиент, а не на представителя. Знанията и опитът са тези на представителя на физическото лице или на лицето, което е оправомощено да извършва сделки от името на крайния клиент.

7. Инвестиционните посредници вземат разумни мерки, за да гарантират, че събраната информация за техни клиенти или потенциални клиенти е надеждна. Това включва неизчерпателно следното:

- a) създаване на увереност, че клиентите съзнават важността от това да предоставят точна и актуална информация;
- b) създаване на увереност, че всички инструменти, например инструменти за профилиране във връзка с оценката на риска или инструменти за оценка на знанията и опита на клиента, използвани при оценката за уместност, са пригодни за целта и са подходящо разработени за прилагане към техните клиенти, като всички ограничения са установени и активно ограничавани при извършването на оценката за уместност;
- v) създаване на увереност, че използваните в този процес въпроси могат да бъдат разбрани от клиентите, осигуряват вярна представа за целите и потребностите на клиента и чрез тях се събира информацията, необходима за извършване на оценката за уместност; и
- г) предприемане на стъпки при необходимост за установяване на последователността на информацията за клиента, например чрез разглеждане на това дали има очевидни неточности в информацията, предоставена от клиентите.

Инвестиционните посредници, които имат текущи взаимоотношения с клиент, например чрез предоставяне на текущи съвети или услуги за управление на портфейл, трябва да имат и да са в състояние да докажат наличието на подходящи политики и процедури за поддържане на подходяща и актуална информация за клиентите в степента, необходима за изпълнение на изискванията по параграф 2.

8. Когато при предоставяне на инвестиционна услуга за инвестиционно консултиране или за управление на портфейл инвестиционният посредник не получи информацията по член 25, параграф 2 от Директива 2014/65/ЕС, той не препоръчва инвестиционни услуги или финансови инструменти на клиента или на потенциалния клиент.

9. Инвестиционните посредници трябва да имат и да са в състояние да докажат наличието на подходящи политики и процедури, за да гарантират, че разбират естеството и характеристиките, включително разходите и рисковете на инвестиционните услуги и финансовите инструменти, избрани за техните клиенти, и че извършват оценка, вземайки предвид разходите и сложността, на това дали равностойни инвестиционни услуги или финансови инструменти могат да отговорят на профила на техния клиент.

10. Когато предоставя инвестиционна услуга за инвестиционни съвети или за управление на портфейл, инвестиционният посредник не препоръчва или взема решение да търгува, когато никой от услугите или никой от инструментите не са подходящи за клиента.

11. Когато предоставят инвестиционни съвети или услуги за управление на портфейл, включващи замяна на инвестиции чрез продаване на инструмент и закупуване на друг или чрез упражняване на право на промяна по отношение на съществуващ инструмент, инвестиционните посредници събират необходимата информация относно съществуващите инвестиции на клиента и препоръчваните нови инвестиции, и извършват анализ на разходите и ползите от замяната, за да бъдат в разумна степен способни да докажат, че ползите от замяната са по-големи от разходите.

12. Когато предоставят инвестиционен съвет, инвестиционните посредници представят на непрофесионалния клиент доклад, който включва общо описание на съвета и обосновка защо дадената препоръка е подходяща за непрофесионалния клиент, включително как тя отговаря на целите и индивидуалните обстоятелства с оглед на изисквания срок на инвестицията, знанията и опита на клиента, отношението на клиента към риска и способността на клиента да понесе загуба.

Инвестиционните посредници подчертават пред клиентите и включват в доклада за уместност информация за това дали препоръчаните услуги или инструменти могат да наложат непрофесионалният клиент да иска периодичен преглед на своите условия.

Когато инвестиционният посредник предоставя услуга, включваща периодични оценки и доклади за уместност, докладите след установяването на първоначалната услуга могат да обхващат само промените на съответните услуги или инструменти и/или на обстоятелствата на клиента, без да е задължително повтарянето на всички подробности в първия доклад.

13. Инвестиционните посредници, които извършват периодична оценка за уместност, поне веднъж годишно извършват преглед на уместността на дадените препоръки, с цел да усъвършенстват услугата. Честотата на тази оценка се увеличава в зависимост от рисковия профил на клиента и вида на препоръчаните финансови инструменти.

Член 55

Общи разпоредби относно оценката за уместност и за целесъобразност

(член 25, параграфи 2 и 3 от Директива 2014/65/ЕС)

1. Инвестиционните посредници гарантират, че информацията относно знанията и опита на клиента или потенциалния клиент в инвестиционната област съдържа следното до степен, съответстваща на естеството на клиента, естеството и обхвата на предоставяната услуга и вида на предвиждания продукт или сделка, включително тяхната сложност и свързаните рискове:

- а) видове услуги, сделки и финансови инструменти, с които клиентът е запознат;
- б) естество, обем и честота на сделките на клиента с финансови инструменти и период, през който те са сключвани;
- в) образователно равнище и професия или значима предишна професия на клиента или на потенциалния клиент.

2. Инвестиционният посредник не насърчава клиент или потенциален клиент да не предоставя информацията, изисквана за целите на член 25, параграфи 2 и 3 от Директива 2014/65/ЕС.

3. Инвестиционният посредник има право да се позовава на информацията, предоставена му от неговите клиенти или потенциални клиенти, освен ако той е запознат или би следвало да бъде запознат с това, че информацията е явно неактуална, неточна или непълна.

Член 56

Оценка за целесъобразност и задължения за водене на съответните регистри

(член 25, параграфи 3 и 5 от Директива 2014/65/ЕС)

1. Инвестиционните посредници определят дали даден клиент притежава нужния опит и знание, за да може да разбере присъщите рискове, свързани с предлагания или искания инвестиционен продукт или инвестиционна услуга, когато оценяват дали инвестиционна услуга по член 25, параграф 3 от Директива 2014/65/ЕС е целесъобразна за клиента.

Инвестиционният посредник има право да предположи, че професионален клиент разполага с нужния опит и знание, за да може да разбере присъщите рискове, свързани с тези конкретни инвестиционни услуги или сделки или видовете сделки и продукти, за които клиентът е класифициран като професионален клиент.

2. Инвестиционните посредници поддържат регистри на извършените оценки за целесъобразност, които включват следното:

- а) резултата от оценката за целесъобразност;

- б) всяко предупреждение, отправено до клиента, когато инвестиционната услуга или покупката на продукт е оценена като потенциално нецелесъобразна за клиента, дали клиентът е поискал да се пристъпи към сделката независимо от предупреждението и, когато е приложимо, дали инвестиционният посредник е приел искането на клиента за пристъпване към сделката;
- в) всяко предупреждение, отправено до клиента, когато клиентът не е предоставил достатъчно информация, за да може инвестиционният посредник да извърши оценката за целесъобразност, дали клиентът е поискал да се пристъпи към сделката независимо от това предупреждение и, когато е приложимо, дали инвестиционният посредник е приел искането на клиента за пристъпване към сделката.

Член 57

Предоставяне на услуги, свързани с некомплексни инструменти

(член 25, параграф 4 от Директива 2014/65/ЕС)

Финансов инструмент, който не е изрично посочен в член 25, параграф 4, буква а) от Директива 2014/65/ЕС, се счита за некомплексен за целите на член 25, параграф 4, буква а), подточка vi) от Директива 2014/65/ЕС, ако отговаря на следните критерии:

- а) той не попада в обхвата на член 4, параграф 1, точка 44, буква в) от Директива 2014/65/ЕС или раздел В, точки 4—11 от приложение I към посочената директива;
- б) съществуват редовни възможности за продажба, обратно изкупуване или реализиране по друг начин на този инструмент при цени, които са публично достъпни за участниците на пазара и които са или пазарни цени, или публично достъпни, или утвърдени със системи за оценка, независими от емитента;
- в) той не е свързан с каквото и да било действително или потенциално задължение за клиента, което превишава разходите за придобиване на инструмента;
- г) той не включва клауза, условие или задействащо обстоятелство, което може да промени фундаментално естеството на риска на инвестицията или профила за изплащане на инвестицията, например инвестиции, които включват право на преобразуване на инструмента в различен инструмент;
- д) той не включва изрични или имплицитни такси за предсрочно извеждане, в резултат на които инвестицията става неликвидна дори при наличието на технически чести възможности за продажба, обратно изкупуване или друга реализация на инвестицията;
- е) достатъчно широкообхватна информация за неговите характеристики е публично достъпна и е вероятно да бъде разбрана лесно, за да позволи на средния непрофесионален инвеститор да направи информирана преценка дали да сключи сделка с такъв инструмент.

Член 58

Споразумения с непрофесионални и професионални клиенти

(член 24, параграф 1 и член 25, параграф 5 от Директива 2014/65/ЕС)

Инвестиционните посредници, предоставящи каквато и да било инвестиционна услуга или допълнителната услуга, посочена в раздел Б, точка 1 от приложение I към Директива 2014/65/ЕС, на клиент след датата, от която започва прилагането на настоящия регламент, сключват писмено базово споразумение с този клиент, на хартиен или друг траен носител, в което се излагат основните права и задължения на инвестиционния посредник и на клиента. Инвестиционните посредници, предоставящи инвестиционни съвети, спазват това задължение само ако се извършва периодична оценка за уместност на препоръчаните финансови инструменти или услуги.

В писменото споразумение се излагат основните права и задължения на страните и се включва следното:

- а) описание на услугите и, когато е приложимо, на естеството и степента на инвестиционните съвети, които се предвижда да бъдат предоставяни;
- б) за услугите по управление на портфейл — видовете финансови инструменти, които могат да бъдат купувани и продавани, и видовете сделки, които могат да бъдат осъществявани от името на клиента, както и забранени инструменти или сделки, ако има такива; и
- в) описание на основните характеристики на всяка предвидена за предоставяне услуга, която е посочена в раздел Б, точка 1 от приложение I към Директива 2014/65/ЕС, включително, когато е приложимо, ролята на инвестиционния посредник по отношение на корпоративните действия, свързани с инструменти на клиента, и условията, при които сделки за финансиране с ценни книжа, които включват ценни книжа на клиента, ще генерират възвращаемост за клиента.

РАЗДЕЛ 4

Представяне на информация на клиентите

Член 59

Задължения за докладване по отношение изпълнението на нареждания, различни от тези, свързани с управлението на портфейл

(член 25, параграф 6 от Директива 2014/65/ЕС)

1. Инвестиционните посредници, изпълнили от името на клиент нареждане, различно от нареждане, свързано с управлението на портфейл, трябва да извършат следното по отношение на това нареждане:

- а) незабавно да предоставят на клиента на траен носител основната информация относно изпълнението на това нареждане;
- б) да изпратят на клиента съобщение на траен носител, потвърждаващо изпълнението на нареждането възможно най-рано, но не по-късно от първия работен ден след изпълнението, или когато инвестиционният посредник е получил потвърждението от трета страна — не по-късно от първия работен ден след получаване на потвърждението от третата страна.

Буква б) не се прилага, когато потвърждението би съдържало същата информация, както и потвърждението, което се изпраща незабавно на клиента от друго лице.

Букви а) и б) не се прилагат, когато нарежданията, изпълнени от името на клиенти, са свързани с облигации за финансиране на договори за ипотечен кредит със споменатите клиенти, като в този случай докладът за сделката се извършва едновременно със съобщаването на условията на ипотечния кредит, но не по-късно от един месец след изпълнение на нареждането.

2. Освен изискванията по параграф 1 инвестиционните посредници предоставят на клиента при поискване информация относно статуса на нареждането.

3. В случай на нареждания на клиенти, свързани с дялове или акции в предприятие за колективно инвестиране, които се изпълняват периодично, инвестиционните посредници предприемат мярката, посочена в параграф 1, буква б), или предоставят на клиента поне веднъж на всеки шест месеца информацията, посочена в параграф 4, по отношение на тези сделки.

4. Съобщението, посочено в параграф 1, буква б), включва тази част от следната информация, която е подходяща, и когато е приложимо в съответствие с регулаторните технически стандарти относно задълженията за докладване, приети в съответствие с член 26 от Регламент (ЕС) № 600/2014]:

- а) идентификация на инвестиционния посредник, който докладва;
- б) име или друго обозначаване на клиента;
- в) ден за търговия;
- г) час на търгуване;
- д) вид на нареждането;
- е) идентификация на мястото за изпълнение на нареждането;
- ж) идентификация на инструмента;
- з) индикатор „купува“/„продава“;
- и) естество на нареждането, ако е различно от „купува“/„продава“;
- й) количество;
- к) единична цена;
- л) съвкупна стойност;
- м) обща сума на начислените комисиони и разходи и при поискване от клиента — подробна разбивка, която включва, когато е приложимо, всяко наложено увеличение или намаление, ако сделката е изпълнена от инвестиционния посредник при търгуване за собствена сметка и инвестиционният посредник дължи най-добро изпълнение на клиента;

- н) полученият обменен курс, ако сделката включва обмен на валута;
- о) отговорности на клиента във връзка със сетълмента на сделката, включително срок за плащане или доставка, както и подходящи подробности за сметката, когато тези подробности и отговорности не са били съобщени преди това на клиента;
- п) когато контрагентът на клиента е бил самият инвестиционен посредник или което и да е лице от групата на инвестиционния посредник, или друг клиент на инвестиционния посредник — посочването на този факт, освен ако нареждането не е било изпълнено чрез система за търговия, която улеснява анонимното търгуване.

За целите на буква к), когато дадено нареждане се изпълнява на траншове, инвестиционният посредник може да предостави на клиента информация относно цената на всеки транш или средна цена. Когато се предоставя средна цена, инвестиционният посредник предоставя при поискване на клиента информация относно цената на всеки транш.

5. Инвестиционният посредник може да предостави на клиента информацията по параграф 4, като използва стандартни кодове, ако той също така предостави обяснение на използваните кодове.

Член 60

Задължения за докладване по отношение на управлението на портфейл

(член 25, параграф 6 от Директива 2014/65/ЕС)

1. Инвестиционните посредници, които предоставят услуга за управление на портфейл на клиенти, предоставят на всеки такъв клиент периодична справка на траен носител за дейностите по управление на портфейла, извършвани от името на този клиент, освен ако такава справка не се предоставя от друго лице.

2. Периодичната справка, изисквана по параграф 1, представлява коректен и балансиран преглед на извършените дейности и на резултатите от портфейла през отчетния период и включва, когато е приложимо, следната информация:

- а) име на инвестиционния посредник;
- б) име или друго обозначаване на сметката на клиента;
- в) описание на съдържанието и оценката на портфейла, включително подробности за всеки държан финансов инструмент, неговата пазарна или справедлива стойност, когато пазарната стойност не е налична, и салдо на паричните средства в началото и в края на отчетния период, както и резултатите от портфейла през отчетния период;
- г) общия размер на начислените такси и задължения през отчетния период, като се разбият по пера поне общите такси по управлението и общите разходи, свързани с изпълнението, и при необходимост съобщение, че при поискване ще се предостави по-подробна разбивка;
- д) сравнение на резултатите през периода, обхванат от справката, с целевия показател за ефективност на инвестицията (ако има такъв), договорен между инвестиционния посредник и клиента;
- е) общия размер на дивидентите, лихвите и другите плащания, получени през отчетния период във връзка с портфейла на клиента;
- ж) информация относно други корпоративни действия, пораждащи права във връзка с финансовите инструменти, държани в портфейла;
- з) за всяка извършена сделка през периода — информацията по член 59, параграф 4, букви в)–л), доколкото е приложимо, освен ако клиентът избере да получава информацията относно изпълнените сделки на индивидуална основа, като в този случай се прилага параграф 4 от настоящия член.

3. Периодичната справка по параграф 1 се предоставя веднъж на три месеца, с изключение на следните случаи:

- а) когато инвестиционният посредник предоставя на своите клиенти достъп до онлайн система, отговаряща на критериите за траен носител, ако актуалните оценки на портфейла на клиента са достъпни и ако клиентът има лесен достъп до информацията, изисквана от член 63, параграф 2, и инвестиционният посредник разполага с доказателства, че клиентът е осъществил достъп до оценката на своя портфейл поне веднъж през съответното тримесечие;

- б) в случаите, когато се прилага параграф 4, периодичната справка трябва да се предоставя поне веднъж на всеки 12 месеца;
- в) когато споразумението между инвестиционния посредник и клиента за управление на портфейл разрешава финансиран с дълг портфейл, периодичната справка трябва се предоставя поне веднъж месечно.

Изключението, предвидено в буква б), не се прилага в случай на сделки с финансови инструменти, обхванати от член 4, параграф 1, точка 44, буква в) от Директива 2014/65/ЕС или попадащи в някоя от точки 4—11 в раздел В от приложение I на посочената директива.

4. В случаите, когато клиентът избере да получава информацията относно изпълнените сделки на индивидуална основа, инвестиционните посредници незабавно предоставят на клиента при изпълнение на сделка от управителя на портфейла основната информация относно тази сделка на траен носител.

Инвестиционният посредник изпраща на клиента съобщение, потвърждаващо сделката и съдържащо информацията по член 59, параграф 4, не по-късно от първия работен ден след изпълнението или когато инвестиционният посредник получава потвърждението от трета страна — не по-късно от първия работен ден след получаването на потвърждението от третата страна.

Втора алинея не се прилага, когато потвърждението би съдържало същата информация като потвърждение, което незабавно се изпраща до клиента от друго лице.

Член 61

Задължения за докладване по отношение на приемливи насрещни страни

(член 24, параграф 4 и член 25, параграф 6 от Директива 2014/65/ЕС)

Прилагат се изискванията към докладите за непрофесионални и професионални клиенти по членове 49 и 59 с изключение на случаите, когато инвестиционните посредници сключат споразумения с приемливи насрещни страни за определяне на съдържанието и сроковете на докладите.

Член 62

Допълнителни задължения за докладване по отношение на управлението на портфейл или сделки с условни задължения

(член 25, параграф 6 от Директива 2014/65/ЕС)

1. Инвестиционните посредници, които предоставят услугата за управление на портфейл, информират клиента, ако общата стойност на портфейла, оценена в началото на всеки отчетен период, се обезцени с 10 % и впоследствие с кратни на 10 % стойности, не по-късно от края на работния ден, в който този праг е преминал, или ако прагът е преминал в неработен ден — до края на следващия работен ден.
2. Инвестиционните посредници, които държат сметка на непрофесионален клиент, включваща позиции във финансирани с дълг финансови инструменти или сделки с условни задължения, информират клиента, когато първоначалната стойност на всеки инструмент се обезцени с 10 % и впоследствие с кратни на 10 % стойности. Докладването по настоящия параграф се извършва за всеки отделен инструмент, освен ако с клиента е договорено друго, и до края на работния ден, в който този праг е преминал, или ако прагът е преминал в неработен ден — до края на следващия работен ден.

Член 63

Справки за финансовите инструменти или средствата на клиента

(член 25, параграф 6 от Директива 2014/65/ЕС)

1. Инвестиционните посредници, които държат финансови инструменти на клиенти или средства на клиенти, изпращат веднъж на тримесечие на всеки клиент, за когото държат финансови инструменти или средства, справка на траен носител за тези финансови инструменти или средства, освен ако такава справка е предоставена в друга периодична справка. При поискване от клиента инвестиционните посредници предоставят тази справка по-често срещу възнаграждение, определено на търговска основа.

Първа алинея не се прилага към кредитна институция, получила лиценз по Директива 2000/12/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾ по отношение на депозити по смисъла на посочената директива, държани от тази институция.

⁽¹⁾ Директива 2000/12/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 март 2000 г. относно предприемането и осъществяването на дейност на кредитни институции (ОВ L 126, 26.5.2000 г., стр. 1).

2. Справката за активите на клиента по параграф 1 съдържа следната информация:
- а) подробности за всички финансови инструменти или средства, държани от инвестиционния посредник за клиента в края на периода, обхванат от справката;
 - б) степента, в която всеки финансов инструмент или средства на клиента са били предмет на сделки за финансиране с ценни книжа;
 - в) размера на всяка полза, постигната за клиента в резултат на участие в сделки за финансиране с ценни книжа, както и основата, на която са постигнати тези ползи.
 - г) изрично посочване на активите или средствата, които са предмет на правилата на Директива 2014/65/ЕС и мерките за нейното прилагане, и на тези, които не са, например които са предмет на договор за финансово обезпечение с прехвърляне на права;
 - д) изрично посочване на активите, които са засегнати от определени особености по отношение на правата на собственост, например които подлежат на обезпечителен интерес;
 - е) пазарната или оценената стойност, ако пазарната стойност не е налична, на финансовите инструменти, включени в справката, с изрично посочване на факта, че отсъствието на пазарна цена може да е показателно за липса на ликвидност. Оценената стойност се определя от инвестиционния посредник въз основа на принципа на полагане на максимални усилия.

В случаите, когато портфейлът на клиента съдържа постъпления от една или повече неуредени сделки, информацията по буква а) може да се основава или на датата на сключване на сделката, или на датата на сгълмента, при условие че една и съща основа се използва последователно за цялата такава информация в справката.

Периодичната справка за активите на клиента по параграф 1 не се предоставя, когато инвестиционният посредник предоставя на своите клиенти достъп до онлайн система, отговаряща на критериите за траен носител, ако актуални справки за финансовите инструменти или средствата на клиента са леснодостъпни от клиента и инвестиционният посредник разполага с доказателства, че клиентът е осъществил достъп до тази справка поне веднъж през съответното тримесечие.

3. Инвестиционните посредници, които държат финансови инструменти или средства и които извършват услуга за управление на портфейл за клиент, могат да включат справката за активите на клиента по параграф 1 в периодичната справка, която предоставят на този клиент по член 60, параграф 1.

РАЗДЕЛ 5

Най-добро изпълнение

Член 64

Критерии за най-добро изпълнение

(член 27, параграф 1 и член 24, параграф 1 от Директива 2014/65/ЕС)

1. При изпълнение на нареждания на клиенти инвестиционните посредници отчитат следните критерии при определяне на относителната значимост на факторите, посочени в член 27, параграф 1 от Директива 2014/65/ЕС:
- а) характеристики на клиента, включително категоризация на клиента като непрофесионален или професионален;
 - б) характеристики на нареждането на клиента, включително когато нареждането е свързано със сделка за финансиране с ценни книжа (СФЦК);
 - в) характеристики на финансовите инструменти, които са предмет на това нареждане;
 - г) характеристиките на местата за изпълнение, към които може да бъде насочено нареждането.

За целите на настоящия член и членове 65 и 66 „място за изпълнение“ означава регулиран пазар, МСТ, ОСТ, систематичен участник, маркет-мейкър, друг доставчик на ликвидност или субект, който изпълнява в трета държава функция, сходна с функциите, изпълнявани от някой от посочените по-горе субекти.

2. Даден инвестиционен посредник изпълнява задължението си по член 27, параграф 1 от Директива 2014/65/ЕС да предприема всички достатъчни стъпки за постигане на възможно най-добрия резултат за клиента, доколкото той изпълнява нареждане или конкретен аспект от нареждане, като следва конкретни указания от клиента относно нареждането или конкретния аспект на нареждането.

3. Инвестиционните посредници не могат да структурират или начисляват своите комисиони по начин, който дискриминира некоректно между местата за изпълнение на нареждания.
4. Когато изпълнява нареждания или взема решение за търгуване с извънборсови продукти, включително индивидуализирани продукти, инвестиционният посредник проверява коректността на цената, предлагана на клиента, като събира пазарни данни, използвани при оценката на цената на този продукт, и при възможност като извършва сравнения с подобни или съпоставими продукти.

Член 65

Задължение на инвестиционните посредници, предоставящи услуги за управление на портфейл и получаване и предаване на нареждания, да действат в най-добрия интерес на клиента

(член 24, параграфи 1 и 4 от Директива 2014/65/ЕС)

1. Когато предоставят услуга за управление на портфейл, инвестиционните посредници спазват задължението по член 24, параграф 1 от Директива 2014/65/ЕС да действат в съответствие с най-добрите интереси на своите клиенти, когато пласират нарежданията при други субекти за изпълнение, което произтича от решенията на инвестиционния посредник да търгува с финансови инструменти от името на своя клиент.
2. Когато предоставят услуга за получаване и предаване на нареждания, инвестиционните посредници спазват задължението по член 24, параграф 1 от Директива 2014/65/ЕС да действат в съответствие с най-добрите интереси на своите клиенти, когато предават нарежданията на клиенти на други субекти за изпълнение.
3. За да спазват параграфи 1 и 2, инвестиционните посредници спазват параграфи 4 до 7 на настоящия член и член 64, параграф 4.
4. Инвестиционните посредници предприемат всички достатъчни мерки за постигане на възможно най-добрия резултат за своите клиенти, като отчитат факторите, посочени в член 27, параграф 1 от Директива 2014/65/ЕС. Относителната значимост на тези фактори се определя чрез позоваване на критериите, изложени в член 64, параграф 1, а за непрофесионални инвеститори — на изискването по член 27, параграф 1 от Директива 2014/65/ЕС.

Инвестиционният посредник изпълнява своите задължения по параграф 1 или 2 и не е задължен да предприема мерките, посочени в настоящия параграф, доколкото той следва конкретни указания на клиента при пласиране на нареждане или предаване на нареждане на друго лице за изпълнение.

5. Инвестиционните посредници формулират и прилагат политика, която да им позволи да спазват задължението по параграф 4. Политиката определя по отношение на всеки един клас инструменти субектите, при които се пласират нарежданията или на които инвестиционният посредник предава нарежданията за изпълнение. Определените субекти трябва да имат правила за изпълнение на нареждания, която позволява на инвестиционния посредник да изпълни задълженията си по настоящия член, когато пласира или предава нареждания на такъв субект за изпълнение.
6. Инвестиционните посредници предоставят на своите клиенти информация за политиката, установена в съответствие с параграф 5 и член 66, параграфи 2—9. Инвестиционните посредници предоставят на своите клиенти подходяща информация за инвестиционния посредник и за субектите, избрани за изпълнение. По-конкретно, когато инвестиционният посредник избере други дружества за предоставянето на услуги за изпълнение на нареждания, той обобщава и оповестява публично, ежегодно, за всеки клас финансови инструменти, първите пет инвестиционни посредника по търгувани обеми, на които е предавал или пласирал клиентски нареждания за изпълнение през предходната година, и информация относно качеството на полученото изпълнение. Информацията трябва да съответства на информацията, публикувана в съответствие с техническите стандарти разработени по член 27, параграф 10, буква б) от Директива 2014/65/ЕС.

По разумно искане на клиент инвестиционните посредници предоставят на своите клиенти или потенциални клиенти информация относно субектите, на които нарежданията се предават или пласират за изпълнение.

7. Инвестиционните посредници наблюдават редовно ефективността на политиката, установена в съответствие с параграф 5, и по-конкретно качеството на изпълнение на субектите, определени в тази политика, и при необходимост коригират евентуалните недостатъци.

Инвестиционните посредници извършват преглед на политиката и правилата поне веднъж годишно. Такъв преглед се извършва също така и при всяка съществена промяна, която засяга способността на посредника да постигне възможно най-добрите резултати за своите клиенти.

Инвестиционните посредници оценяват дали е настъпила съществена промяна, и разглеждат въпроса за извършване на промени по отношение на местата или субектите за изпълнение, на които разчитат в значителна степен за спазване на основното изискване за най-добро изпълнение.

Съществена промяна означава важно събитие, което може да засегне параметрите за най-добро изпълнение, като разходи, цена, скорост, вероятност за изпълнение и сегмент, размер, естество и всяко друго съображение, имащо значение за изпълнението на нареждането.

8. Настоящият член не се прилага, когато инвестиционен посредник, който предоставя услуга за управление на портфейл или получаване и предаване на нареждания, също така изпълнява получените нареждания или решенията за търгуване от името на портфейла на клиента. В тези случаи се прилага член 27 от Директива 2014/65/ЕС.

Член 66

Политика по отношение на изпълнението

(член 27, параграфи 5 и 7 от Директива 2014/65/ЕС)

1. Инвестиционните посредници преразглеждат поне веднъж годишно политиката по отношение на изпълнението, установена в изпълнение на член 27, параграф 4 от Директива 2014/65/ЕС, както и своите правила за изпълнение на нареждания.

Такъв преглед се извършва също така и при всяка съществена промяна съгласно определението в член 65, параграф 7, която засяга способността на инвестиционния посредник да продължи да постига последователно най-добрите възможни резултати при изпълнение на нарежданията на своите клиенти, като използва местата за изпълнение, включени в неговата политика по отношение на изпълнението. Инвестиционният посредник оценява дали е настъпила съществена промяна и разглежда въпроса за промяна на относителната значимост на факторите за най-добро изпълнение с оглед на спазването на основното изискване за най-добро изпълнение.

2. Информацията за политиката по отношение на изпълнението се индивидуализира в зависимост от класа финансов инструмент и вида на предоставяната услуга, и съдържа информацията, посочена в параграфи 3—9.

3. Инвестиционните посредници предоставят на клиентите следните подробности относно своята политика по отношение на изпълнението своевременно преди предоставянето на услугата:

- а) относителната значимост, която инвестиционният посредник придава в съответствие с критериите, посочени в член 59, параграф 1, на факторите по член 27, параграф 1 от Директива 2014/65/ЕС, или процеса, чрез който инвестиционният посредник определя относителната значимост на тези фактори;
- б) списък на местата за изпълнение на нареждания, на които инвестиционният посредник разчита значително при изпълнението на задължението си за предприемане на всички разумни стъпки за последователно постигане на най-добрите възможни резултати при изпълнението на нареждания на клиенти и посочване на местата за изпълнение, използвани за всеки клас финансови инструменти, за нареждания на непрофесионални клиенти, нареждания на професионални клиенти и СФЦК;
- в) списък на факторите, използвани за избор на място за изпълнение, включително фактори от качествено естество, като схеми за клиринг, механизми за временно преустановяване или ограничаване на търговията (circuit breakers), действия по предварително зададен график и всяко друго значимо съображение, както и относителната важност на всеки фактор; информацията относно факторите, използвани за избор на място за изпълнение, трябва да съответства на механизмите за контрол, използвани от инвестиционния посредник за доказване пред клиентите на последователното постигане на най-добро изпълнение при прегледа на адекватността на тази политика и на правилата;
- г) начините, по които фактори на изпълнението като цена, разходи, вероятност за изпълнение и всички други значими фактори биват отчитани като част от всички достатъчни стъпки за получаване на възможно най-добрия резултат за клиента;
- д) когато е приложимо, информация, че инвестиционният посредник изпълнява нареждания извън място за търговия, последиците, например риска от насрещната страна, породен от изпълнението извън място за търговия, и при поискване от клиента — допълнителна информация относно последиците от този вид изпълнение;
- е) ясно и открояващо се предупреждение, че всякакви конкретни указания на клиента могат да възпрепятстват инвестиционния посредник да предприеме мерките, които той е предвидил и прилага в своята политика за постигане на възможно най-добрите резултати при изпълнението на тези нареждания по отношение на елементите, обхванати от тези указания.

ж) резюме на процеса за избор на места за изпълнение, използваните стратегии на изпълнение, процедурите и процесите, използвани за анализ на качеството на полученото изпълнение, и начините, по които инвестиционният посредник наблюдава и проверява дали са получени възможно най-добрите резултати за клиентите.

Тази информация се предоставя на траен носител или чрез уебсайт (когато това не представлява траен носител), при условие че са спазени условията, посочени в член 3, параграф 2.

4. Когато прилагат различни такси в зависимост от мястото за изпълнение, инвестиционните посредници обяснява тези разлики с достатъчно подробности, за да позволят на клиента да разбере предимствата и недостатъците, свързани с избора на едно единствено място за изпълнение.

5. Когато инвестиционните посредници предлагат на клиенти да изберат място за изпълнение, се предоставя коректна, ясна и неподвеждаща информация, за да не се допусне клиентът да избере едно място за изпълнение вместо друго единствено въз основа на ценовата политика, прилагана от посредника.

6. Инвестиционните посредници получават плащания от трети лица само ако тези плащания съответстват на член 24, параграф 9 от Директива 2014/65/ЕС и информират клиентите относно стимулите, които инвестиционният посредник може да получава от местата за изпълнение. В информацията се посочват таксите, които инвестиционният посредник начислява на всички насрещни страни, участващи в сделката, а когато таксите варират в зависимост от клиента, в информацията се посочват максималните такси или диапазона от такси, които могат да са дължими.

7. Когато инвестиционният посредник начислява вземания от двама или повече участници в сделка в съответствие с член 24, параграф 9 от Директива 2014/65/ЕС и мерките за нейното прилагане инвестиционният посредник информира своите клиенти за стойността на всички парични и непарични облаги, получавани от посредника.

8. Когато клиент отправя до инвестиционен посредник разумни и пропорционални искания за информация относно неговите политики и правила, както и за реда за преразглеждането им, този инвестиционен посредник отговаря ясно и в разумен срок.

9. Когато инвестиционен посредник изпълнява нареждания за непрофесионални клиенти, той предоставя на тези клиенти резюме на съответната политика, акцентиращо върху общия размер на разходите, заплащани от тях. Резюмето съдържа също така препратка към най-актуалните данни за качеството на изпълнение, публикувани в съответствие с член 27, параграф 3 от Директива 2014/65/ЕС, за всяко място за изпълнение, посочено от инвестиционния посредник в неговата политика по отношение на изпълнението.

РАЗДЕЛ 6

Обработване на нареждания на клиенти

Член 67

Общи принципи

(член 28, параграф 1 и член 24, параграф 1 от Директива 2014/65/ЕС)

1. Инвестиционните посредници спазват следните условия при изпълнение на нареждания на клиенти:

- а) гарантират, че изпълнените от името на клиентите нареждания са незабавно и вярно регистрирани и разпределени;
- б) изпълняват сравними в други отношения нареждания на клиенти последователно и незабавно, освен ако това е неосъществимо поради характеристиките на нареждането или преобладаващите пазарни условия или ако интересите на клиента не налагат обратното;
- в) информират непрофесионалния клиент за всяко съществено затруднение, свързано с правилното изпълнение на нарежданията, незабавно при узнаване за затруднението.

2. Когато инвестиционен посредник отговаря за надзор или организиране на сетълмент на изпълнено нареждане, той предприема всички разумни мерки да гарантира, че всички финансови инструменти на клиента или средства на клиента, получени при сетълмента на това изпълнено нареждане, се доставят незабавно и коректно по сметката на съответния клиент.

3. Инвестиционният посредник не злоупотребява с информацията, свързана с висящи нареждания на клиенти и трябва да предприеме всички разумни стъпки за предотвратяване на злоупотреба с такава информация от което и да е от неговите съответни лица.

Член 68

Групиране и разпределяне на нареждания

(член 28, параграф 1 и член 24, параграф 1 от Директива 2014/65/ЕС)

1. Инвестиционният посредник не изпълнява нареждане на клиент или сделка за своя собствена сметка групирано с нареждане на друг клиент, освен ако не са изпълнени следните условия:
 - а) малко вероятно е групирането на нареждания и сделки като цяло да бъде в ущърб на който и да е клиент, чието нареждане ще се групира;
 - б) сведено е до знанието на всеки клиент, чието нареждане ще се групира, че групирането може да доведе до последици, които са в ущърб по отношение на конкретно нареждане;
 - в) установена е и ефективно се прилага политика за разпределение на нарежданията, която предвижда коректното разпределение на групираните нареждания и сделки, включително начините, по които обемът и цената на нарежданията определят разпределянето и третирането на частични изпълнения.
2. Когато инвестиционният посредник групира нареждане с едно или повече нареждания на клиенти и групираното нареждане е изпълнено частично, инвестиционният посредник разпределя свързаните сделки в съответствие със своята политика за разпределение на нареждания.

Член 69

Групиране и разпределяне на сделки за собствена сметка

(член 28, параграф 1 и член 24, параграф 1 от Директива 2014/65/ЕС)

1. Инвестиционни посредници, които групират сделки за своя собствена сметка с едно или повече нареждания на клиенти, не разпределят свързаните сделки по начин, който уврежда клиент.
2. Когато инвестиционен посредник групира нареждане на клиент със сделка за своя собствена сметка и групираното нареждане е изпълнено частично, той разпределя свързаните с клиента сделки с приоритет пред тези на посредника.

Когато инвестиционният посредник е в състояние да докаже на разумни основания, че без групирането не би бил в състояние да изпълни нареждането при такива благоприятни условия или изобщо да го изпълни, той може да разпредели сделката за своя собствена сметка пропорционално в съответствие с политиката за разпределение на нареждания по член 68, параграф 1, буква в).

3. Като част от политиката за разпределяне на нареждания по член 68, параграф 1, буква в) инвестиционните посредници въвеждат процедури за предотвратяване на преразпределянето по увреждащ клиентите начин на сделки за своя собствена сметка, които се изпълняват групирано с нареждания на клиенти.

Член 70

Своевременно, коректно и експедитивно изпълнение на нареждания на клиенти и публикуване на неизпълнени лимитирани нареждания на клиенти за акции, търгувани на място за търговия

(член 28 от Директива 2014/65/ЕС)

1. Лимитираното нареждане на клиент по отношение на акции, допуснати за търговия на регулиран пазар или търгувани на място за търговия, което не е изпълнено незабавно при преобладаващи пазарни условия съгласно член 28, параграф 2 от Директива 2014/65/ЕС, се счита за публично достъпно, когато инвестиционният посредник е подал нареждането за изпълнение на регулиран пазар или на МСТ, или когато нареждането е публикувано от доставчик на услуги за докладване на данни, установен в една държава членка, и може да бъде изпълнено лесно веднага щом позволят пазарните условия.
2. Регулираните пазари или МСТ се приоритизират в съответствие с политиката на инвестиционния посредник по отношение на изпълнението така, че да се гарантира изпълнение веднага щом позволят пазарните условия.

РАЗДЕЛ 7

Приемливи насрещни страни

Член 71

Приемливи насрещни страни

(член 30 от Директива 2014/65/ЕС)

1. Освен категориите, които са изрично посочени в член 30, параграф 2 от Директива 2014/65/ЕС, държавите членки могат да признаят за приемлива насрещна страна, в съответствие с член 30, параграф 3 на посочената директива, предприятие, попадащо в категория клиенти, които следва да бъдат разглеждани като професионални клиенти в съответствие с параграфи 1, 2 и 3 от раздел I от приложение II към посочената директива.
2. Когато в съответствие с член 30, параграф 2, алинея втора от Директива 2014/65/ЕС приемлива насрещна страна поиска третиране като клиент, чиито делови взаимоотношения с инвестиционния посредник са предмет на членове 24, 25, 27 и 28 от посочената директива, искането се изготвя в писмена форма и указва дали третирането като непрофесионален клиент или като професионален клиент се отнася за една или повече инвестиционни услуги или сделки, или за един или повече видове сделки или продукти.
3. Когато приемлива насрещна страна поиска третиране като клиент, чиито делови взаимоотношения с инвестиционния посредник са предмет на членове 24, 25, 27 и 28 от Директива 2014/65/ЕС, но не поиска изрично третиране като непрофесионален клиент, инвестиционният посредник третира тази приемлива насрещна страна като професионален клиент.
4. Когато приемлива насрещна страна изрично поиска третиране като непрофесионален клиент, инвестиционният посредник третира приемливата насрещна страна като непрофесионален клиент, прилагайки разпоредбите по отношение на исканията за третиране като непрофесионален клиент, установени в алинеи втора, трета и четвърта в раздел I от приложение II към Директива 2014/65/ЕС.
5. Когато клиент поиска третиране като насрещна приемлива страна в съответствие с член 30, параграф 3 от Директива 2014/65/ЕС, се прилага следната процедура:
 - а) инвестиционният посредник предоставя на клиента ясно писмено предупреждение относно последиците за клиента от такова искане, включително видовете защита, които клиентът може да загуби;
 - б) клиентът потвърждава писмено искането за третиране като приемлива насрещна страна или като цяло, или по отношение на една или повече инвестиционни услуги или сделка, или видове сделки или продукти, както и това, че разбира последиците от загубата на защита в резултат на искането.

РАЗДЕЛ 8

Водене на документация

Член 72

Съхраняване на документация

(член 16, параграф 6 от Директива 2014/65/ЕС)

1. Документацията се съхранява на носител, който позволява съхранение на информацията по начин, достъпен за бъдещи справки от страна на компетентния орган, и в такава форма и начин, че да бъдат спазени следните условия:
 - а) компетентният орган може да я получи лесно и да възстанови всички основни етапи на обработка на всяка сделка;
 - б) възможна е лесна проверка на всички поправки или други изменения, както и на съдържанието на документите преди такива поправки и изменения;
 - в) манипулирането или изменението на документите по друг начин е невъзможно;
 - г) възможно е използването на информационни технологии или други ефективни средства, когато анализът на данните не може да бъде извършен лесно поради обема и естеството на тези данни; и
 - д) правилата на инвестиционния посредник съответстват на изискванията за съхранение на документацията независимо от използваната технология.

2. Инвестиционните посредници водят като минимум регистрите, посочени в приложение I към настоящия регламент, в зависимост от естеството на своите дейности.

Списъкът на регистрите, посочени в приложение I към настоящия регламент, не ограничава действието на което и да било друго задължение за водене на документация, произтичащо от други нормативни актове.

3. Инвестиционните посредници водят също така писмена документация за всички политики и процедури, които са длъжни да поддържат в съответствие с Директива 2014/65/ЕС, Регламент (ЕС) № 600/2014, Директива 2014/57/ЕС и Регламент (ЕС) № 596/2014 и съответните мерки за прилагане на посочените актове.

Компетентните органи могат да изискват от инвестиционните посредници да водят допълнителни регистри освен посочените в списъка по Приложение I към настоящия регламент.

Член 73

Водене на документацията относно правата и задълженията на инвестиционния посредник и на клиента

(член 25, параграф 5 от Директива 2014/65/ЕС)

Документацията, която определя съответните права и задължения на инвестиционния посредник и на клиента по споразумение за предоставяне на услуги или условията, при които инвестиционният посредник предоставя услуги на клиент, се съхранява поне докато продължават отношенията с клиента.

Член 74

Водене на документацията относно нареждания на клиенти и решения за търгуване

(член 16, параграф 6 от Директива 2014/65/ЕС)

По отношение на всяко първоначално нареждане, получено от клиент и по отношение на всяко взето първоначално решение за търгуване, инвестиционният посредник незабавно регистрира и поддържа на разположение на компетентните органи поне данните, посочени в раздел 1 от приложение IV към настоящия регламент, доколкото са приложими към въпросното нареждане или въпросното решение за търгуване.

Когато данните, посочени в раздел 1 от приложение IV към настоящия регламент, се изискват и по членове 25 и 26 от Регламент (ЕС) № 600/2014, тези данни се поддържат по последователен начин и в съответствие със същите стандарти, които са установени по членове 25 и 26 от Регламент (ЕС) № 600/2014.

Член 75

Водене на документацията относно сделки и обработване на нареждания

(член 16, параграф 6 от Директива 2014/65/ЕС)

Незабавно след получаване на нареждане от клиент или вземане на решение за търгуване инвестиционните посредници регистрират и поддържат на разположение на компетентните органи поне данните, посочени в раздел 2 от приложение IV, доколкото са приложими към въпросното нареждане или въпросното решение за търгуване.

Когато данните, посочени в раздел 2 от приложение IV към настоящия регламент, се изискват и по членове 25 и 26 от Регламент (ЕС) № 600/2014, тези данни се поддържат по последователен начин и в съответствие със същите стандарти, които са установени по членове 25 и 26 от Регламент (ЕС) № 600/2014.

Член 76

Регистриране на телефонни разговори или електронни съобщения

(член 16, параграф 7 от Директива 2014/65/ЕС)

1. Инвестиционните посредници установяват, прилагат и поддържат ефективна политика по отношение на регистрирането на телефонни разговори и електронни съобщения, изложена в писмен вид в съответствие с големината и организационната структура на инвестиционния посредник, както и с естеството, мащаба и сложността на неговата стопанска дейност. Политиката включва следните елементи:

а) посочване на телефонните разговори и електронните съобщения, в това число съответните вътрешни телефонни разговори и електронни съобщения, които са предмет на задълженията за регистриране в съответствие с член 16, параграф 7 от Директива 2014/65/ЕС; и

- б) определяне на процедурите, които следва да бъдат спазвани, и на мерките, които следва да бъдат приети, за да се гарантира спазването от страна на инвестиционния посредник на алинея трета и алинея осма на член 16, параграф 7 от Директива 2014/65/ЕС, когато възникнат изключителни обстоятелства и посредникът не може да регистрира разговора или съобщението на устройствата, които са издадени, приети или разрешени от посредника. Доказателства за такива обстоятелства трябва да се съхраняват и да са достъпни от компетентните органи.
2. Инвестиционните посредници гарантират ефективен надзор и контрол от страна на управителните органи върху политиките и процедурите, отнасящи се до регистрирането от посредника на телефонни разговори и електронни съобщения.
3. Инвестиционните посредници вземат необходимите мерки с оглед механизмите за спазване на изискванията за регистриране да са технологично неутрални. Инвестиционните посредници оценяват периодично ефективността на своите политики и процедури и приемат такива алтернативни или допълнителни мерки и процедури, които са необходими и целесъобразни. Като минимум такива алтернативни или допълнителни мерки се приемат, когато инвестиционният посредник приеме или позволи използването на ново средство за комуникация.
4. Инвестиционните посредници водят и редовно актуализират регистри на лицата, които имат фирмени или собствени устройства, одобрени за използване от инвестиционния посредник.
5. Инвестиционните посредници образуват и обучават служителите по процедурите, регламентиращи изискванията по член 16, параграф 7 от Директива 2014/65/ЕС.
6. За да наблюдават спазването на изискванията за регистриране и за водене на регистри по член 16, параграф 7 от Директива 2014/65/ЕС, инвестиционните посредници осъществяват периодично наблюдение на сделки и нареждания, подлежащи на тези изисквания, включително съответните разговори. Това наблюдение трябва да бъде основано на рисковете и пропорционално.
7. Инвестиционните посредници демонстрират политиките, процедурите и управленския надзор пред компетентните органи при поискване.
8. Преди инвестиционните посредници да предоставят инвестиционни услуги или дейности, отнасящи се до приемането, предаването и изпълнението на нареждания на нови и съществуващи клиенти, инвестиционните посредници информират клиента за това, че:
- а) разговорите и съобщенията се записват; и
 - б) копие от записите на тези разговори с клиента и съобщения с клиента ще бъде на разположение при поискване за срок от пет години и, когато е поискано от компетентния орган, за срок до седем години.
- Информацията по алинея първа се предоставя на езика или езиците, използвани за предоставянето на инвестиционни услуги на клиенти.
9. Инвестиционните посредници регистрират на траен носител всяка съществена информация, отнасяща се до съответните преки разговори с клиенти. Регистрираната информация съдържа като минимум следното:
- а) дата и час на срещите;
 - б) място на срещите;
 - в) идентификация на участниците;
 - г) инициатор на срещите; и
 - д) значима информация относно нареждането на клиента, включително цена, обем, вид на нареждането и кога трябва да бъде предадено или изпълнено.
10. Записите се съхраняват на траен носител, който позволява тяхното възпроизвеждане или копиране, и във формат, който не позволява промяната или изтриването на оригиналния запис.

Записите се съхраняват върху носител така, че да бъдат леснодостъпни и налични за клиенти при поискване.

Инвестиционните посредници осигуряват качеството, точността и пълнотата на регистрите на всички телефонни записи и електронни комуникации.

11. Срокът за съхранение на даден запис започва от датата, на която е създаден записът.

РАЗДЕЛ 9

Пазари за растеж за мсп

Член 77

Квалифициране като МСП

(член 4, параграф 1, точка 13 от Директива 2014/65/ЕС)

1. Емитент, чиито акции са допуснати за търговия в продължение на по-малко от три години, се счита за МСП за целите на член 33, параграф 3, буква а) от Директива 2014/65/ЕС, когато неговата пазарна капитализация е под 200 милиона евро въз основа на един от следните показатели:
 - а) цената на акциите при затваряне в първия ден за търгуване, ако неговите акции са допуснати за търговия в продължение на по-малко от една година;
 - б) последната цена на акциите при затваряне за първата година на търгуване, ако неговите акции са допуснати за търговия в продължение на повече от една година, но по-малко от две години;
 - в) средната цена, формирана от последните цени на акциите при затваряне за първата и за втората година на търгуване, ако неговите акции са допуснати за търговия в продължение на повече от две години, но по-малко от три години.
2. Емитент, нито един капиталов инструмент на който не се търгува на което и да е място за търговия, се счита за МСП за целите на член 4, параграф 1, точка 13 от Директива 2014/65/ЕС ако съгласно последните си годишни или консолидирани счетоводни отчети е изпълнил най-малко два от следните три критерия: средният брой на служители през финансовата година е по-малко от 250, общата балансова стойност не надвишава 43 000 000 EUR и нетният годишен оборот не надвишава 50 000 000 EUR.

Член 78

Регистрация като пазар за растеж за МСП

(член 33, параграф 3 от Директива 2014/65/ЕС)

1. Когато определя дали най-малко 50 % от емитентите, допуснати за търговия на МСТ, са МСП за целите на регистрацията на пазара за растеж за МСП в съответствие с член 33, параграф 3, буква а) от Директива 2014/65/ЕС, компетентният орган на държавата членка, която е приемаща държава членка на оператора на МСТ, изчислява средното съотношение на МСП спрямо общия брой емитенти, чиито финансови инструменти са допуснати за търговия на този пазар. Средното съотношение се изчислява към 31 декември на предходната година като средна стойност на съотношенията в края на дванадесетте месеца на тази календарна година.

Без да се засягат другите условия за регистрация по член 33, параграф 3, букви б)—ж) от Директива 2014/65/ЕС, компетентният орган регистрира като пазар за растеж за МСП кандидат, който няма предишна оперативна история и след изтичането на три календарни години проверява дали този кандидат спазва минималното съотношение на МСП, определено в съответствие с алинея първа.

2. По отношение на критериите, установени в член 33, параграф 3, букви б), в), г) и е) от Директива 2014/65/ЕС, компетентният орган на държавата членка, която е приемаща държава членка на оператора на МСТ, не регистрира МСТ като пазар за растеж за МСП, освен ако се е уверил, че тази МСТ:

- а) е установила и прилага правила, осигуряващи обективни и прозрачни критерии за първоначално и по-нататъшно допускане на емитенти до търговия на нейното място за търговия;
- б) има модел на извършване на дейност, който е подходящ за изпълнението на нейните функции и осигурява поддържането на коректна и нормална търговия с финансовите инструменти, допуснати за търговия на нейното място за търговия;
- в) е установила и прилага правила, които изискват от емитент, кандидатстващ за допускане на неговите инструменти за търговия на МСТ, да публикува, в случаите когато не се прилага Директива 2003/71/ЕО, подходящ документ за допускане, който е изготвен на отговорност на емитента и изрично посочва дали е одобрен или прегледан, и от кое лице;
- г) е установила и прилага правила, които определят минималното съдържание на документа по точка в), така че на инвеститорите да бъде предоставена достатъчно информация, за да извършат информирана оценка на финансовото състояние и перспективите на емитента и на правата, които предоставят неговите ценни книжа;

- д) изисква от емитента да посочи в документа за допускане по точка в) дали по негово мнение оборотният му капитал е достатъчен за посрещане на неговите съществуващи потребности или ако не е — как възнамерява да осигури необходимия допълнителен капитал;
- е) е установила правила за това документът за допускане по точка в) да подлежи на подходящ преглед по отношение на неговата пълнота, последователност и разбираемост;
- ж) изисква от емитентите, чиито ценни книжа се търгуват на нейното място за търговия, да публикуват годишни финансови отчети до 6 месеца след края на всяка финансова година, както и шестмесечни финансови отчети до 4 месеца след края на първото шестмесечие на всяка финансова година;
- з) гарантира публичното разпространение на проспектите, изготвени в съответствие с Директива 2003/71/ЕО, на документите за допускане по точка в), на финансовите отчети по точка ж) и на информацията по член 7, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 596/2014, оповестена публично от емитентите, чиито ценни книжа се търгуват на нейното място за търговия, като ги публикува на своя уебсайт или предоставя на този сайт преки връзки към страницата в уебсайта на емитентите, където са публикувани посочените документи, отчети и информация;
- и) гарантира, че нормативната информация по точка з) и преките връзки са налични на нейната страница за срок от поне пет години.

Член 79

Заличаване на регистрацията като пазар за растеж за МСП

(член 33, параграф 3 от Директива 2014/65/ЕС)

1. По отношение на съотношението на МСП, без да се засягат другите условия по член 33, параграф 3, букви б)—ж) от Директива 2014/65/ЕС и член 78, параграф 2 от настоящия регламент, регистрацията на пазар за растеж за МСП може да бъде заличена от компетентния орган на неговата приемаща държава—членка само когато съотношението на МСП, определено в съответствие с член 78, параграф 1, алинея първа от настоящия регламент, спадне под 50 % в продължение на три последователни календарни години.
2. По отношение на условията, установени в член 33, параграф 3, букви б)—ж) от Директива 2014/65/ЕС и член 78, параграф 2 от настоящия регламент, регистрацията на пазар за растеж за МСП се заличава от компетентния орган на неговата приемаща държава—членка, когато тези условия престанат да се изпълняват.

ГЛАВА IV

ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА МЕСТАТА ЗА ТЪРГОВИЯ ВЪВ ВРЪЗКА С ИЗВЪРШВАНЕТО НА ДЕЙНОСТТА

Член 80

Обстоятелства, които представляват съществено увреждане на интересите на инвеститорите и нарушаване на нормалното функциониране на пазара

(член 32, параграфи 1 и 2 и член 52, параграфи 1 и 2 от Директива 2014/65/ЕС)

1. За целите на член 32, параграфи 1 и 2 и член 52, параграфи 1 и 2 от Директива 2014/65/ЕС се приема, че спирането или отстраняването от търговия на финансов инструмент е вероятно да причини съществено увреждане на интересите на инвеститорите или нарушаване на нормалното функциониране на пазара най-малко при следните обстоятелства:
 - а) когато то би създадо системен риск, нарушаващ финансовата стабилност, например наличие на потребност от закриване на доминираща пазарна позиция или вероятност за неизпълнение на задължения за сетълмент в значителен обем;
 - б) ако продължаването на търговията на пазара е необходимо за изпълнението на критични функции за управлението на риска след сключване на сделка, когато съществува потребност за ликвидирание на финансови инструменти поради неизпълнение от страна на клирингов член в рамките на процедури за неизпълнение на централен контрагент и централният контрагент би бил изложен на неприемливи рискове поради невъзможност за изчисляване на изискванията за марж;
 - в) когато може да е застрашена финансовата устойчивост на емитента, например при участие на емитента в корпоративна сделка или набиране на капитал.

2. При определяне на това дали спирането или отстраняването от търговия на финансов инструмент е вероятно да причини съществено увреждане на интересите на инвеститорите или нарушаване на нормалното функциониране на пазара във всеки конкретен случай, националният компетентен орган, пазарният оператор, организиращ регулиран пазар, или съответният инвестиционен посредник или съответният пазарен оператор, организиращ МСТ или ОСТ, взема предвид всички значими фактори, включително:

- а) значимостта на пазара по отношение на ликвидността, когато е вероятно последствията от действията да са по-значителни, когато тези пазари са по-значими по отношение на ликвидността от други пазари;
- б) естеството на предвижданото действие, когато действия с устойчиво или трайно въздействие върху способността на инвеститорите да търгуват финансов инструмент на място за търговия, например отстранявания, могат да имат по-силно въздействие върху инвеститорите, отколкото други действия;
- в) последващите ефекти от спиране или отстраняване на свързани в достатъчна степен деривати, индекси или целеви показатели, за които отстраненият или спреният инструмент служи като базов или съставляващ;
- г) последствията от спирането за интересите на крайни потребители на пазара, които не са финансови контрагенти, например субекти, които търгуват с финансови инструменти, за да хеджират търговски рискове.

3. Факторите по параграф 2 се вземат предвид и когато национален компетентен орган, пазарен оператор, организиращ регулиран пазар, инвестиционен посредник или пазарен оператор, организиращ МСТ или ОСТ, реши да не спира или отстранява от търговия финансов инструмент въз основа на обстоятелства, които не са обхванати от списъка в параграф 1.

Член 81

Обстоятелства, при които може да се предположи, че са налице значителни нарушения на правилата на място за търговия или ненормални условия на търговия, или срив в системата по отношение на финансов инструмент

(член 31, параграф 2 и член 54, параграф 2 от Директива 2014/65/ЕС)

1. Когато преценяват дали е приложимо изискването за незабавно информиране на съответните компетентни органи относно значителни нарушения на правилата на тяхното място за търговия или ненормални условия на търговия, или срив в системата по отношение на финансов инструмент, операторите на местата за търговия вземат предвид сигналите, посочени в раздел А от приложение III към настоящия регламент.
2. Информация се изисква само в случаите на важни събития, които имат потенциала да компрометират ролята и функцията на местата за търговия като част от инфраструктурата на финансовия пазар.

Член 82

Обстоятелства, при които може да се предположи, че са налице действия, показателни за поведение, което е забранено по Регламент (ЕС) № 596/2014

(член 31, параграф 2 и член 54, параграф 2 от Директива 2014/65/ЕС)

1. Когато преценяват дали е приложимо изискването за незабавно информиране на съответните компетентни органи относно действия, които може да са показателни за поведение, забранено по Регламент (ЕС) № 596/2014, операторите на местата за търговия вземат предвид сигналите, посочени в раздел Б от приложение III към настоящия регламент.
2. Операторът на едно или повече места за търговия, на които се търгува финансов инструмент и/или свързан финансов инструмент, прилага пропорционален подход и извършва преценка на задействаните сигнали, включително всички важни сигнали, които не са включени в раздел Б от приложение III към настоящия регламент, преди да информира съответния компетентен национален орган, като взема предвид следното:
 - а) отклоненията от обичайните начини на търгуване на финансовите инструменти, които са допуснати до търговия или търгувани на неговото място за търговия; и
 - б) информацията, която е налична или достъпна за оператора, независимо дали тази информация е вътрешна като част от операциите на мястото за търговия или публична.

3. Операторът на едно или няколко места за търговия взема предвид изпреварващи поведения, изразяващи се в това член или участник на пазара да търгува за собствена сметка преди негов клиент, и за тази цел използва данните в дневника за нареждания, които мястото за търговия е длъжно да регистрира в съответствие с член 25 от Регламент (ЕС) № 600/2014, по-конкретно данните, отнасящи се до начина, по който членът или участникът извършва своята търговска дейност.

ГЛАВА V

ДОКЛАДВАНЕ НА ПОЗИЦИИ В СТОКОВИ ДЕРИВАТИ

Член 83

Докладване на позиции

(член 58, параграф 1 от Директива 2014/65/ЕС)

1. За целите на седмичните доклади по член 58, параграф 1, буква а) от Директива 2014/65/ЕС задължението на място за търговия да публикува такъв отчет се прилага, когато едновременно са достигнати следните два прага:

- а) на дадено място за търговия съществуват 20 държатели на отворени позиции в даден договор; и
- б) абсолютната сума на брутния обем на късите или дългите позиции в общо откритите позиции, изразен в брой партиди от съответния стоков дериват, превишава четири пъти подлежащото на доставка предлагане на същия стоков дериват, изразено в брой партиди.

Буква б) не се прилага, когато стоковият дериват няма базов актив, който подлежи на физическа доставка, както и за квоти за емисии и техни деривати.

2. Праговете по параграф 1, буква а) се прилагат съвкупно на базата на всички категории лица, независимо от броя на държателите на позиции във всяка отделна категория лица.

3. За договорите, по които има по-малко от петима активни държатели на позиции в дадена категория лица, броят на държателите на позиции в тази категория не се публикува.

4. За договорите, които изпълняват за първи път условията по параграф 1, букви а) и б), местата за търговия публикуват първия седмичен отчет за договорите веднага след като това стане практически възможно, но във всички случаи не по-късно от 3 седмици след датата, на която праговете са достигнати за първи път.

5. В случай че условията по параграф 1, букви а) и б) повече не са спазени, мястото за търговия продължава да публикува седмичните доклади за срок от три месеца. Задължението за публикуване на седмичния доклад отпада, когато условията по параграф 1, букви а) и б) не са били изпълнени през цялото време до изтичането на този срок.

ГЛАВА VI

ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ДАННИ, ПРИЛОЖИМИ КЪМ ДОСТАВЧИЦИТЕ НА УСЛУГИ ЗА ДОКЛАДВАНЕ НА ДАННИ

Член 84

Задължения за предоставяне на данни при разумни търговски условия

(член 64, параграф 1 и член 65, параграф 1 от Директива 2014/65/ЕС)

1. За целите на предоставянето на пазарни данни, съдържащи информацията по членове 6, 20 и 21 от Регламент (ЕС) № 600/2014, на обществеността при разумни търговски условия в съответствие с член 64, параграф 1 и член 65, параграф 1 от Директива 2014/65/ЕС, одобрените механизми за публикуване (ОМП) и доставчиците на консолидирани данни (ДКД) спазват задълженията по членове 85—89.

2. Член 85, член 86, параграф 2, член 87, член 88, параграф 2 и член 89 не се прилагат за ОМП и ДКД, които предоставят пазарни данни безплатно на обществеността.

Член 85**Предоставяне на пазарни данни въз основа на разходите**

(член 64, параграф 1 и член 65, параграф 1 от Директива 2014/65/ЕС)

1. Цената на пазарните данни се определя въз основа на разходите за съставяне и разпространение на тези данни и може да включва разумен марж.
2. Разходите за съставяне и разпространение на пазарни данни могат да включват подходящ дял от общите разходи за друга услуга, предоставяна от ОМП и ДКД.

Член 86**Задължение за предоставяне на пазарни данни на недискриминационна основа**

(член 64, параграф 1 и член 65, параграф 1 от Директива 2014/65/ЕС)

1. ОМП и ДКД предоставят пазарни данни на една и съща цена и при едни и същи условия на всички клиенти, попадащи в една и съща категория, в съответствие с публикувани обективни критерии.
2. Евентуалните разлики в цените, прилагани за различни категории клиенти, трябва да са пропорционални на стойността, която пазарните данни представляват за тези клиенти, като се вземат предвид:
 - a) мащабът и обхватът на пазарните данни, включително броят на обхванатите финансови инструменти и търгувания обем;
 - b) целите, за които клиентът използва пазарните данни, включително дали данните се използват от клиента за собствените му търговски дейности, за препродажба или за обобщаване на данни.
3. За целите на параграф 1 ОМП и ДКД разполагат с гъвкав капацитет, за да могат клиентите да получават своевременен достъп до пазарни данни по всяко време при недискриминационни условия.

Член 87**Таксуване на база отделен потребител**

(член 64, параграф 1 и член 65, параграф 1 от Директива 2014/65/ЕС)

1. ОМП и ДКД таксуват използването на пазарни данни въз основа на потреблението на отделните крайни потребители на пазарни данни (на база „отделен потребител“). ОМП и ДКД трябва да имат правила, които гарантират, че всяко отделно използване на пазарни данни бива таксувано само веднъж.
2. Като дерогация от параграф 1 ОМП и ДКД могат по свое решение да не предоставят пазарни данни на база отделен потребител, когато таксуването на база отделен потребител е непропорционално на разходите за предоставяне на данни, като се вземат предвид мащабът и обхватът на пазарните данни.
3. ОМП и ДКД мотивират отказа да предоставят пазарни данни на база отделен потребител и публикуват тези мотиви на своята уебстраница.

Член 88**Отделяне и разбивка на пазарните данни**

(член 64, параграф 1 и член 65, параграф 1 от Директива 2014/65/ЕС)

1. ОМП и ДКД предоставят пазарните данни без да ги обвързват с други услуги.

2. Цените за пазарни данни се определят въз основа на нивото на разбивка на пазарните данни по член 12, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 600/2014, както е допълнително специфицирано в членове от Делегиран регламент (ЕС) 2017/572 на Комисията ⁽¹⁾.

Член 89

Задължение за прозрачност

(член 64, параграф 1 и член 65, параграф 1 от Директива 2014/65/ЕС)

1. ОМП и ДКД оповестяват и правят лесно разполагаеми за обществеността цената и другите условия за предоставянето на пазарни данни по начин, който е леснодостъпен.
2. Оповестяването включва следното:
 - а) текущи ценозаписи, включително следната информация:
 - i) такси, свързани с визуално представяне, за отделен потребител,
 - ii) такси, които не са свързани с визуално представяне,
 - iii) политики по отношение на отстъпките,
 - iv) такси, свързани с лицензионни условия,
 - v) такси за пазарни данни преди и след сключване на сделка,
 - vi) такси за други подгрупи от информация, включително тези, които се изискват в съответствие с [регулаторните технически стандарти по член 12, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 600/2014],
 - vii) други договорни условия;
 - б) предварително оповестяване с минимум 90-дневно предизвестие на предстоящи промени на цените;
 - в) информация относно съдържанието на пазарните данни, в това число:
 - i) брой на обхванатите инструменти,
 - ii) общо оборот с обхванатите инструменти,
 - iii) съотношение между пазарните данни преди и след сключване на сделка,
 - iv) информация относно всякакви данни, предоставяни допълнително към пазарните данни,
 - v) дата на последното изменение на лицензионната такса за предоставяните пазарни данни;
 - г) приходи, получени от предоставянето на пазарни данни, и дял на тези приходи в общите приходи на ОМП и ДКД;
 - д) информация относно начина на определяне на цената, включително използваните методики за осчетоводяване на разходите и информация относно специфичните принципи за разпределение на преките и променливите общи разходи и за поделяне на постоянните общи разходи между изготвянето и разпространението на пазарни данни и другите услуги, предоставяни от ОМП и ДКД.

ГЛАВА VII

КОМПЕТЕНТНИ ОРГАНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 90

Определяне на понятието за съществено значение на операциите на място за търговия в приемаща държава членка

(член 79, параграф 2 от Директива 2014/65/ЕС)

1. Счита се, че операциите на регулиран пазар в приемащата държава членка са от съществено значение за функционирането на пазарите на ценни книжа и за защитата на инвеститорите в тази приемаща държава членка, когато е изпълнен най-малко един от следните критерии:

- а) приемащата държава членка е била преди това държава членка по произход на съответния регулиран пазар;

⁽¹⁾ Делегиран регламент (ЕС) 2017/572 на Комисията от 2 юни 2016 г. за допълване на Регламент (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на регулаторните технически стандарти за определяне на данните, които да бъдат предоставяни преди и след сключването на сделките, и степента на подробност на данните (вж. страница 142 от настоящия брой на Официален вестник).

- б) въпросният регулиран пазар е придобит чрез сливане, придобиване или друг вид прехвърляне на цялата или част от стопанската дейност на регулиран пазар, който преди това е бил организиран от пазарен оператор, чието седалище или главно управление са били в приемашата държава членка.
2. Приема се, че операциите на МСТ или ОСТ в приемашата държава членка са от съществено значение за функционирането на пазарите на ценни книжа и за защитата на инвеститорите в тази приемаша държава членка, когато поне един от критериите по параграф 1 е изпълнен по отношение на тази МСТ или ОСТ, и е изпълнен поне един от следните допълнителни критерии:
- а) преди настъпването на някое от положенията в параграф 1 по отношение на МСТ или ОСТ пазарният дял на мястото за търговия е бил най-малко 10 % от търговията на база общия оборот в парично изражение, реализиран на местата за търговия и от систематичните участници в приемашата държава членка за поне един от класовете активи, които са предмет на задълженията за прозрачност по Регламент (ЕС) № 600/2014 г.;
- б) МСТ или ОСТ е регистрирана като пазар за растеж за МСП.

ГЛАВА VIII

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 91

Влизане в сила и прилагане

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от първата посочена дата в член 93, параграф 1, втора алинея от Директива 2014/65/ЕС.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 25 април 2016 година.

За Комисията
Председател
Jean-Claude JUNCKER

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Водене на документация

Минимален списък на регистрите, поддържани от инвестиционните посредници в зависимост от естеството на техните дейности

Естество на задължението	Вид на регистъра	Резюме на съдържанието	Законодателна препратка
--------------------------	------------------	------------------------	-------------------------

Оценка на клиента

Информация до клиентите	Съдържанието, предвидено в член 24, параграф 4 от Директива 2014/65/ЕС и членове 39—45 от настоящия регламент	Член 24, параграф 4 от ДПФИ II Членове 39—45 от настоящия регламент
Споразумения с клиенти	Регистрите, предвидени в член 25, параграф 5 от Директива 2014/65/ЕС	Член 24, параграф 5 от ДПФИ II Член 53 от настоящия регламент
Оценка на уместността и целесъобразността	Съдържанието, предвидено в член 25, параграфи 2 и 3 от Директива 2014/65/ЕС и член 50 от настоящия регламент	Член 25, параграфи 2 и 3 от Директива 2014/65/ЕС Членове 35, 36 и 37 от настоящия регламент

Обработване на нареждания

Обработване на нареждания на клиенти — групирани сделки	Регистрите, предвидени в членове 63—66 от настоящия регламент	Член 24, параграф 1 и член 28, параграф 1 от Директива 2014/65/ЕС Членове 63—66 от настоящия регламент
Групиране и разпределяне на сделки за собствена сметка	Регистрите, предвидени в член 65 от настоящия регламент	Член 28, параграф 1 и член 24, параграф 1 от Директива 2014/65/ЕС Член 65 от настоящия регламент

Нареждания и сделки на клиенти

Водене на регистри за нареждания на клиенти или решения за търгуване	Регистрите, предвидени в член 69 от настоящия регламент	Член 16, параграф 6 от Директива 2014/65/ЕС Член 69 от настоящия регламент
Водене на регистри за сделки и обработване на нареждания	Регистрите, предвидени в член 70 от настоящия регламент	Член 16, параграф 6 от Директива 2014/65/ЕС Член 70 от настоящия регламент

Представяне на информация на клиентите

Задължения по отношение на услугите, предоставяни на клиенти	Съдържанието, предвидено в членове 53—58 от настоящия регламент	Член 24, параграфи 1 и 6, и член 25, параграфи 1 и 6 от Директива 2014/65/ЕС Членове 53—58 от настоящия регламент
--	---	--

Защита на активите на клиентите

Финансови инструменти на клиенти, държани от инвестиционен посредник	Съдържанието, предвидено в член 16, параграф 8 от Директива 2014/65/ЕС и член 2 от Делегирана директива (ЕС) 2017/593 на Комисията	Член 16, параграф 8 от Директива 2014/65/ЕС Член 2 от Делегирана директива (ЕС) 2017/593
--	--	---

Естество на задължението	Вид на регистъра	Резюме на съдържанието	Законодателна препратка
	Парични средства на клиенти, държани от инвестиционен посредник	Съдържанието, предвидено в член 16, параграф 9 от Директива 2014/65/ЕС и член 2 от Делегирана директива (ЕС) 2017/593	Член 16, параграф 9 от Директива 2014/65/ЕС Член 2 от Делегирана директива (ЕС) 2017/593
	Използване на финансови инструменти на клиенти	Регистрите, предвидени в член 5 от Делегирана директива (ЕС) 2017/593	Член 16, параграфи 8—10 от Директива 2014/65/ЕС Член 5 от Делегирана директива (ЕС) 2017/593

Комуникация с клиенти

	Информация относно разходите и свързаните такси	Съдържанието, предвидено в член 45 от настоящия регламент	Член 24, параграф 4, точка в) от Директива 2014/65/ЕС Член 45 от настоящия регламент
	Информация относно инвестиционния посредник и неговите услуги, финансовите инструменти и защитата на активите на клиентите	Съдържанието, предвидено в членове 45 и 46 от настоящия регламент	Член 24, параграф 4 от Директива 2014/65/ЕС Членове 45 и 46 от настоящия регламент
	Информация до клиентите	Регистри на съобщения	Член 24, параграф 3 от Директива 2014/65/ЕС Член 39 от настоящия регламент
	Маркетингови съобщения (с изключение на тези в устна форма)	Всяко маркетингово съобщение, издадено от инвестиционния посредник (с изключение на тези в устна форма) съгласно предвиденото в членове 36 и 37 от настоящия регламент	Член 24, параграф 3 от Директива 2014/65/ЕС Членове 36 и 37 от настоящия регламент
	Инвестиционни съвети за непрофесионални клиенти	i) Фактът, че е бил предоставен инвестиционен съвет, часът и датата на предоставяне, ii) препоръчаният финансов инструмент, и iii) докладът за уместност, предоставен на клиента	Член 25, параграф 6 от Директива 2014/65/ЕС Член 54 от настоящия регламент
	Инвестиционно проучване	Всяко отделно инвестиционно проучване, издадено от инвестиционния посредник на траен носител	Член 24, параграф 3 от Директива 2014/65/ЕС Членове 36 и 37 от настоящия регламент

Организационни изисквания

	Дейност и вътрешна организация на инвестиционния посредник	Регистрите, предвидени в член 21, параграф 1, буква з) от настоящия регламент	Член 16, параграфи 2—10 от Директива 2014/65/ЕС Член 21, параграф 1, буква з) от настоящия регламент
	Доклади за съответствието	Всеки доклад за съответствие до управителния орган	Член 16, параграф 2 от Директива 2014/65/ЕС Член 22, параграф 2, буква б) и член 25, параграф 2 от настоящия регламент
	Регистриране на конфликти на интереси	Регистрите, предвидени в член 35 от настоящия регламент	Член 16, параграф 3 от Директива 2014/65/ЕС Член 35 от настоящия регламент

Естество на задължението	Вид на регистъра	Резюме на съдържанието	Законодателна препратка
	Стимули	Информацията, оповестена пред клиенти съгласно член 24, параграф 9 от Директива 2014/65/ЕС	Член 24, параграф 9 от Директива 2014/65/ЕС Член 11 от Делегирана директива (ЕС) 2017/593
	Доклади относно управлението на риска	Всеки доклад относно управлението на риска до висшето ръководство	Член 16, параграф 5 от Директива 2014/65/ЕС Член 23, параграф 1, буква б) и член 25, параграф 2 от настоящия регламент
	Доклади от вътрешен одит	Всеки доклад от вътрешен одит до висшето ръководство	Член 16, параграф 5 от Директива 2014/65/ЕС Член 24 и член 25, параграф 2 от настоящия регламент
	Регистри, свързани с разглеждането на жалби	Всяка жалба и мерките за решаване на жалбата, взети при разглеждането ѝ	Член 16, параграф 2 от Директива 2014/65/ЕС Член 26 от настоящия регламент
	Регистри на лични сделки	Регистрите, предвидени в член 29, параграф 2, буква в) от настоящия регламент	Член 16, параграф 2 от Директива 2014/65/ЕС Член 29, параграф 2, буква в) от настоящия регламент

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Разходи и такси

Идентифицирани разходи, които следва да са част от разходите, подлежащи на оповестяване пред клиенти ⁽¹⁾

Таблица 1 — Всички разходи и свързани такси, събирани за инвестиционна услуга (една или няколко) и/или допълнителни услуги, предоставяни на клиента, които следва да са част от сумата, подлежаща на оповестяване

Разходни елементи, подлежащи на оповестяване	Примери:	
Еднократни такси, свързани с предоставянето на инвестиционна услуга	Всички разходи и такси, които се заплащат на инвестиционния посредник в началото и/или в края на предоставяната инвестиционна услуга (една или няколко).	Такси за депозиране, такси за прекратяване и разходи за прехвърляне ⁽¹⁾ .
Текущи такси, свързани с предоставянето на инвестиционна услуга	Всички разходи и такси, които се заплащат на инвестиционните посредници за услугите им, предоставяни на клиенти.	Такси за управление, консултантски такси, такси за отговорно пазене.
Всички разходи, свързани със сделки, иницирани в хода на предоставянето на инвестиционна услуга	Всички разходи и такси, които са свързани със сделките, осъществявани от инвестиционния посредник или от други лица.	Брокерски комисиони ⁽²⁾ , такси за сключване на сделка и за предсрочно извеждане, заплащани на управителя на фонд, такси за платформи, увеличения на цената (включени в цената на сделката), гербов налог, данък върху сделките и разходи за обмен на валута.
Всички такси, които са свързани с допълнителни услуги	Всички разходи и такси, които са свързани с допълнителни услуги и не са включени в разходите, упоменати по-горе.	Разходи за проучвания. Разходи за отговорно пазене.
Съпътстващи разходи		Такси за постигнати резултати.

⁽¹⁾ Разходите за прехвърляне следва да се разбират като разходи (ако има такива), извършвани от инвеститори, които се прехвърлят от един инвестиционен посредник при друг инвестиционен посредник.

⁽²⁾ Брокерските комисиони следва да се разбират като разходи, начислявани от инвестиционните посредници за изпълнението на нареждания.

Таблица 2 — Всички разходи и свързани такси, отнасящи се до финансовия инструмент, които следва да са част от сумата, подлежаща на оповестяване

Разходни елементи, подлежащи на оповестяване	Примери:	
Еднократни такси	Всички разходи и такси (включени в цената или в допълнение към цената на финансовия инструмент), заплащани на доставчиците на продукт в началото или в края на инвестицията във финансовия инструмент.	Първоначална такса за управление, такса за структуриране ⁽¹⁾ , такса за разпространение.
Текущи такси	Всички текущи разходи и такси, свързани с управлението на финансовия инструмент, които се приспадат от стойността на финансовия инструмент през срока на инвестицията във финансовия инструмент.	Такси за управление, разходи за услуги, такси за суапови сделки, разходи и данъци във връзка с предоставянето на ценни книжа на заем, разходи за финансиране.

⁽¹⁾ Следва да се отбележи, че някои разходни елементи фигурират и в двете таблици, но те не се дублират, тъй като отразяват разходи за продукта и съответно разходи за услугата. Примери са таксите за управление (в таблица 1 това са таксите за управление, които инвестиционен посредник, предоставящ услугата за управление на портфейл, събира от своите клиенти, докато в таблица 2 това са таксите за управление, които управител на инвестиционен фонд събира от своя инвеститор) и брокерските комисиони (в таблица 1 това са комисионите, заплащани от инвестиционния посредник, когато търгува от името на свои клиенти, докато в таблица 2 това са комисионите, заплащани от инвестиционни фондове, когато търгуват от името на фонда).

Разходни елементи, подлежащи на оповестяване		Примери:
Всички разходи, свързани със сделките	Всички разходи и такси, извършени в резултат на придобиването и продажбата на инвестиции.	Брокерски комисиони, такси за сключване на сделка и за предсрочно извеждане, заплащани от фонда, увеличения на цената, които са включени в цената на сделката, гербов налог, данък върху сделките и разходи за обмен на валута.
Съпътстващи разходи		Такси за постигнати резултати.

(¹) Таксите за структуриране следва да се разбират като такси, събирани от създателите на структурирани инвестиционни продукти за структурирането на продуктите. Те могат да обхващат широк набор от услуги, предоставяни от създателя.

ПРИЛОЖЕНИЕ III

Изисквания към операторите на места за търговия незабавно да информират своя национален компетентен орган

РАЗДЕЛ А

Сигнали, които може да са показателни за значителни нарушения на правилата на място за търговия или ненормални условия на търговия, или срив в системата по отношение на финансов инструмент*Значителни нарушения на правилата на място за търговия*

1. Участници на пазара нарушават правилата на мястото за търговия, чиято цел е да защитават целостта на пазара, нормалното функциониране на пазара или значимите интереси на останалите участници на пазара; и
2. Място за търговия счита, че тежестта или последствията от нарушението са достатъчни, за да обосноват разглеждането на дисциплинарни мерки.

Ненормални условия за търговия

3. Налице е вмешателство в процеса на определяне на цените през значителен период от време;
4. Капацитетите на системите за търговия са достигнати или превишени;
5. Многократни сигнали от маркет-мейкъри/доставчици на ликвидност за некоректни сделки; или
6. Повреда или отказ на критични механизми по член 48 от Директива 2014/65/ЕС и мерките за нейното прилагане, които са предназначени да защитават мястото за търговия от рисковете на алгоритмичната търговия.

Срив в системата

7. Всяка значителна загуба на функционалност или повреда на системата за достъп до пазара, която лишава участниците от възможността да въвеждат, коригират или отменят свои нареждания;
8. Всяка значителна загуба на функционалност или повреда на системата за съпоставяне на сделки, която създава несигурност за участниците относно статуса на изпълнени сделки или висящи нареждания или води до липса на информация, която е абсолютно необходима за търгуване (например разпространение на стойността на индекс за търгуването на някои деривати върху този индекс);
9. Всяка значителна загуба на функционалност или повреда на системата за разпространение на информация за прозрачност преди или след сключване на сделки и други съществени данни, публикувани от местата за търговия в съответствие с техните задължения по Директива 2014/65/ЕС и Регламент (ЕС) № 600/2014;
10. Всяка значителна загуба на функционалност или повреда на системите на мястото за търговия, предназначени за наблюдение и контрол на търговските дейности на участниците на пазара; както и всяка значителна загуба на функционалност или повреда в сферата на други взаимосвързани доставчици на услуги, по-конкретно централни контрагенти и централни депозитари на ценни книжа, която има отражения върху системата за търговия.

РАЗДЕЛ Б

Сигнали, които може да са показателни за поведение, съставляващо злоупотреба по смисъла на Регламент (ЕС) № 596/2014*Сигнали за евентуална злоупотреба с вътрешна информация или манипулиране на пазара*

1. Необичайна концентрация на сделки и/или нареждания за търговия в конкретен финансов инструмент при един член/участник или между определени членове/участници.
2. Необичайно повтаряне на сделка сред малък брой членове/участници за определен период от време.

Сигнали за евентуална злоупотреба с вътрешна информация

3. Необичайно и значимо търгуване или подаване на нареждания за търговия с финансовите инструменти на дадено дружество от определени членове/участници преди обявяването на важни корпоративни събития или на ценово чувствителна информация, отнасяща се до дружеството; нареждания за търговия/сделки, които водят до внезапни и необичайни промени на обема на нарежданията/сделките и/или цените преди публични обявления, отнасящи се до въпросния финансов инструмент.
4. Подаване на нареждания за търговия или осъществяване на сделки от член/участник на пазара преди или непосредствено след като този член/участник или лица, за които е публично известно, че са свързани с този член/участник, изготвят или разпространят проучване или инвестиционни препоръки, които се предоставят на разположение на обществеността.

Сигнали за евентуално манипулиране на пазара

Сигналите, описани в точки 18—23 по-долу, са особено важни в условията на автоматизирана търговия.

5. Дадени нареждания за търговия или осъществени сделки, които представляват значим дял от дневния обем на сделките със съответния финансов инструмент на засегнатото място за търговия, по-специално когато тези дейности водят до съществена промяна на цената на финансовия инструмент.
6. Дадени нареждания за търговия или осъществени сделки от член/участник със значителен интерес като купувач или продавач на финансов инструмент, които водят до съществени промени на цената на финансовия инструмент на дадено място за търговия.
7. Дадени нареждания за търговия или осъществени сделки, концентрирани в кратък отрязък от време на сесията за търговия и водят до промяна на цената, която впоследствие се обръща.
8. Дадени нареждания за търговия, които променят представянето на най-добрата цена „купува“ или „продава“ на даден финансов инструмент, който е допуснат до търговия или се търгува на място за търговия, или по-общо представянето на дневника за нареждания, с който разполагат участниците на пазара, и са отстранени преди да бъдат изпълнени.
9. Сделки или нареждания за търговия от пазарен участник, за които няма друга видима причина освен увеличаване/намаляване на цената на финансов инструмент или съществено повлияване на търсенето или предлагането на финансов инструмент, по-конкретно близо до референтната точка през деня за търговия, например при отваряне или малко преди затваряне.
10. Купуване или продаване на финансов инструмент в референтния час на сесията за търговия (например отваряне, затваряне, сетълмент) в стремеж да бъде увеличена, понижена или задържана референтната цена (например цена при отваряне, цена при затваряне, цена на сетълмент) на конкретно равнище — тази практика обикновено е известна като „маркиране на затварянето“ (marking the close).
11. Сделки или нареждания за търговия, които пораждат или има вероятност да породят ефект на повишаване или понижаване на среднопретеглената цена за деня или за определен период по време на сесията за търговия.
12. Сделки и нареждания за търговия, които водят или е вероятно да доведат до ефект на определяне на пазарна цена, когато ликвидността на финансовия инструмент или броят на ценовите равнища в дневника за нареждания не са достатъчни за определяне на цена в рамките на сесията за търговия.
13. Изпълнение на сделка, която променя разликата (спред) между цените „купува“ и „продава“, когато този спред е фактор за определянето на цената на друга сделка, независимо дали на същото или на друго място за търговия.
14. Въвеждане на нареждания, които представляват значителни обеми в централния дневник за нареждания на системата за търговия няколко минути преди етапа на определяне на цената на търга и отменяне на тези нареждания няколко секунди преди дневникът за нареждания да бъде замразен за изчисляване на тръжната цена, така че теоретичната цена при отваряне да изглежда по-висока/по-ниска.
15. Участие в сделка или поредица от сделки, които се извеждат на съоръжение за публичен показ, с цел да се създаде впечатление за активност или промяна на цената на финансов инструмент — тази практика обикновено е известна като „оцветяване на лентата“ (painting the tape);

16. Сделки, извършени в резултат от въвеждането на нареждания за покупка и продажба по едно и също или почти по едно и също време, с много сходно количество и сходна цена, от едни и същи членове/участници на пазара или от различни членове/участници на пазара, но в съглашение — тази практика обикновено е известна като „неправомерни съпоставени нареждания“ (improper matched orders).
17. Сделки или нареждания за търговия, които водят или е вероятно да доведат до ефект на заобикаляне на търговските защитните мерки на пазара (например ограничения на цената, на обема, параметри на спреда „купува-продава“ и др.).
18. Въвеждане на нареждания или поредица от нареждания, изпълнение на сделки или поредица от сделки, при което има вероятност да се създаде или задълбочи тенденция или да се насърчат другите участници да ускорят или разширят тенденцията, с цел да се създаде възможност за закриване или откриване на позиция на благоприятна цена — тази практика обикновено е известна като „стимулиране на тенденция“ (momentum ignition).
19. Подаване на множество или големи нареждания за търговия в едната колона на дневника за нареждания, често далече от най-високата оферта „купува“ и най-ниската оферта „продава“, с цел да бъде извършена търговия в другата колона на дневника за нареждания. След извършване на сделката манипулативните нареждания се отстраняват — тази практика обикновено е известна като „разслояване на поръчки и лъжливи поръчки“ (layering and spoofing).
20. Въвеждане на малки нареждания с цел да се установи равнището на скрити нареждания, и по-специално да се оцени какво се съдържа в непрозрачна платформа — тази практика обикновено е известна като „леки поръчки“ (ping orders).
21. Въвеждане на голям брой нареждания за търговия и/или отмяна и/или актуализиране на нареждания за търговия с цел да се създаде несигурност за други участници, да се забавят техните процеси и/или да се прикрие собствената им стратегия — тази практика обикновено е известна като „претрупване с поръчки“ (quote stuffing).
22. Издаване на нареждания за търговия с цел привличане на други членове/участници на пазара, които използват традиционни търговски техники („бавни търговци“ — „slow traders“), като след това нарежданията бързо се променят към не толкова благоприятни условия, с надежда да се постигне благоприятно изпълнение срещу входящия поток от нареждания за търговия от „бавните“ търговци — тази практика обикновено е известна като „създаване на дим“ (smoking).
23. Изпълняване на нареждания за търговия или поредица от нареждания за търговия с цел да се разкрият нареждания на други участници и след това да се въведе нареждане за търговия, с което се използва получената информация — тази практика обикновено е известна като „фишинг“ (phishing).
24. Степента, в която, доколкото е известно на оператора на място за търговия, подаваните нареждания за търговия или извършените сделки са показателни за обръщане на позиции в кратко време и представляват значителен дял от дневния обем сделки със съответния финансов инструмент на засегнатото място за търговия, и могат да бъдат свързани със значителни промени на цената на финансов инструмент, който е допуснат за търговия или търгуван на мястото за търговия.

Сигнали за манипулиране на пазара чрез кръстосване на продукти, включително тежко между различни места за търговия

На описаните по-долу сигнали следва да се обръща особено внимание от оператор на място за търговия, където са допуснати до търговия или се търгуват едновременно финансов инструмент и свързани финансови инструменти или ако горепосочените инструменти се търгуват на няколко места за търговия, чийто оператор е един и същ.

25. Сделки или нареждания за търговия, които пораждат или има вероятност да породят ефект на повишаване, понижаване или запазване на цената на финансов инструмент в дните преди емитирането, упражняването на опция за обратно изкупуване или падежа на свързан дериват или конвертируем инструмент.
26. Сделки или нареждания за търговия, които пораждат или има вероятност да породят ефект на запазване на цената на базов финансов инструмент под или над цената на упражняване или на друг елемент, използван за определяне на изплащането (например бариера) на свързан дериват на падежа.
27. Сделки, които пораждат или има вероятност да породят ефект на изменение на цената на базов финансов инструмент така, че тя да надхвърли или да не достигне цената на упражняване, или на елемент, използван за определяне на изплащането (например бариера) на свързан дериват на падежа.
28. Сделки, които пораждат или има вероятност да породят ефект на изменение на цената на сетълмент на финансов инструмент, когато тази цена се използва като референтна или определяща, по-конкретно при изчисляване на изискванията за марж.
29. Дадени нареждания за търговия или осъществени сделки от член/участник със значителен интерес като купувач или продавач на финансов инструмент, които водят до съществени промени на цената на свързан дериват или базов актив, допуснат до търговия на дадено място за търговия.

30. Търгуване или въвеждане на нареждания за търговия на едно място за търговия или извън място за търговия (включително въвеждане на заявления за интерес) с цел неправомерно повлияване на цената на свързан финансов инструмент на друго или на същото място за търговия или извън място за търговия — обикновено тази практика е известна като „кръстосано манипулиране на продукти“ (cross-product manipulation) (търгуване на финансов инструмент с цел неправомерно позициониране на цената на свързан финансов инструмент на друго или на същото място за търговия или извън място за търговия).
 31. Създаване или увеличаване на възможност за арбитраж между финансов инструмент и друг свързан финансов инструмент чрез повлияване на референтните цени на един от двата инструмента, което може да се постигне с различни финансови инструменти (като права и акции, парични пазари и пазари за деривати, варианти и акции и др.). В контекста на емисиите на права, това може да се постигне чрез повлияване на (теоретичната) цена(та) на правата при отваряне или на (теоретичната) цена(та) на правата при затваряне.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

РАЗДЕЛ 1

Водене на регистри за нареждания на клиенти и решения за търгуване

1. Име и друго обозначаване на клиента
2. Име и друго обозначаване на всяко съответно лице, действащо от името на клиента
3. Обозначаване, което идентифицира търговеца (идентификатор на търговец) в рамките на инвестиционния посредник, който отговаря за инвестиционното решение
4. Обозначаване, което идентифицира алгоритъма (идентификатор на алгоритъм) в рамките на инвестиционния посредник, на който се основава инвестиционното решение
5. Индикатор „купува“/„продава“
6. Идентификация на инструмента
7. Единична цена и парична единица
8. Цена
9. Множител на цената
10. Валута 1
11. Валута 2
12. Първоначално количество и количествена единица
13. Период на валидност
14. Вид на нареждането
15. Всякакви други данни, условия и конкретни указания от клиента
16. Датата и точният час на получаване на нареждането или датата и точният час на вземане на решението за търгуване. Точният час трябва да бъде определен в съответствие с методиката, предписана по стандартите за синхронизация на часовниците съгласно член 50, параграф 2 от Директива 2014/65/ЕС.

РАЗДЕЛ 2

Водене на регистри за сделки и обработване на нареждания

1. Име и друго обозначаване на клиента
2. Име и друго обозначаване на всяко съответно лице, действащо от името на клиента
3. Обозначаване, което идентифицира търговеца (идентификатор на търговец) в рамките на инвестиционния посредник, който отговаря за инвестиционното решение
4. Обозначаване, което идентифицира алгоритъма (идентификатор на алгоритъм) в рамките на инвестиционния посредник, на който се основава инвестиционното решение
5. Референтен номер на сделката
6. Обозначаване, което идентифицира нареждането (идентификатор на нареждане)
7. Идентификационен код на нареждането, присвоен от мястото за търговия при получаване на нареждането
8. Уникална идентификация на всяка група от групирани нареждания на клиенти (която впоследствие ще бъде издадена като едно общо нареждане на дадено място за търговия). Тази идентификация следва да показва „групирана_X“ (aggregated_X), където X показва броя на клиентите, чиито нареждания са групирани.
9. МІС код на сегмента на мястото за търговия, където е подадено нареждането

10. Име и друго обозначаване на лицето, на което е предадено нареждането
11. Обозначаване, което идентифицира продавача и купувача
12. Качеството, в което лицето търгува
13. Обозначаване, което идентифицира търговеца (идентификатор на търговец), който отговаря за изпълнението
14. Обозначаване, което идентифицира алгоритъма (идентификатор на алгоритъм), на който се основава изпълнението
15. Индикатор „купува“/„продава“
16. Идентификация на инструмента
17. Основен базов инструмент
18. Идентификатор на опция за продажба или опция за покупка (put/call)
19. Цена на упражняване
20. Предварително плащане
21. Вид на доставката
22. Тип на опцията
23. Падеж
24. Единична цена и парична единица
25. Цена
26. Множител на цената
27. Валута 1
28. Валута 2
29. Оставащо количество
30. Променено количество
31. Изпълнено количество
32. Датата и точния час на подаване на нареждането или решението за търгуване. Точният час трябва да бъде определен в съответствие с методиката, предписана по стандартите за синхронизация на часовниците съгласно член 50, параграф 2 от Директива 2014/65/ЕС.
33. Датата и точния час на всяко съобщение, което е предадено на и получено от мястото за търговия във връзка със събития, които засягат нареждането. Точният час трябва да бъде определен в съответствие с методиката, предписана от Делегиран регламент (ЕС) 2017/574 на Комисията ⁽¹⁾ за допълване на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на регулаторните технически стандарти за степента на точност на бизнес часовниците. [попълва се от службата за публикации]
34. Датата и точния час на всяко съобщение, което е предадено на и получено от друг инвестиционен посредник във връзка със събития, които засягат нареждането. Точният час трябва да бъде определен в съответствие с методиката, предписана по стандартите за синхронизация на часовниците съгласно член 50, параграф 2 от Директива 2014/65/ЕС.
35. Всяко съобщение, което е предадено на и получено от мястото за търговия във връзка с нареждания, издадени от инвестиционния посредник
36. Всякакви други данни и условия, които са подадени на и получени от друг инвестиционен посредник във връзка с нареждането

⁽¹⁾ Делегиран регламент (ЕС) 2017/574 на Комисията от 7 юни 2016 г. за допълване на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на регулаторните технически стандарти във връзка със степента на точност на бизнес часовниците (вж. страница 148 от настоящия брой на Официален вестник).

-
37. Последователността от статуси на всяко издадено нареждане с цел отразяване на хронологията от събития, които засягат нареждането, включително промяна, отмяна, изпълнение и др.
 38. Обозначение за къса продажба
 39. Обозначение за изключение съгласно регламента относно късите продажби
 40. Обозначение за отказ.
-